

Upravištvu: Ljubljana, Knafliceva
ulica 5 — Telefon št. 3122 3123.
3124 3125 3126
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13 — Telefon št. 2455
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2 — Telefon št. 190.
Račun pri pošti: Ljubljana št. 11842. Praga št. 105241.
79 190 W. — 105 241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25 — Din
za inozemstvo 40. — Din

Uredništvo
Ljubljana, Knafliceva ulica 5. Telefon
št. 3122 3123 3124 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (pomoč: 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.
Rokopisi se ne vračajo — Oglasi po
tarifu

Fašizem v borbi s svojimi nasprotniki

Po vzorcu sovjetske Rusije so tudi v Italiji osnovali posebno politično policijo za zatiranje protifašizma

Dunaj, 4. decembra. S. Listi poročajo iz Rima, da je politični oddelek generalnega ravnanstva varnostne službe odkril tajno organizacijo, ki je pripravljala teroristične napade proti fašističnemu režimu. 24 članov te tajne organizacije je bilo že aretiranih in se bodo morali zagovarjati pred posebnim sodiščem za zaščito države. Isti oddelek je odkril v provincah Emiliji in Romagni niti komunistične organizacije, ki so jo nameravali iniciatorji oživitviti v teh provincah. Tudi voditelji tega gibanja bodo postavljeni pred izredno sodišče. Končno so v Rimu našli protifašističnega pisarja, ki je razširjal protifašistične letake. Dva glavna krivca sta bila že prijeta.

Rim, 4. decembra. M. Veliko senzacijo v vsej javnosti je vzbudil službeni komunikat o odkritju protifašistične zarote v Italiji. Komunikat obenem objavlja, da je bila v svrhu iztrebljenja vseh takih elementov osnovana pod imenom »Ovra« posebna politična komisija, ki je podrejena neposredno notranjemu ministru. Fašistični tisk navdušeno pozdravlja to novo institucijo. »Popolo

d'Italia« piše, da ima končno tudi Italija posebno politično policijo, kakršna obstoja že v mnogih drugih državah, ki bo igrala veliko vlogo v obrambi države in režima. Vsaka država, ki si hoče zagotoviti miren razvoj ter varovati red in zakonitost, mora nastopiti protitajnim rovarjem ter skrbeti za primerne sredstva svoje obrambe. List obenem naglašja, da se je nova policijska organizacija že izkazala s prvim velikim uspehom. Po njeni zaslugi je bilo aretiranih mnogo komunistov in drugih protifašističnih rovarjev kar dokazuje, kako potrebna je bila ta organizacija in kako nujno potrebno je očiščenje italijanskega javnega življenja. Fašistični režim se bo branil do skrajnosti in z vso odločnostjo.

V istem smislu piše tudi »Corriere della Sera«, ki poudarja, da stoji fašizem budno na strani ter se bo boril do zadnje kaplje krvi. Nihče ne sme rekanzovano rovariti proti fašističnemu režimu, ki bo znal s slehernim nasprotnikom obračunati tako, kakor pristojno ugledu Italije in fašizma.

Socialist Eldersch predsednik avstrijske zbornice

Napet potek glasovanja — Za podpredsednika je bil izvoljen krščanski socialc Ramek

Dunaj, 5. decembra. g. Danes se je vršila druga seja novoizvoljenega avstrijskega Narodnega sveta, na kateri se je zbornica konstituirala. Ker ni bil med Schobrovim narodno - gospodarskim blokom in krščanskimi socialisti dosežen sporazum glede zasedbe predsedniškega mesta zbornice je prišlo do bojnega glasovanja. Seje pri tretji volitvi je bil izvoljen v ožji volitvi proti poslancu Rameku socialisti demokrati poslanec Eldersch, in sicer z 80 proti 77 glasovom. Za drugega podpredsednika je bil izvoljen poslanec Ramek, za tretjega pa poslanec Straßner.

Po izvršeni volitvi je novi predsednik zbornice prečital pismo bivšega zveznega kancelarja Vaugoina, v katerem se sporoča demisijska Vaugoinove vlade. V pismu zveznega kancelarja dr. Enderja se sporoča, da je nova vlada že imenovana, da so njeni člani že prisegli v roke zveznega predsednika Miklasa in da so že nastopili svoja mesta. Med čitanjem tega pisma so vstopili v dvorano člani nove vlade ter so zasedli ministrske klopi. Predsednik Eldersch je najpristneje pozdravil članove nove vlade ter jih predstavil zbornici. Na jutrišnji seji bo zvezni kancelar dr. Ender podal zbornici vladno izjavo.

„Moskovski proces je zgolj komedija!“

Zanimiva izjava brata glavnega obtoženca profesorja Ramsina — Protest francoskega poslanika

Pariz, 4. decembra. d. »Matine« objavlja izjavo brata glavnega obtoženca v moskovskem inženjerskem procesu, dr. Ramsina. Ta izjava, da se je mudil njegov obtoženi brat, profesor Ramsin povsem poslovno v Parizu, in sicer po nalogu sovjetske vlade. Bil je v družbi odličnih in znanih komunističnih gospodarskih strokovnjakov ter je bil neprestano pod najstrožjim nadzorstvom zaupnikov Čeke. O tem se je imel priliko prepričati, ko je v spremstvu svojega brata poselal razne lokale v Parizu, kjer so bili z njim neprestano zaupniki Čeke, katerim je služil kot tolmač, ker so zelo slabo govorili francosko. Čim je profesor Ramsin izvršil naloženo mu nalogu, se je povrnil z ostalimi tovariši v bratrstvo v Moskvo. Za časa bivanja v Moskvi se ni profesor Ramsin prav nič zanimal za politiko ter je naravnost absurdno domneval, da se je setjal z različnimi ruskimi emigranti ali celo člani francoskega generalnega štaba, kakor ga obdolžuje sovjetska obtožnica.

Poleg tega objavlja »Matine«, da se je zglasil francoski poslanik v Moskvi Her-

bette pri namestniku komisarja za zunanje zadeve Krestinskem ter odločno zavrnili vse očitke, da je bila Francija pripravljala kakšno intervencijo v sovjetski Rusiji. Pri tej priliki je opozoril Herbetto sovjetsko vladu na posledice tako nepremišljenega postopanja ter napovedal, da bo pariška vlada izvajala konsekvence, če bo sovjetska vlada nadalje blatila in obrekovala Francijo.

Amsterdam, 4. decembra. d. Znani lastnik petrolejskih vrtecev Deterding je sprejel zastopnike časopisja ter jim izjavil, da ni imel niti pojma o zaroti, ki se je baje pripravljala zoper sovjetsko Rusijo. Se manj pa je resnica, da je bil v zvezi s katerimkoli od v moskovskem procesu obtoženih inženjerjev. Ta proces je po njegovem mnenju samo premišljena filmska predstava za ruski narod, da bi ga na ta način sovjetski mogoteli odvrnili od drugih resnejših zadev. Sovjeti se prav dobro zavedajo, da so takozvane protivojne izpovedi obtoženih inženjerjev docela brez podlage in da je ves proces samo grda komedija, ki je vredna komunističnih režiserjev.

Hlinka proti revizionizmu

Praga, 4. dec. h. Jutrišnja »Prager Presse« objavlja razgovor z voditeljem slovaške ljudske stranke Hlinko, ki je z ozirom na v zadnjem času razširjene vesti, da se slovaška ljudska stranka strinja z revizijo meje proti Madžarski izjavil naslednje: »Mi Slovaki ne bomo v nobenem primeru pristali na mirno revizijo meje. Noben narod ne bo prostovoljno odstopil samo ped zemlje, ki mu je pripadla po samoodločbi narodov. Ako bo potrebno, se bomo danes branili s temi besedami. To je danes stališče vseh Slovakov, najsi so potem v našem taboru ali v taboru agrarcev ali socialistov. Od tega stališča ne bomo niti za ped popustili. Glede stališča slovaških klerikalnih poslancev je izjavil Hlinka: Naše stališče do Češkoslovaške se zaradi našega opozicijskega postopanja ni v ničemer spremenilo in se tudi ne bo. Treba poudariti na naslov onih, ki želijo vpogleda v politično stališče in načela naše stranke.

Hitrostni rekord italijanske krizarke

Rim, 4. decembra AA. Nova italijanska krizarka »Alberico da Barbiano« s 5608 tonami je dosegla svetovni hitrostni rekord z 42 vozli.

Pred vladno krizo v Franciji

Pariz, 4. decembra. g. Na današnji seji senata, ki se je pričakovala z velikim napestom, je prišlo do nepričakovane poraza Tardieujeve vlade, ki je ostala s 147 proti 139 glasovom v manjšini. Poslanec Hery je vložil interpelacijo o splošnem položaju, na katero je Tardieu obširno odgovoril ter končno postavil vprašanje zaupanja. Zaupnica je bila z gornjim rezultatom odklonjena. Pričakuje se, da bo Tardieu še nocoj podal demisijsko svojo vlado.

Ogromen požar v Newyorku

Newyork, 4. decembra. g. Požar v skladišču Standard Oil Company je eden največjih požarov, kar jih je dosegel doživel Newyork. 13 ladij, polnih bencina in surovega olja je danes zletelo v zrak. Prebivalstvo v bližini eksplozije je močna detonacija zbudila iz spanja. Ljudje so pobegnili na cesto. Vsa skladišča so v plamenih. Močni plameni švigajo proti nebu, ki je pokrit z dimom. Trideset oddelkov požarnih bramb je prihitelo na pogorišče, da bi ugasnilo požar. K sreči ni človeških žrtev. Del mesta Williamsburg so morali zaradi velike nevarnosti za nekaj ur izprazniti.

DR. DRAGO MARUŠIČ IMENOVAN ZA BANA

Beograd, 4. dec. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je bil na predlog predsednika ministrskega sveta in ministra za notranje zadeve ter na podlagi čl. 5 in 18 zakona o razdelitvi kraljevine Jugoslavije na upravna področja postavljen za bana dravske banovine dr. Drago Marušič, odvetnik v Ljubljani in član Vrhovnega zakonodajnega sveta.

Novi ban Dravske banovine dr. Drago Marušič spada med najuglednejše narodne delavce naše banovine. Rojen na Goriskem, je študiral na gorški gimnaziji in na praški univerzi, kjer je bil promoviran za doktorja prava. Vrnivši se v domovino je kot odvetniški kancipijent v Gorici stal v prvih vrstah mladih narodnih prosvetnih in političnih delavcev, ki so med narodom odkrito propagirali jugoslovensko idejo. Za časa vojne je prišel v rusko ujetništvo. Tam je vstopil kot prostovoljec v srbsko vojsko, a je bil pozvan v Niš k takratni srbski vladi, kjer sta skupno z dr. Šorliem mnogo storila za spoznavanje specialnih slovenskih razmer. Po srbski katastrofi je bil doktor Marušič najprej pridelen srbskemu

poslaništvu v Rimu, pozneje pa poslan v Ameriko, da pomaga organizirati nacionalno propagando med našimi rojaki. V tem oziru je bil dolgo časa duša tedanjega srbskega poslaništva v Washingtonu. Na mirovni konferenci je bil dr. Marušič ekspert naše delegacije, po sklepu miru pa je ostal v Parizu kot član naše reparacijske komisije. P. ed šestimi leti se je dr. Marušič vrnil v domovino ter se nastanil v Ljubljani kot odvetnik. Tu je vneto sodeloval v raznih kulturnih in gospodarskih organizacijah. Letos v jeseni je bil imenovan za člana Vrhovnega zakonodajnega sveta. Politiko je bil organiziran v bivši SKS, a je bil vedno prista ideje združevanja narodnih sil za doseganje državnih in občenarodnih ciljev v

znaku velike jugoslovenske misli. Doktor Marušič je star 46 let.

Imenovanje dr. Marušiča za bana bo naša javnost pozdravila s simpatijo in zaupanjem. Njegova čvrsta jugoslovenska orijentacija daje državi in narodni politiki v naši banovini trdno oporo, njegova objektivnost je garancija, da se bo javna uprava tudi pri nas držala strogo zakona in da bo brez ozira na levo in na desno zasledovala edini cilj: splošni blagor celokupnega naroda. Njegova osebna koncilijantnost bo novemu banu omogočila da z uspehom polaga mostove čez stare prepade in da tudi pri nas oživotvori veliko kraljevo idejo združitve in sodelovanja vseh zdravih in pozitivnih sil našega naroda za zmago jugoslovenske ideje.

Otvoritev trgovskega muzeja v Beogradu Važna pridobitev za pospeševanje naše trgovine — Trgovinski minister o ciljih nove ustanove

Beograd, 4. decembra p. Danes je bil v ulici Miloša Velikega s skromno svečanostjo brez zunanjega pompa otvorjen novo osnovani trgovski muzej. Otvoritvene svečanosti so se udeležili minister trgovinskega ministrstva, nadalje zastopniki ostalih gospodarskih ministrstev ter mnogogostevilni zastopniki raznih gospodarskih zavodov in organizacij. Otvoritev se je vršila brez govora. Povabljeni gostje so si ogledali ureditev muzeja, ki je vse iznenadila. Kljub skromnim sredstvom, ki so bila v to svrhu na razpolago, nudi muzej vzoren pregled vsega našega gospodarstva, zlasti pa onih proizvodov, ki prihajajo v poštev za izvoz. V posebnem oddelku je bogato zastopana tudi dravska banovina, zlasti z lesno in rudarsko industrijo, domačo obrtno in vezeninami. Vsi navzoči zastopniki gospodarskih organizacij so se pohvalno izrazili o prizadevanju ministrstva trgovine za povzdigo naše zunanje trgovine.

Beograd, 4. decembra AA. O priliki današnje otvoritve trgovskega muzeja je dal minister za trgovino in industrijo g. Juraj Demetrovič novinarjem tole izjavo: Trgovinski muzej, ki ga danes otvarjamo, je ustanovilo ministrstvo za trgovino in industrijo s sodelovanjem odseka za zunanjo trgovino in Zavoda za pospeševanje trgovine ter služi izvedbi načrtov kraljevske vlade glede pospeševanja trgovine z inozemskimi tržišči. V tej smeri ima muzej dve nalogi.

Prva naloga mu je, da bo stalna razstava naše poljedelske in druge gospodarske delavnosti. Muzej mora v tem pogledu dajati tujcem v okviru naših kulturnih, socialnih in zdravstvenih razmer slika našega gospodarstva v vseh panogah, za katere se inozemci zanimajo. V to svrhu se bo muzej trudil, da bo po določenem sistemu daljavo sliko trgovine in industrije ter obrtništva. Druga velika naloga muzeja je zbiranje in obdelovanje podatkov za uradno udeležbo naše države na mednarodnih razstavah in vzorčnih sejmihi, ki so se do zdaj pokazali kot najuspešnejša sredstva za propagando ugleda naše države v tujini.

Muzej bo urejal tudi razstave trgovskih vzorcev v tujih mestih pri naših konzularnih zastopstvih v tujini in tako pospeševal izvoz onih predmetov, ki se deloma že izvažajo ter utiral pot izvozu tistim predmetom, ki se še ne izvažajo in ki jim pot še ni utrla.

S temi svojimi nalogami bo trgovski muzej trajna vez med našimi proizvajalci in tujimi konsumenti v tesnem sodelovanju z Zavodom za pospeševanje zunanje trgovine in po navodilih, ki jih bo dobival od ministrstva za trgovino in industrijo. Toda, moram dodati, muzej bo mogel popolnoma in z uspehom delovati samo tedaj, če bo za svoje delo zainteresiral tudi naše gospodarske kroge. Zato priporočam našim gospodarskim krogi, da čim tesneje sodelujejo v svojem lastnem interesu s tem muzejem.

Minister Demetrovič o pomenu druge ženevske gospodarske konference

Četudi konferenca ni sprejela konkretnih sklepov, znači vendarle velik uspeh agrarnih držav

Beograd, 4. decembra. AA. O priliki druge ženevske gospodarske konference je dal minister za trgovino in industrijo g. Jurij Demetrovič sotrudniku Avale teleinformacije:

Novembra se je druga mednarodna gospodarska konferenca Društva narodov baval s temle tremi vprašanji: 1. uveljavitev mednarodne trgovske konvencije, 2. nadomestila prvotni načrt o carinskem premlirju; 2. angleški predlog o splošnem znižanju carin; 3. zahteve agrarnih držav, podane na konferencah v Varšavi, Bukarešti in Beogradu.

Mednarodno trgovsko koncencijo, ki je nadomestila prvotno konvencijo o carinskem premlirju, je dozdaj ratificiralo 8 držav. Uveljavljena pa še ne bo tako kmalu, ker je treba premestiti še mnogo težkoč. Angleški predlog za splošno znižanje carin takisto ni naletel na potrebno razumevanje držav in je bil odgođen na boljše čase.

Poslednje zasedanje druge mednarodne gospodarske konference Društva narodov je tako obrnilo še večjo pažnjo zahtevam agrarnih držav, ki so vam znane in ki so bile poudarjene na agrarnih konferencah v Varšavi, Beogradu in Varšavi. Konferenca se je najprej bavila z vprašanjem, kako naj se poljskim pridelkom agrarnih držav zagotovi rentabilnost in doseže preferenčni tretajement za evropske žitarice. Agrarne države so bile mišljenja, da se bo ta smoter dosegel najlažje tako, če se pri uvozu žitaric iz agrarnih držav daje nižja carina od normalne, razlika med splošnoveljavnimi in nižjimi cenami pa bi predstavljala dobiček teh držav. Ta enostavna preferenčnost pri evropskih uvoznikih bi se povrnila z industrijskimi državami, pri čemer ne bi bile oškodovane niti te industrijske države, niti prekomorske evropske uvoznice žita. V tej zahtevi ni nič neoparčnega. A vendar je bilo treba že v samem začetku rešiti jako velike težkoče. Da niti ne omenim konservativnih držav s stalnim trgovskim režimom, ki so

načelno proti vsaki novotariji, so bile glavne težave v tem, da nekateri žele ohraniti dosedajni sistem največjih ugodnosti (ker ta sistem najbolj zadeva interese industrijskih držav), kakor tudi strah pred odporom prekomorskih izvoznih žita. Toda to stališče iz februarja in marca prošlega leta se je izpremenilo. Dočim je bilo prej popolnoma negativno, se je v oktobrskem zasedanju gospodarskega odbora Društva narodov pokazalo mnogo večje razumevanje zahteve po preferenčnem sistemu.

Sedanja druga konferenca je naposled definitivno postavila to vprašanje na dnevni red in mu posvetila jako veliko pozornost. Čeprav je bilo težkoč in odpora, je vendar druga mednarodna gospodarska konferenca v ženevi sklenila delo s sklepnim aktom — čeprav ta prvi akt nima obvezne moči in se v njem samo ugotavlja in jemljejo za znanje želje in zahteve, ki so jih postavile agrarne države. Pomen tega akta pa je s stališča gospodarske politike teh držav vse prej ko majhen.

Če upoštevamo, kolikšno tako rekoč soglasno osodbo evropskih industrijskih držav je izzvala zahteva po preferenci že v samem začetku in kako je bilo niti ne leto dni kasneje, če se dalje upošteva, da so bile te zahteve sprejete na znanje brez rezerve s sklepnim aktom Društva narodov — tedaj se moramo s tem pomiriti, čeprav te zahteve še ne morejo priti do popolne izvedbe. Za zdaj je le omogočeno pokazati neko določeno pot, po kateri pridemo do sprejetja teh zahtev.

Stvar evropskih agrarnih držav je, da s svojo solidarnostjo v tesni vzajemnosti vztrajajo pri zahtevah o preferenci in tako pomagajo temu vprašanju do rešitve. Važno je in to sem že večkrat poudarjal, da so zahteve evropskih agrarnih držav veljavne v prvi vrsti zato, ker se s tem postavi na nov temelj tudi vprašanje agrarnih kmetov, vprašanje, čigar važnost, je Društvo narodov s svojim sklepnim aktom prav tako priznalo.

Večeslav Vilder konfiniran

Beograd, 4. decembra. AA. O priliki preiskave, vodene proti Begoviću in tovarišem v Osijeku zaradi dejanj, kaznivih po zakonu o zaščiti države, sta bila zaslišana tudi bivši narodni poslanec Večeslav Vilder in njegova žena ga. Vilderjeva. Iz izpovedb vseh osumljenih in same ga. Vilderjeve je ugotovljeno, da je bil Večeslav Vilder v zvezi z omenjenimi osebami. Ta zveza je bila take prirode, da je bilo treba Večeslava Vilderja poklicati na odgovornost v smislu obstoječih zakonov. Za zdaj je bil policijsko kaznovan s 14 dni zapore, kraj bivanja pa mu je bil določen v Belem Polju (Sandžak). Ga. Vilderjeva je bila samo zaslišana in ji proti njej uvedeno nikako postopanje.

Načrt ribarskega zakona sestavljen

Beograd, 4. dec. č. Posebna komisija za sestavo zakonskega načrta o ribarstvu je zaključila svoje delo. Zakonski načrt to te dni predložen po ministrstvu za kmetijstvo vrhovnemu zakonodajnemu svetu.

Seja VZS

Beograd, 4. decembra č. Vrhovni zakonodajni svet je danes nadaljeval z razpravo zakonskega načrta o izkoriščanju vodnih sil. Razprava o tem zakonu se bo jutri nadaljevala.

Novi rumunski poslanik še ni imenovan

Beograd, 4. decembra p. Rumunska uradna agencija »Radore« službeno demantira vesti, da bo za novega rumunskega poslanika v Beogradu imenovan dosednji rumunski poslanik v Sofiji Bilurescu ter dostavlja, da odločitev o nasledniku poslanika Filodora še ni.

Slava materinskega udruženja v Beogradu

Beograd, 4. decembra p. Danes je imelo materinsko udruženje, ena najuglednejših humanih organizacij beogradskega ženskstva svojo slavo. Svečanosti sta prisostvovali tudi Nj. V. kraljica in knežinja Olga.

Napredovanje profesorjev

Beograd, 4. decembra p. »Službene Novine« objavljajo ukaz o napredovanju srednješolskih profesorjev. Med drugimi so napredovali v I/3 Ljudevit Vazas, profesor moškega učiteljskega v Ljubljani, v I/3 dr. Josip Demšar, profesor moškega učiteljskega v Ljubljani, v I/4 dr. Martin Goričan, profesor realne gimnazije v Ljubljani in dr. Fran Novak, profesor realke v Ljubljani, v I/6 Albin Zalaznik, profesor I. državne gimnazije v Ljubljani.

Atentat na predsednika Berenguerja

Madrid, 4. decembra. AA. Ko je snoči predsednik ministrskega sveta Berenguer hotel stopiti v ministrski palačo, je novinar Lliso oddal nanj več strelco iz revolverja, ki pa so zgrešili cilj. Berenguerjev brat je atentatorja razorožil. Pri zaslišanju je Lliso izjavil, da je hotel s svojim činom samo protestirati proti sedanjji vladi. Predsednik vlade ne pripisuje atentatu nobenega pomena, ker gre za čin nerazsodnega poedina.

Spoonerjeva padla v morie

Rim, 5. dec. s. Znana angleška letalka miss Spooner, ki je bila na poletu iz Londona v Kapstadt, je snoč ob 23.50 v bližini Kalabrijske obale zšla v vihar ter je 3 km od obale padla v morje. Letalki je bila padla iz letala. Po dvurnem naporom plavanju je popolnoma izmučena prišla na obalo, kjer jo je našel v bližini železniške postaje Belmonte neki železniški službenec. Na postaji so ji nudili prvo pomoč. Letalo, v katerem je bil še njen spremljevalec, so našli 100 m od obale. Letalka in letalec sta dobila le neznatne poškodbe.

Nova avstrijska vlada

Ljubljana, 4. decembra. Avstrijska vladna kriza se je rešila pač tako, kakor je zahteval sedanji mednarodni položaj Avstrije. Notranje sile so se izkazale za manj tehtne od zunanjih. Nobena tajnost ni, da bi se lahko v Avstriji zgodilo že tokrat tudi drugače, kakor se je, če bi bila naša severna sosedica dovolj močna sama za sebe in bi se ji ne bilo treba tako ozirati na javno mnenje Evrope. Višji razlogi so torej diktirali sedanjo rešitev.

Avstrija mora kot gospodarsko šibka država iskati kredit v tujini, saj ga svedo da ne more dobiti v zadostni izmeri. Bolj kot marsikje drugje so zato pri nji gospodarski razlogi odločilni. Avstrija v sedanjem trenutku ne more voditi politike sentimenta, še manj pa politiko pustolovstva. To vedo najtreznejši njeni gospodarski, pa tudi politični krogi. Sile, ki hujskajo k pustolovščinam, so vendarle še daleko slabše od sil, ki drže in organizirajo mir. In tudi denar se ne nalaga rad v nezanesljiva podjetja. Tako se je zgodilo, da je v Avstriji prevladal razum.

Nas kot vedno lojalne in iskrene sosedice to dejstvo močno veseli. Vlada dr. Enderja in dr. Schobra je za avstrijsko republiko gotovo razmeroma najboljši izhod iz zadnjih njenih notranjih političnih bojov. Kot resni bramborci miru in konsolidacije je želimo, da bi to ne bila samo trenutna kombinacija, marveč da bi Avstrija tudi vztrajala na poti, ki jo je zdaj ubrala.

Da se to zgodi, je potrebno marsikaj. Dr. Schober se je močno potegoval za splošno notranjo razorožitev in za to, da samo javna oblast razpolaga z oboroženo silo. V Avstriji je to vprašanje bistveni problem. Danes je nepobitno dejstvo, da ima sicer Heimwehr mnogo manj pristašev, kakor jih imajo n. pr. socialisti, zato pa je do zob oborožena in izjavlja, da orožja ne da iz rok. Socialisti z druge strani naglašajo, da sprejemajo iskreno obojestransko razorožitev. In v tem imajo avstrijski socialisti docela prav. Če naj se veruje, da je v Avstriji nastopil nov kurz in da je končana nevarnost pustolovščin, ki bi najbolj škodila Avstriji sami, se mora notranja razorožitev brezobzirno in s skrajno točnostjo izvesti. S tem bo Avstrija dokazala, da je z nami in z drugimi vred zidar miru in lojalnega sožitja narodov. S tem nas bo tudi prepričala, da je res obračunala, ne samo za kratko dobo, s tistimi še vedno močnimi silami, ki so se toliko razpasle zadnje mesece in Avstrijo tako rekoč napravile za ekspoziuro prevratnih stremljenj.

Nova avstrijska vlada je zmožna, da to delo res izvrši. Res je, da znaša njena večina samo dva glasa, vendar bo uživala za pomirjevalno delo podporo socialno-demokratske opozicije, če bo hotela. Slednja se je zadnja leta dokaj unesla in uvidevala, da more le lojalno in umno sodelovanje z meščanstvom rešiti avstrijsko gospodarstvo in s tem tudi avstrijsko delavstvo.

Zlato nalivno pero kot darilo za vse življenje!

Turdka A. Prelog, Marijin trg, da k usakemu amer. peresu garancijski list. Opozorjamo na izlobo aranžirano iz ravnohkar dole zbirke naj-novejših modelov.

Zima, zima bela...

Beograd, 4. decembra p. V Beogradu je zapadel že prav debel snež. Snežilo je vso preteklo noč in danes ves dan. Temperatura je znatno padla, tako da je zavladal prav običuten mraz. Tudi iz Južne Srbije, Bosne in Hercegovine prihajajo poročila, da je zapadel mestoma že zelo debel snež. Promet se doslej razvija normalno.

Zagreb, 4. decembra č. Današnji dan je prinesel v Zagrebu pravo zimo. Že dopoldne je padel snež, ki pa se je zaradi premešanega dežja spremenil v veliko plundro po ulicah. Pač pa je zapadel debel snež na Slemenu. Mestne ulice kažejo že popolnoma zimski značaj, zlasti ker so trgovske izlobo aranžirane za miklavževo ter opremljene z najrazličnejšimi zimskimi potrebščinami.

Split, 4. dec. č. V Primorju je bilo včeraj jutraj še precej toplo vreme, ki pa se je danes znatno poslabšalo. Včeraj so se ljudje še kopali, danes pa je temperatura padla od 15 na 5 stopinj Celzija in divja močna burja, tako da je zavladalo prav zimsko vreme.

Nenavadna nesreča v Zagrebu

Zagreb, 4. dec. n. Danes popoldne se je pripetila na Pejačevićevem trgu v Zagrebu nenavadna težka nesreča. Nekaj tovrstni voz je zadel v motorno žago za drva, ki je montirana na vozu in jo podir. Žaga je padla na slučajno mimoidočega delavca Milana Ivišića. Ker je bila v polnem pogonu, ga je cirkularna strahovito razmesarila. Posrečeno je dobil težke poškodbe na rokah, bedrih in v kolku. Mož je izgubil veliko krvi in so ga v nevarnem stanju prepeljali v bolnico.

Harry Liedke gostuje v Zagrebu

Zagreb, 4. dec. n. Znani nemški igralec Harry Liedke bo gostoval 11. t. m. v zagrebškem gledališču na trgu Kralja Aleksandra. Z njim pride iz Berlina še Carolia Tölle, Olga Limburg, Maks Landa, Artur Schröder, Roma Bahn in Ernst Pithau. Nastopili bodo z Oskar Wildejevim delom »Veseli soprog«.

Krvav konec ljubezni

Subotica, 4. decembra č. Sinoči ob 10. se je srečal trgovec Bela Pogani iz Vel. Bečkereke pred gostilno v Subotici s svojo ljubimko Gizelo Tod in njeno materjo Rozalijo. Potegnil je revolver ter ustrelil šestkrat na obe ženi. Dva strela sta pogodila in sta bili obe ranjeni. Napadalec se je hotem potem sam ustreliti, a so mu še pravčasno vzeli samokres gostje, ki so prihiteli iz gostilne. Našli so pri njem pismo, iz katerega izhaja, da je imel že dalje časa namen izvršiti samomor.

Trogiška katedrala v nevarnosti. Split, 4. dec. n. V trogiški katedrali se je pojavila nevarnost, da se zruši težka cerkvena streha. Posebna komisija konservatorskega društva v Splitu je pregledala katedralo ter zaprosila bansko upravo za nujno pomoč v svrhu popravila strehe.

Ameriški proračun

Washington, 4. decembra. AA. Predsednik republike Hoover je predložil kongresu državni proračun za prihodnje leto. V sprejemnem poročilu navaja, da znaša ta proračun 3.332.842.000 dolarjev. Proračunsko leto se bo nehalo junija 1932. Letošnji primanjkljaj znaša 180 milijonov. Zato Amerikanci ne morejo pričakovati, da bo še nadalje razveljavljena eno odstotna taksa od dohodnine. Letošnji primanjkljaj je neznačen in bo izginil s odzdravljenjem kreditnega ravnovesja in z občo obnovo gospodarstva. Na ta način bodo absorbirana tudi vsa začasna posojila. Dohodki leta 1932, so predvideni v višini 4085 milijonov dolarjev. Za narodno obrambo je predvidenih 690 milijonov dolarjev. Ti izdatki so znatni za 34 milijonov.

Napad na nadškofa

Liverpool, 4. decembra. AA. O priliki obiska nadškofa v nekem samostanu, so ga demonstrant napadli s kamenjem. Nadškof se je moral umakniti. Ti izgledi so posledica odklonilnega stališča, ki ga je nadškof zavzel napram takozvanim »mešanim zakoncem«.

Bitka za ugrabljenega misijonarja. London, 4. dec. g. Po vesteh iz Hankova je prišlo med kitajskimi severnimi četami in kitajsko rdečo armado do krvave bitke zaradi rešitve ameriškega misijonarja, ki je padel v roke rdeče armade, kot talca. Severne čete so baje pri tem izgubile 200, komunisti pa celo 900 mrtvih.

Polovična vožnja za kongres cionistov

Beograd, 4. decembra č. Ministrstvo za promet je odobrilo vsem udeležencem kongresa jugoslovenskih cionistov, ki se bo vršil dne 7. in 8. t. m. v Beogradu, 50% popusta na železnici.

Prvi sestanek savskega banskega sveta

Zagreb, 4. decembra n. Ban savske banovine dr. Šilović je izjavil, da bo v nekaj dneh sestavljen novi banovinski proračun in da se 15. t. m. prvič sestane banški svet savske banovine, da bo razpravljalo o proračunu.

Ustanovitev Zveze jugoslovenskih akademskih pevskih društev

V zvezi so včlanjena vsa akademska pevka društva v naši državi — Cilji in naloge zveze

Beograd, 4. dec. AA. Zastopniki vseh akademskih pevskih društev so imeli večeraj sejo, na kateri so sprejeli tole resolucijo:

Zastopniki jugoslovenskih akademskih pevskih društev Namen zveze je: da po Beogradu 1. in 2. decembra t. l. uvidevajo potrebo čim ožjih zvez med akademskimi pevskimi društvi, ki so bila tudi dosedaj vedno v prijateljskih stikih, delujoč za uresničenje jugoslovenskih nacionalnih in umetniških želja, so po razgovoru, v katerem se je ugotovilo popolno soglasje v ideologiji in načinu ne izvedbe, sklenili:

Zaradi posebnih interesov akademskih društev in možnosti njihovega vstopa v mednarodno zvezo akademskih pevskih

društev se ustanovi Zveza jugoslovenskih pevskih društev. Namen zveze je: da po vzorcu 1. zleta priredi medsebojne sestanke in da čim intenzivneje z običajnimi turnejami deluje za propagando naše narodne vokalne muzike doma in da jo reprezentira in propagira tudi v tujini. To delo v akademskih pevskih društvih naj luži vzgredi članov akademskih pevskih društev.

Zastopniki jugoslovenskih akademskih pevskih društev so globoko uverjeni, da bodo pri tem svojem delu za pospeševanje jugoslovenske narodne in umetniške misli dobili podporo vseh zavednih Jugoslovenov, ki so tudi dozdaj svojo podporo dajali že celo vrsto let našim akademskim društvom.

Brezuspešna nemška ofenziva v Ženevi

Grof Bernstorff zahteval sklicanje splošne razorožitvene konference Premišljeni odgovor lorda Cecilja

Ženeva, 4. decembra. d. Na konferenci pripravljane razorožitvene komisije, ki se bliža s svojim delom zaključku, je prišlo včeraj ponovno do ostrega spopada med zastopnikom angleške vlade lordom Cecilom in načelnikom nemške delegacije grofom Bernstorffom, ki je predlagal, naj določi svet Društva narodov, da se mora sklicati splošna razorožitvena konference najkasneje do novembra 1931. Ta predlog je voditelj nemške delegacije podprl z daljšim govorom, v katerem je zavrnil stališče drugih delegatov, ki so predlagali, naj izreče pripravljana razorožitvena konference samo željo, da se splošna razorožitvena konference spo možnosti čim prej sestane. Po njegovem mnenju ne bi zadovoljila ta formulacija cvropsko javno mnenje, ki je bilo že itak pre-

večkrat prevarano. Poleg tega pa je svet Društva narodov že leta 1926. zahteval od pripravljane razorožitvene komisije, naj določi dan za sklicanje splošne razorožitvene konference.

Grofu Bernstorffu je odgovarjal lord Cecil, ki ga je ostro napadel. Med drugim je dejal, da se ni grof Bernstorff pokazal sedaj prvič kot samozavestni odvetnik javnega mnenja. Kljub temu, da že dolgo časa zasleduje delovanje namške delegacije v razorožitveni komisiji, pa se mu doslej še ni posrečilo niti enkrat ugotoviti, da bi ta živela pod vtisom želja in mnenj kakega javnega mnenja. Po govoru lorda Cecilja je razorožitvena komisija odklonila nemški predlog z vsemi proti glasovom Nemčije, Italije, Rusije in Bolgarije.

Silna potresna katastrofa v Indiji

V bližini Rangoonja je potres porušil železniško progo in mesto Piu -- Veliko število smrtnih žrtev

London, 4. decembra. g. V Britski Indiji so včeraj občutili močne potresne sunke. Po zadnjih vesteh je bilo 25 oseb ubitih. Število ranjenih še ni znano, vendar pa bo najbrž zelo veliko. Železniška proga v bližini Rangoonja je uničena. Dva tovarna vlakca sta skočila s tira. Pri tem je bilo več oseb ubitih in ranjenih. Podrobnosti o katastrofi še manjkajo.

London, 5. decembra. g. Po vesteh, ki so prispеле iz Rangoonja, je mesto Piu v Britski Indiji, približno 200 km severno od Rangoonja, zaradi potresne katastrofe v plamenih. Računajo z mnogimi smrtnimi žrtvami. Število rodbin, ki so ostale brez strehe,

gre v tisoče. Več tisoč hiš se je porušilo. Newyork, 5. dec. g. Ameriške potresne postaje so v noči od včeraj na danes registrirale močne potresne sunke, ki so trajali 40 minut. Ognjišče potresa je približno 8000 km od severnoameriške obale. Izjavljajo, da je bila po seizmografskih podatkih to največja potresna katastrofa od katastrofe na Japonskem leta 1923.

Praga, 5. dec. g. Državni zavod za geofiziko sporoča, da je sredi registriral močan potres v daljavi 6700 km. Ognjišče potresa bo najbrže ob kitajski meji ali pa v puščavi Gobi.

Posledice nepredvidnega ravnanja z bencinom

Zagreb, 4. decembra. n. Danes ob 16. sta imeli v Laški ulici 17. Marija Kralj in njena desetletna nečakinja Nada Simunec pri domačih opravkih posla z bencinom. Pri tem se je bencin vžgal in eksplodiral. Kratek trenutek Simunčeva sta bili v hipu v plamenih. Na njune prestrašene krike je prihitela policija, ki je pozvala še ognjegaše, ki so pogasili ogenj v že popolnoma demolirani kuhinji. Obe ponesrečenki sta tako poškodovani in opečeni, da ju ni mogoče spoznati. Prepeljali so ju v bolnico.

Smrtna avtomobilska nesreča

Zagreb, 4. decembra. n. Na cesti Stubica-Zagreb se je pripetila sredi nedelje od Stubice težka avtomobilska nesreča. Iz Stubice so se vračali v Zagreb gostilničar Avdo Avdičević, mesarski obrtnik Ivo Koprivnjak in posestnik iz Stubice Daniel Popović. Pri vasi Remetinec se je hotel njihov avto umakniti drugemu avtomobilu. Pri tem je zadel na kup gramoza ter se prevrnil. Avdo Avdičević se je zelo nevarno poškodoval na nogah, Koprivnjak si je zlomil nogo, Popović pa zdrobil lobo, tako da je danes ob 16. preminul v bolnici, ne da bi se bil zavedel.

Upor poljskih političnih jetnikov. Varšava, 4. decembra. g. V zaporih v Přemyslu se je uprlo 22 političnih jetnikov. Razbili so opravilo v celicah v protest proti postopanju paznikov, oziroma vodstva jetnišnice. Jetniška uprava je pozvala na pomoč policijske oddelke in gasilce, ki so napeljali v celice upornikov vodo. Z njihovo pomočjo je bil nato upor zaduščen.

Vič proti priključitvi k Ljubljani

Vič, 4. decembra. Na nocojšnji seji vsikega občinskega sveta, ki je trajal pozno v noč, je bil sprejet občinski proračun ter so bile dovoljene razne podpore posameznim društvom. So ko na Viču prejme 10.000 Din subvencije. Velika je bila tudi razprava glede priključitve vsike občine mestni občini Ljubljanski. 15 občinskih svetnikov je glasovalo proti inkorporaciji, 10 za, 1 glasovnica pa je bila prazna.

Hmeljski trg

Zatec, 4. decembra h. Neizpremenjeno. cene 350 do 550 Kč.

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za petek: V nižnjih možnost megle, sicer malo spremembe.

Poljski glas o jugoslovenskih razmerah

»Jugoslovenski narod je lahko ponosen na svojega kralja«

Varšava, 4. dec. AA. »Gazeta Poljska« priobčuje v včerajšnji številki članek pod naslovom »Kralj, ki upravlja«. List opisuje razvoj jugoslovenske vlade od prejšnjih časov do sedanjosti. Pravi, da je kralj Aleksander izjemna med vladarji z ozirom na to, ker ne vlada samo, temveč tudi upravlja s tem, da jemlje nase osebno odgovornost pred svetom in zgodovino za usodo države, ki poveličuje svobodo že izza dobe prvega Karadjordje. List pravi nadalje: Proglasitev narodnega edinstva Srbov, Hrvatov in Slovencev dne 1. decembra 1918 je bilo dejanje največje zgodovinske važnosti. Ko je nato državna ureditev trpela zaradi motenj s strani raznih strankarskih

oligarhij, je kralj Aleksander sklenil, da ukine parlamentarizem, odstrani centralizem in da državi novo ureditev. Sam je prevzel vso odgovornost, podedil sebi vladnega Petra Zivkovića, ki v nobenem pogledu ni diktatorska. Uvedel je v državi pravilne reforme. To reformatorično delo se nadaljuje. Mednarodni položaj kraljevine Jugoslavije je najboljši opredeljen z besedami, ki jih je izrekel kralj Aleksander dopisniku pariškega »Journala«: »Ostati hočem neomahljiv branitelj pogodb ter voditi politiko razuma in miru.« Na te besede je jugoslovenski narod upravičen, no lahko ponosen. Značilno so za dvanajsto obletnico državnega uedinjenja.

Odgovor poljskega tiska na nemško noto

Protestna nota nemške vlade sloni na izmišljenih informacijah — Opis resničnega poteka volitev v Gornji Šleziji

Varšava, 4. decembra. AA. Poljski listi so izvedeli, da je nemška vlada zaradi volitev v Gornji Šleziji poslala Društvo narodov noto, ki ni drugega kot propagandna brošura, sestavljena iz izmišljenih vesti lokalnega nemškega tiska posameznih mest Gornje Šlezije. Listi se ne bavijo s podrobnostmi nemške note, češ da bo nje odgovorila pred Društvom narodov poljska vlada. Ugotavljajo, da je bilo v Katovicah in v Kraljevicah vpisanih od 30.000 Nemcev samo 15.400 nemških volivcev, to pa za to, ker ostali niso poljski državljani. Tendence nemške note je tudi v tem, ker grehaja preko dejstva, da je glasovalo pri volitvah na Poljskem za parlament 90 odstotkov volivcev, v Gornji Šleziji sami pa 89 odstotkov. S tem so pobite vesti o terorju, kajti ta odstotek udeležbe je prav velik.

Malenkosten porast glasov je posledica porasta prebivalstva. Upoštevati je treba nadalje tudi to, da so bile volitve v gornješlezjski Sejem tretje po redu, ker malo pred njimi so bile volitve v Sejm in v senat. Zato je naravno, da je število glasovalcev pri teh tretjih volitvah nazadovalo. Pri tem je treba nadalje upoštevati še dejstvo, da je pri volitvah v gornješlezjski

sejm padlo število poljske večine na 40.000 glasov, glasovi nemške manjšine pa so padli samo za 20.000.

Netočen je tudi nadalje nemški opis položaja na dan volitev samih. Vse te vesti niso drugega kakor kampanja, ki se vodi s strani Nemčije proti Poljski in ki vzne-mirja duhove na tako vročih tleh, kakor je Gornja Šlezija. Poljska zato odločno protestira proti tendenčnemu značaju nemške note. Tendencičnost nemške note je nazor sled razvidna tudi iz tega, da nota potrjuje dogodke v Galasovickah, kjer je bil od strani nemške tolpe ubit samo poljski uradnik Šnapka. Sploh so neresnične vesti o krvoprelitju v Gornji Šleziji. Med volitvami sta padla samo dva človeka in sicer Šnapka in poljski rudar Delimaš, v rudniku Nova ves.

Praga, 4. decembra. AA. Češkoslovaški tisk se bavi obirno z noto nemške vlade Društva narodov v zvezi z volitvami v gornješlezjski Sejem.

»Češke slovo« trdi, da ne gre za krivico poljske vlade, marveč da je pripisoval nazadovanje nemških glasov in mandatov le dejstvu, da so vse poljske stranke šle skupno na volišče. Poljska vlada že zbira material, da pobije trditve nemške note.

Pred poljsko-litvanskimi pogajanjmi v Berlinu

Litvanska vlada je predlagala sklicanje konference za ureditev spornih vprašanj s Poljsko

Kovno, 4. decembra d. Litvanski časopisi objavljajo vest, da je predlagalo litvansko zunanje ministrstvo poljski vladi, naj bi se pričela neposredna pogajanja med Litvo in Poljsko 15. decembra v Berlinu. Na ta način bi obe vladi izpolnili željo Društva narodov, da naj poskušata urediti medsebojne spore z neposrednimi pogajanjmi. Na teh pogajanjih se bo vršila razprava o vseh spornih vprašanjih, ki so bila načeta na zasedanju Društva narodov v Ženevi. Program za pogajanja je že izdelan. Litva zahteva pred vsem, naj se osnuje posebna ko-

misija, ki bo uredila razmere na poljsko-litvanski meji ter likvidirala posledice poljsko-litvanskega spora in omogočila redne prometne zveze preko meje. Poleg tega bo litvanska delegacija predlagala tudi izpolnitev konvencije o dvolastnikih na poljsko-litvanski meji.

V litvanskih političnih krogih, upajo, da se bodo pogajanja ugodno zaključila, ker so vsa vprašanja, ki bodo razpravljana nepolitična znašaja. Pogajanj se bo mogoče udeležil celo sam litvanski zunanji minister Zaunus.

Nov angleški protest v Moskvi

London, 4. decembra. AA. Na današnji seji spodnje zbornice so vprašali zunanjeja ministra Hendersona, kaj misli ukreniti proti govoru, ki ga je razširila moskovska brezčlana postaja, ki je pozivala angleško delavstvo na revolucijo.

Henderson je odgovoril, da pomenja ta govor, čeprav ni še hujkanje na revolucijo, važno izpremembo dolojanje politike sovjetske vlade in kršenje obljub, ki jih je dala v vprašanju propagande. Zato je sporočila vlada angleškemu poslaniku v Moskvi, naj protestira pri sovjetski vladi.

Omejitev priseljevanja v Ameriko. Newyork, 3. decembra č. Jutri prične parlament debato o amandmanih imigracijskega zakona. V splošnem vlada misli, da bo dom reprezentantov izbral med več predloženimi načrti onega, ki sploh zabranjuje za dobo dveh let vseljevanje v USA.

Zabranjeni II. del »Bilowih spominov«

Berlin, 4. decembra d. Sodisce je potrdilo odlok preiskovalnega sodnika v zvezi tožbe vladnega tajnika Martina, da je prepovedano nadaljevanje razpovedanje drugega dela spominov kneza Bilowa, ker so v njem deli, ki neupravičeno napadajo imenovanega tožitelja. Ugovor založništva Ullsteina proti temu odloku je bil zavrnjen.

Izvoz grozdja v Avstrijo in na Poljsko

Beograd, 4. decembra AA. Komisija za pregled grozdja v dunavski granovini je predložila poročilo o izvozu grozdja iz Smedereva in okolice. Od 12. avgusta do 22. septembra je bilo izvoženo: 689 vagonov s 3.632.187 kg grozdja. Na Dunaj odpade 308 vagonov, Prago 153, preko Kelebije pa se je izvozilo 121 vagonov, in sicer 50 vagonov v Lodz, 2 vagona v Varšavo, 2 vagona v Katovice, 12 v Vratislavo, 2 v Krakov itd.

Žrebanje drž. raz. loterije

Zadnji (milijonski) razred

Za event. tiskovne napake ne prevzamemo odgovornosti.

Dne 28. novembra 1930 so bile izžrebane naslednje številke:

Din 2.000.— 38.118, 57.370, 75.038
Din 500.— 1.852, 8.040, 8.083, 9.732, 13.892, 16.029, 16.079, 17.909, 17.988, 27.767, 29.235, 33.768, 36.652, 36.661, 36.679, 37.764, 38.141, 38.148, 38.162, 39.526, 39.568, 39.574, 44.120, 46.619, 46.684, 46.694, 47.414, 47.440, 47.466, 49.424, 56.096, 57.517, 57.550, 57.594, 58.997, 59.596, 66.419, 69.168, 69.168, 72.080, 72.086, 75.109, 77.215, 77.261, 78.008, 84.169, 84.176, 86.901, 86.936, 86.961, 86.996, 89.138, 96.688, 96.885, 96.896, 98.110, 98.912

Dne 29. novembra 1930 so bile izžrebane naslednje številke:

Din 2000.— 77.296.
Din 500.— 1851, 1886, 8099, 13891, 17.930, 17.930, 17.943, 27.780, 29.210, 29.285, 34.181, 34.198, 35.352, 36.612, 36.629, 36.649, 38.108, 39.504, 39.514, 39.540, 44.140, 47.500, 48.312, 48.312, 49.423, 56.034, 56.051, 58.919, 59.552, 66.465, 66.495, 67.535, 67.541, 68.742, 68.757, 68.797, 69.164, 73.774, 73.951, 73.959, 73.964, 75.011, 75.041, 75.094, 75.158, 75.182, 76.667, 77.240, 77.279, 77.283, 77.286, 77.340, 78.018, 82.458, 86.912, 86.914, 86.963, 87.275, 87.875, 96.667, 96.698, 96.833, 96.845, 98.188, 98.927, 98.928, 98.999.

Dne 2. decembra 1930 so bile izžrebane naslednje številke:

Din 500.— 1.864, 1.878, 8.005, 8.013 8
Din 500.— 1.864, 1.878, 8.005, 8.013, 8.050, 8.074, 9.707, 9.751, 16.096, 17.954, 19.111, 19.124, 19.176, 29.245, 29.293, 35.358, 37.778, 38.137, 38.181, 38.188, 39.556, 39.680, 46.338, 48.389, 49.487, 56.047, 57.318, 57.331, 57.384, 57.391, 57.896, 57.899, 59.518, 66.470, 66.478, 67.584, 67.588, 67.562, 67.585, 69.427, 72.078, 72.081, 72.083, 72.089, 75.029, 75.054, 76.656, 76.674, 77.284, 77.315, 77.328, 77.363, 78.075, 78.093, 84.184, 86.910, 87.813, 87.929, 96.624, 96.675, 96.682, 96.835, 96.891, 98.155, 98.936.

Izžrebane dobitke pričemo izplačevati dne 15. decembra.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Naši kraji in ljudje

Žalna manifestacija v Sodražici

Visoka misel, globoka beseda in srčna dobrotljivost, ki je z njimi pokojni Alojz Gnidca obdajal vsa naselja ribniškega človeka v Evropi kakor Ameriki, so doživele ob naši njegovega pogreba v Sodražici spontane manifestacije, kakršne doživijo naše pokrajine na deželi prav redko.

Iz Ribniške doline, Slemen, Rut in Loškega potoka so se zgrnile v sredo popoldne stotine Ribničanov, da dajo poslednjo čast telesnim ostankom velikega rojaka. Kdo naj naštevava vse številne veljake, družina in korporacije, ki so bil navzoči. Tudi ljubljanska kolonija Ribničanov je bila častno zastopana.

Za veličastni potek imajo zasluge v prvi vrsti hiši Ivanc in Kosler, ribniški pevci in nagrobna govornika, starosta J. Oberstar in predsednik SLD dr. I. Lovrenčič. Pozabiti ne smemo sodraške šolske dece, ki jo je pokojnik kot bodočnega naroda posebno ljubil. Tudi gozdi Velike gore so odjeknili ob glasu lovskega roga in častne salve lovecev.

Vsi udeleženci so se razšli v zavestnem občutju, da je ostal po pokojniku veliki in smrti vsakemu primeren delež pokojničkovega velikega človečanskega in jugoslovenskega duha. Saj ga ni bilo Ribničana, ki ne bi bil imel prilike, da se je solniti in vedril ob njegovi značajni osebnosti.

Varnostne naprave na zasavski progi

Sava, 4. decembra.

Že itak ozka zasavska soteska se kmalu za savskim kolodvorom proti Zidanemu mostu tako zoži, da je proga kakor v ozkem žlebu. Domačinom in tudi potnikom je znano, da je ta del zelo nevaren in da so se že večkrat od visokih bregov odtrgale skale ter zagrmle naravnost na progo. Vestni progovni čuvaji so preprečili že marsikatero nesrečo. Najbolj pa je v spominu velika katastrofa iz leta 1917, ki je prikazala ves divji element teh krajev.

Od tedaj je pozornost na tej progi še večja. Večkrat se vrše ted pregledi, da bi se pravočasno opazilo kako spodjedeno skalo, ki bi lahko povzročila nesrečo. Tako so se tudi pred nekaj dnevi vršili ogledi železniške komisije, ki so jo tvorili inženjerji iz Ljubljane, Zidanega mosta, uradniki zagorske progovne sekcije in pa kot najboljše poznavalec teh krajev g. Renko iz Renk. G. Renko je tesar pri zagorski progovni sekciji in pozna v teh krajih vsako stezico in v pravem pomenu besede tudi vsako skalo. Komisija se je po večdnevem ogledu odločila, da bo treba večino skal, ki so kolikor toliko nevarne, razstreliti. Nekatere skale pa bodo seveda kakor dosedaj podstavili z betonskimi podzidki. V to svrhu se je napravilo več načrtov in fotografirali so nekatera v poštev prihajajoča mesta. Vse, kar se bo delalo na tem delu proge, bo urejeno tako, da ne bo promet prekinjen in oviran. Upamo, da bo kmalu vse tako urejeno, da potnikov ne bo več strah pred ostrimi in nevarnimi skalami te soteske.

Velika požarna nesreča

Gornja Radgona, 4. decembra.

Pretečeni teden in sicer 27. novembra v noči med 2. in 3. uro je izbruhnil požar v gospodarskem poslopiju Herica Mihaela in Katarine Šijanec v Sovjaku pri Sv. Jurju ob Ščavnici. Poslopje, ki je bilo deloma zidano, deloma leseno so kaj hitro zajeli ognjeni zublji ter ga upepelili do tal tako, da je ostalo le še komaj par vidnih znakov temeljnega zidovja. Zgorelo je med drugim tudi vse poljedelsko orodje, 1 krava, 3 svinje, vsa krma ter nekaj gotovine, tako da znaša skupna škoda okrog 20.000 Din. Ker je bila noč vetrovna, se je požar kaj hitro razširil na ostala sosedna poslopja. Na zidani vinski kleti posestnika Janeza Kocuvana v Sovjaku so zgoreli vsi leseni strešni deli tako, da je ostalo le golo zidovje. Kocuvan utrpel škodo okrog 6000 Din. V veliki naglici se je od gorečega objekta posestnika Kocuvana razširil ogenj na stanovanjsko hišo posestnika Janeza Senčarja iz Sovjaka. Ker je bila stavba krita s slamo ter v večjem delu lesena, so jo ognjeni zublji kaj hitro pokončili tako, da ni bilo mogoče rešiti niti vseh premečnin. Tudi Senčar utrpel škodo okrog 8000 Din.

Na kraj nesreče došli gasilci iz Sv. Jurja ob Ščavnici je le s težavo po 4urnem trudopolnem delu jedva uspelo lokalizirati požar. Kako je nastal požar, doslej ni znano, domneva pa se, da je vzrok neprevidnost ravnarja z ognjem na podeželskih ognjiščih, od koder je veter zanesel iskro v bližini se nahajajoče gospodarsko poslopje — listnjak in zanetli požar. Prizadeti posestniki so tembolj oskoderjeni, ker ni bil niti eden od imenovanih zavarovan proti požaru, kar bodi resno svarilo vsem.

Samo še danes nepreklicno zadnjikrat.

V glavni vlogi najmlajša in najslajša »Ufina« filmska zvezdnica, vesela, temperamentna

Dolly Haas

Njeni partnerji so: OSKAR KARLWEIS KURT KERRON

Karijera

male Dolly

Izven sporeda še: 1. Micky Mourse - šala: »Zabij koncert.« 2. Predigra k Ufni opereti: »3 x 1 = 2.« 3. Predigra Tamberjeve krasne opere: »Zemlja solnce.«

Predstave ob 4., 7. in 9. zvečer. Telefon 2124.

Elitni kino Matica

Kaj pa vi pravite?

Prostula kurziva »Kaj pravite« v patentirano »krščansko« dnevniku bi lahko bila tiskana v rdeči barvi, pa še ne bi zadostila zardevala ob kopici pohujšljivega gorja, ki se je nagrmadilo v štev. 277. Znanstveniki, Einstein, znanstvena luč, omejevanje porodov, umetna sredstva proti spočetju in porodom, kapitalizem, evgenika in celo ius primae noctis, vse to in še drugo se je zgostilo pred piscem kurzive, ki kar nespodoben-diskretno namiguje, kje se je nalezel tolikšnega pohujšanja. Ne pove naravnost, da ne bi še komu drugemu prišle skomine po pohujšanju, marveč udriha samo po neki »znanstveni luči«. Da se sumljivi nočni metulji radi zaletavajo v luč, je znano; ali jim bo ta luč še bolj ožgala peruti nego doslej, tega kajpak ne vemo in prepuščamo nji sami, da po formuli A—B—C obračuna z njihovimi jecajočim abecednikom evgenike, ali pa si zavoljo pohujšanja obesi mlinski kamen okoli vratu in se potopi na dno neregulirane Ljubljane.

Le nekaj bi hotel zapisati: Ljuba kurziva naj nikar ne misli, da ji kdo brani »mirno množitev do neskončnih mej možnosti«. Na našem divnem planetu se po tem načelu plode in množe se manj potrebna in koristna bitja, pa čemu bi vnetega prijatelja »množitve do neskončnih mej ovirali pri njegovem... no, teoretičnem delu. Vse, kar hočemo mi, ki se z »znanstveno lučjo« vsaj v osnovnih točkah strinjamo, je to, da se o tako zvani »beli kugi« pove moška, odkrita, poštena beseda, namestu dosedanjega licemerskega molčanja in zakrknjenega boja zoper vsako reformo v rečeh, ki so prav tako, kakor vse drugo na svetu, zadeva življenja in ne morejo biti za vse večne čase petrificirane.

To je prvo. Drugo pa je to: Če kurziva piše o tako kočljivih rečeh, naj si malo bolj podkuje pero. Že »davno premagana maltuzijanska teorija« je oplodila nemaltuzijansko gibanje, ki gre po vsem zapadnem svetu in čigar literatura je v zadnjih letih narasla v višino stolničnega zvonika. Tega gibanja ne širijo kapitalisti; le-ti so preključno zainteresirani na tem, da se zbira čim več odvignega človeškega materiala, ki iz socialne bede prodaja svoje delo za vsako ceno. Ne, to gibanje je nastopilo baš kot obramba pred kapitalizmom. Delavec noče, da bi mu bil ta svet večna solzna dolina, zato se ne mara množiti brezglavo, kakor zajci in tako povečavati bec in zmanjševati svoje ekonomsko, socialno in kulturno stanje. Zato so baš delavske stranke največje zagovornice racionalizacije seksualnega življenja. Če se vse tudi do govor racionalizira, zakaj se ne bi vse to?

Da kurziva istovesti neomejeno in nekontrolirano množitev s patriotizmom, ne ne čudimo. Lastnost piscev te rubrike je že znana in priznana: tudi kadar so najbolj bistri, so vedno v splošljivi razdalji od najbolj vsakdanje duhovitosti. In še enkrat: gospoda, izvolite tako kakor doslej, živ človek vam ne brani, toda ne zagovarjajte tega z absolutnimi interesi naroda in države!

Zveza med evgeniko in ius primae noctis je začudo nova in originalna; neverjetno, kaj vse odkrije razžaljena sramežljivost in polemična gorečnost. Menim, da vanjo ne bo svetila »znanstvena luč« z »Naše dobec«; prepuščena bodi strokovnjakom okoli »Kaj pravite«, ki jih včasih mori sto zadržev za učinkovite argumente. Tudi — Anonymos.

Tržiške občinske zadeve

Tržič, 3. decembra.

Po skoro polletnem odmoru se je predelki teden vršila redna seja občinskega odbora, ki jo je vodil župan g. Ivan Lončar. Seje so se udeležili polnoštevilno vsi odborniki. Pred prehodom na dnevni red se je župan spominjal prerano umrlega občinskega odbornika in desetletnega svetovalca g. Karla Globočnika, ki je vedno in povsod rad zastavljal svoje zmožnosti in skušnosti za dobrobit občine. Njegov govor so odborniki poslušali stoje in zaključili spominu priljubljenega pokojnika trikratni »Slava«.

Iz županovega poročila posnemamo, da se je izvršila v mestnem občinskem odboru izprememba. Banske uprava je imenovala mesto g. Vehovca, ki je odšel v Kranj, v mestni odbor g. Ivana Kramarja, čevljarkega mojstra iz Tržiča, katerega je župan posebej pozdravil in prosil za vzeto delo v prid občine.

Nov pravilnik o osnovanju cestnih odborov predvideva za vsak politični okraj samo en odbor. Dosedaj je imel tržiški sodni okraj svoj cestni odbor, ki je za ceste tržiškega sodnega okraja naravnost vzorno skrbel. Z novim letom bo ukinjen. Njegovih fondov za napravo betonskega mostu čez Bistrico na kolodvorski cesti in terja-tev od države se bodo po zahtevi g. podbana porabili za iste namene. Nikakor pa ni bilo mogoče doseči, da ostane okrajni cestni odbor za tržiški sodni okraj še nadalje. V novem mestnem odboru bo imel tržiški sodni okraj 3 zastopnike.

Znava bo treba pokreniti vprašanje inkorporacije Bistrice, Slapa in Pristave tržiški občini. Do prihodnje seje bo napravil tozadevne predloge, ki jih bo banka uprava podpirala, ker stoji na stališču velikih občin. Mogoče je, da se osnuje za tržiško okolično posebno občino s sedežem v Tržiču. Z novim letom se ukine institucija okrajnih slug in je prizadetim občinam na prosto voljo dano, da si sluge-dostavljale same vzdržujejo. Mestna občina ima svojega slugo in je to vprašanje ne zadene.

Obračun mestne občine za leto 1929. izkazuje 1.343.804.53 Din dohodkov in 1.300.992.20 Din izdatkov, torej prebitka 43.712.43 Din. Vsem občanarjem je bil polnih 14 dni na razpolago, toda ugotoviti je treba, da sta si ga ogledala le dva člana občinskega odbora, ostalo občinstvo pa kaže absolutno nezanimanje za to stran udeleževanja. Občinski odbor smatra to lahko za izraz skrajnega zaupanja, gotovo pa bi ga bolj veselilo, če bi se ljudje vsaj malo zanimali za občinsko gospodarstvo.

Ubožni zaklad izkazuje 101.362.45 Din dohodkov in toliko stroškov. Mestna občina je prispevala k izdatkom okroglo 90.000 Din. Skrb mestne občine za svoje rečeve je velika in se lahko meri z vsemi industrijskimi kraji.

Mestna občina Tržiča ima naslednje

doigrove: klavniški dolg znaša trenutno 43.800.98 Din, stanovanjski 260.750.38 Din in vodovodni 429.320.99 Din, skupaj 793 tisoč 872 Din in 35 p in sicer po stanju 1. jan. 1930. Za občino, kakršna je Tržič, je pričujoči dolg prav malenkosten in gotovo bo v kratkem času poplačala vse doigrove, potem pa bo lahko začela misliti na zgradbo novega poslopja za osnovno šolo, ki je že nujno potrebno. Vrednost inventarja se je v letu 1929. pomnožila na 2.198.901.36 Din. Tu so všteti gozdovi in vse, kar imenuje mestna občina svoje.

Pri debati predlaga svetovalec g. Markelj, naj se obračun razmnoži tako, da dobi vsak izmed odbornikov po en izvod, ker je to v interesu mestnega gospodarstva, da more vsak odbornik dati občinarjem potrebna pojasnila. Predlog je bil sprejet, odklonjen pa predlog za tiskana poročila.

Radi izoliranja občine Sv. Katarina je izpačil iz krajevne šolskega odbora en član, ki ga mora sedaj izvoliti mestni občinski odbor. Na predlog svetovalestva je bil izvoljen kot odbornik v krajevni šolski odbor g. Majeršič Ivan, delovodja v Tržiču, ki se je za izvolitev zahvalil in obljubil, da bo tudi tam deloval po svojih močeh. V odbor za označbo ulic so bili izvoljeni gg. dr. Ahačič, Kalšnik Ivan, Lavjovic Albin, Majeršič Ivan, Snoj Hinko in Lončar Ivan.

Pri slučajnostih so se obravnavale zadeve vodnih upravičencev pri uravnavi hudournika iz Kamnika, oddaja kanalizacijskih del v Preski, javna perilnica, ki mora dobiti novo streho, s to in pa s pridevkom 35.000 dinarjev pa bi se mogli podzidati zopet dve stanovanji, ki bi se sami amortizirali. Tozadevni predlog pa je propadel. Odbornik g. Majeršič je postavil vprašanje o delovanju občinskega davčnega odbora. Izbrpno poročilo je podal g. župan, ki je navzoče zadovoljilo.

V tajni seji so se reševale uslužbenske zadeve mestnih uslužbencev, nekaterim prosilec se je dal brezplačno stavbni prostor, drugim zoper les po nižnji ceni, poročilo se je nekaj ubožnih podpor in sprejelo več občinarjev v občinsko zvezo. Prihodnja seja bo proračunska in sicer še pred božičem.

Pri zastarajoči telesni potrebi, napetem trebuhu, odvečni žlečodni kislini, glavobolu, razdražljivosti, tesnobnem počutju, splošni slabosti, utrujenosti odvaja zelo mila naravna »Franz Josefova« grenčica, v žolodcu in črevesju nabrane zaostanke prebave in prepreči v mnogih slučajih, da se ne pojavi vnetje slepiča. Najznamenitejši zdravniki tega stoletja so se posluževali »Franz Josefove« vode pri možeh, ženah in otrocih z največjim uspehom. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Skok preko kože

V nedeljo, dne 7. decembra v vseh dvoranih hotela »Union« pod pokroviteljstvom g. ministra za gozdove in rudnike ing. D. Serneca, se bo vršil sledeči: Skok sam se vrši od 20. do 22. ure. V tem času se izvrši otvoritev obnove s pozdravom pokrovitelja in gostov, nato se imenuje častno predsedstvo. Veliki orkester odsvira rudarsko himno. 50 brucev, ki je od tedaj izvršilo obhod po mestu v krojih in s prigrizanimi svetilkami, že čaka pred glavnim vhom, da jih predsedstvo pozove naj vstopijo. Orkester svira koračnico: »A kje je brumajor«. Po obhodu omizja zasedejo pod vodstvom brumajorja svoje brucovski omizje (tablico) ter zapoje himno.

Nato ima visok rudarski dostojanstvenik nagovor na bruce; prvemu nagovoru slede še drugi, nakar se izvrši »Skok« sam. Tako nato se brucev čestita in predsednik čita brucev pozdravne brzojavke. Bruce se zahvalijo ter odidejo med zvoki rudarske pesmi v stransko dvorano, kamor se premesti tudi celotno omizje. Tam se razvije proslava sv. Barbare.

Istočasno ob 22. uri 30 minut se prične v glavni dvorani veliki ples, katerega otvorijo »Seljančice« pokrovitelj in na katerega je povabljeni izključno elita naše javnosti ter je vstop mogoč edinele proti vabilu. Tako bo letos prvič, da se prične ples že ob pol 11. uri, ker se bodo odpravile vse mučne dolgotrajne pavze, kakor tudi koncertni program.

Na večeru bo prirejen prvovrstni buffet v eni stranskih dvoran, v gornji beli dvorani pa bo »Barbara bar« s svojim posebnim plesiščem in tudi sporedom.

Prihod brucev v dvorano bo točno ob 20. uri 30 minut. — Reklamacije je nasloviti na: Skokov odbor akademskega kluba montanistov, Ljubljana, univerza.

Čudna tatvina draguljev

Ljubljana, 4. decembra.

Po Ljubljani se je že včeraj govorilo o veliki tatvini draguljev, zlatnine in dragocenosti sploh, ki so bile ukradene nekemu zagrebškemu zastopniku iz vlaka od Sombora do Ljubljane.

Iz Zagreba je odpotoval včeraj v Ljubljano g. Julij Schwarz, zastopnik zagrebske trdnice z dragulji »Preciosa«, ki potuje vsako leto večkrat po državi in nosi s seboj velikanske vrednosti v dragocenostih. Vrednosti, ki jih je imel spravljene v kovčeh, je Schwarz včeraj oddal v prtljažnik na glavnem kolodvoru. Pri tem g. Schwarz ni opazil na ključavnicah pri kovčeh nikake napake in je odšel takoj nato v hotel »Slon«. Pozneje se je podal nazaj na kolodvor, da dvigne kočege in jih spravi v hotel. Pri tem »a« je nenadoma ne malo prestrašen opazil, da so na kovčeh ključavnice pokvarjene. Ker se mu je to zdelo seveda nemalo sumljivo, je takoj obvestil policijo in v navzočnosti policijskih uradnikov kovčge odprl. Takoj so ugotovili, da je postala velika večina dragocenosti plen r znanega vlomilca. Iz kovčgov je izginilo po sodbi g. Schwarza za okrog 900.000 Din raznih briljantnih prstanov, zlatih zapestnic, veržic, medaljonov,

JULIO MEINL D. D.

Našim cenjenim odjemalcem!

Naši nameščenci so nam stavili preteklo leto dalekosežne zahteve. Mi smo pristali na te zahteve kljub temu, da bodo s tem naši personalni izdatki povečani za več sto tisoč dinarjev na leto.

Naši nameščenci so med najbolje plačanimi te stroke. Ko so bile carine za mnoge predmete bistveno povišane, se mi nismo poslužili enostavnega sredstva, da bi povišali cene svojemu blagu, ali da bi znižali kakovost, nego smo, kar moremo vsak trenutek dokazati, kakovost našega blaga še zvišali, dočim sami nosimo povišano carino.

Naš vrhovni princip je bil, je in bo:

Korist naših odjemalcev.

Zdaj nam stavljajo naši nameščenci, opogumljeni po svojem Savezu, nove zahteve, ki jih mi sami ne moremo več nositi, in ki bi jih mogli prenesti le tedaj, ako bi zvišali cene svojim prodajnim premetom.

Mi smo mnenja, in smo to tudi že dokazali, da je treba z vsemi silami delati na to, da se cene življenjskih potrebščin ne samo ne dvignejo, temveč po možnosti še znižajo.

Savez privatnih nameščencev nam ni samo stavljal zahtev, temveč nam je pisal da so pregovori brez svrhe in enostavno zahteva od nas, da podpisemo od njega diktirane zahteve.

Zaradi mirnega dela in v interesu svojih odjemalcev smo mi ponudili svojim nameščencem podaljšanje za nje koristne pogodbe, ali Savez je to odklonil.

Naši nameščenci so sedaj stopili v stavko. Sodbo o takem postopanju prepuščamo svojim cenjenim odjemalcem.

JULIO MEINL d. d.

manjšnih gumbov in drugih kosov, okrašenih »o« večini z dragimi kamni. Neznani vlomilec je moral biti oravcati strokovnjak, kajti odnesel je samo najbolj dragocene komade.

Kje je bil izvršen vlom je zaenkrat še popolnoma nedogotano. G. Schwarz, ki se je mudil v tork se v Zagrebu, tamkaj ni opazil na kovčeh nikake napake. Popreje se je mudil v Somboru in je oddal med vožnjo do Zagreba prtljago v prtljažni voz. Železniška policija je uvedla v zadevi široko zasnovano preiskavo in se je odpejalo več organov železniške policije danes jutraj v Zagreb. Organi tukajšnje policije so namreč vsekakor mnenja, da tatvina ni mogla biti izvršena v Ljubljani in tudi ne na vožnji od Zagreba do Ljubljane, marveč je bil vlom najbrže že izvršen na vožnji od Vinkovcev do Zagreba. Pri tem se vsiljuje tudi misel, da tiči za stvarjo kak drug gačen poizkus. Natančneje se bo moglo pisati o tem, vsekakor zagonetnem primeru izginutja dragocenosti, šele potem, ko bo preiskava končana.

Tvrdka »Preciosa« je imela dragocenost zavarovane pri zavarovalnici »Jugoslavija« za polno vsoto vrednosti. V Ljubljano je bil danes pozvan zastopnik omenjene zavarovalnice in so preostale dragocenosti ocenili v navzočnosti policije v hotelski sobi pri »Sloncu«.

Borovsko pismo

Kranjska gora, začetkom decembra.

Naš kot je čudovito miren in skoro ni na svetu stvari, ki bi ga razburila in ga potegnila iz vsakdanjega tira. Novinar bi obupal pri nas, ker bi gotovo preji osivel, preden bi pri nas doživel senzacijo, ki bi bila vredna, da imponira naši znatljivi publiki. Tudi sodišče nima razen par malenkostnih ženskih prepričkov s tukajšnjim pravstvom nikakega posla, odkar so že v davnih časih prestali oblatni fantovski pretepi. Morda ni na svetu poštenjega in miroljubnejšega naroda kakor so naši Dolinci, in da se ne ukvarjajo baš s tujskim prometom, bi niti sosedni ne vedeli zanje, a kaj šele ostali svet! Seveda, tudi pri nas zraste ob vsakem svetem letu izrodek, ki nam ne dela časti. Toda nepridiprava je vendarle sram, da bi počenjal med nami svoje nerodnosti. Zato gre rajši daleč od doma med tuji svet, kjer lahko hodi brez kontrole domačinov svojo nečastno pot. Domačini zvedo šele iz časopisov za one odpadnike poštenosti in ga sodijo neusmiljeno. Tako se je dogodilo tudi onemu Lojzetu, ki je uganjal nerodnosti po litjskem okraju, ker mu dolgi prsti niso dali miru. Fant je prišel tja, kamor spada, in bo prejel, kar je iskal. Kako se bodo pa pomčili njegovi rojaki z njim, je pa drugo vprašanje. Naša Dolina ima svojo moralo in bo raditega izrekla nad nesrečnecem tudi svojo obsodbo, ki pa bo gotovo za dobro mejo strožja nego sodba pravne justice.

Sredi te enoličnosti življenja ljudje nestropno pričakujejo snega, ki pa letos kar neče priti. Smučarski odsek naše podružnice SPD je razpisal za letošnjo zimsko sezono več smučarskih tekem, ki se bodo vršile v borovski okolici. Toda ker bodo priredile tudi druge zimsko »sportne« postojanke skoro v istem času svoje številne tekme, izgleda, da pri nas pozimi ne bo tako živahno kakor v nekdanjih zimah. Kakšen program je sestavil naš smučarski odsek, je neznano; a prav bi bilo, da ga objavi in dela energično v tej smeri, da ga izvrši v polni meri in zainteresira zase bližnji in daljni svet. Program bi moral poleg smučarskih prireditvev obsegati tudi stalne in dobro organizirane ter propagirane smučarske tečaje, za katere bi se brezdvomno zanimal naš sportni svet in ki bi gotovo v polni meri pripomogli, da Kranjska gora spet pridobi v sportnem oziru spet tisti ugled, ki ga je uživala do lanske zime. Program, ki ga pozna in urvaže samo ozka lokalna okolica, je pač brez miselnosti in ne more prinesiti nobenih koristi.

Vsa bližnja in daljna javnost, ki se zanima za naše letovišče, je bila prepričana, da se bodo že letos pričela in skoro dovršila dela pri zgradbi toliko potrebnega in vsako leto posebej napovedanega vodovoda. A zadeva zaspi redno ob koncu poletne sezone in se zgane šele drugo leto, a samo raditega, da ob koncu poletja zopet zaspi. Kakšni razlogi so pri tem morda, pač ne ve nihče; gotovo pa igrajo pri tem glavno vlogo pomanjkljiva sredstva, ki jih noče biti konec od nikoder. Vododovodni odsek bi moral vendarle enkrat že premostiti vse težkoče in si zagotoviti finančno plat zgradbe ter pričeti z delom. Vas raste na vse strani, a razen središča letovišča nimajo drugi deli primerne pitne vode. Ker pa je nastanjenih prav v teh delih največ letoviščarjev, je jasno, da morajo ti deli razpolagati z najboljšo vodo, ker pridejo v nasprotnem slučaju ob ves kredit in jih bodo tuji zapostavljali. Nujnost in potreba vodovoda pa nista opravičena samo iz komodnih, temveč iz splošnih higijenskih ozirov. Kakor je obče znano, niso vode na levi strani Piščenice prav nič zdrave, še manj pa priporočljive tujcem, ki jih niso vajeni. Korita, kamor se isteka voda sedanega primitivnega vodovoda, so pa tem delom vasi predalec in zanje popolnoma brez pomena. Če se hoče Kranjska gora v resnici uveljaviti kot letovišče, mora nemudoma pričeti z gradnjo vodovoda, ker se drugače ne bo mogla pred svetom držati kot resnično letovišče.

Borovska okolica ni tako majhna, kot bi si kdo mislil, če gleda na tesnost terena. Prepreza jo nebroj potov, ki so po večini v občinski oskrbi in ki so bili vedno v najlepšem redu. Toda v zadnjem času se pa le opaža, da jih občina ne neguje več s tisto skrbjo kot nekdaj. Ponekod so celo zanemarjeni, kar vpliva na tuja skrajno neugodno. Seveda, za vse te malenkosti mora v prvi vrsti skrbeti naše tujskoprometno društvo, a ne samo za te malenkosti, temveč tudi za nevšečnost stvari, ki so za letovišče velikega pomena. In takih stvari je menda precej.

Jutri velika premiera!

Barcarola

„Požar v operi“

Operni vefelfilm, pri katerem sodelujejo:

solisti (Jarmila Novotna kot Olympia) orkester in zbor berlinske državne opere v operah „TANNHAEUSER“ in „HOFFMANOVE PRIPOVEDKE“

V glavnih vlogah:

Gustav Fröhlich
in Alexa Engström

Elitni kino Matica

Krasne proslave narodnega praznika

BRASLOVČE. Šolska mladina je skupno s Sokolom iz Braslovč v Gomiljskega proslavila državni praznik v nedeljo v društveni dvorani prosvetnega društva v Braslovčah. Ob 15. se je prostorna dvorana napolnila v krasnem govoru je šolski upravitelj br. Ljotje Lušin raztolmačil pomen proslave. Nato je zapel šolski zbor himno in »Oj Doberdobe«. Otroci posameznih razredov so nastopili s prav izbranimi deklaracijami. Posebno sta ugajali učenci 1. razreda Marinčeva in učenka VI. razreda Miciha Rovšnikova, ki je v obliki pesmi podala zbranim vso zgodovino jugoslovenskega naroda. Šolski zbor je zapel pesmi »Slovenec sem« in »Poljem in ruti«. Živahna in vesela sokolska deca in naraščaj sta nastopila z župnimi in gojenke s češkimi vajami, nato je braslovška deca nastopila z vajo »Poslušam kovača« s petjem. Prav lepe skupinske vaje je izvedla gomiljska moška deca pod vodstvom upravitelja br. Franc Sege. Braslovška moška deca je nato izvedla nad vse pričakovane lepe skupno telovadnih prizorov »V minuc«, ki so spravili gledalce v veselo razpoloženje. Proslavo je zaključil šolski zbor z »Lepa naša domovina«. Slednje je se je br. starosta Lušin zahvalil za tako lepo udeležbo in za prostovoljne prispevke, ki bodo služili za božično revni šolski mladini. Zahvala velja tudi sokolski deci iz Gomiljskega, ki je Sokolu veliko pripomogla do tako sijajne uspele proslave. Vsa mladina je bila pogosto s pevcem, keksi, bomboni in malinovcem, za kar so poskrbeli gg. Maršičeva, Lušin in Rössnerjeva.

GORNJI GRAD. Za narodni praznik je bilo vse mesto v zastavi. Ob 9. se je vršilo svečano opravilo, ki so mu prisostvovali g. nadškof dr. Jeglič, zastopniki državnih oblastev in uradov, šole, deputacije ostalih narodnih društev in številno drugo občinstvo. Po cerkveni slavnosti je sprejel g. sreski načelnik čestitke zastopnikov uradov in društev. Ob 15. se je vršila svečana seja uprave sokolskega društva, ki jo je vodil in izvršil zaobljubno članstva starešina br. dr. Janko Rak, slavnostni govor pa je imel br. Teodor Sbrizaj. Sledil je telovadna akademija. Nastopili so s posebnimi prostimi vajami: moška deca, moški naraščaj, člani, ženska deca in članice z vajami s siti. Akademijo, ki je prav lepo uspela, je zaključila živa slika, v polno nabiti dvorani pa je občinstvo odlopo državno himno.

GUSTANJ. Proslava se je vršila v nedeljo popoldne v šoli za naše razmere na lep, dostojen način. Razred se je napolnil do kraja. Lep patriotičen govor je imel upravitelj g. Gačnek, ostale točke sporeda pa je izpolnil orkester ter moški in mešani pevski zbor pod spretnim vodstvom g. šol. nadzornika Močnika. Ugajal je solospjev s spremljanjem klavirja, telovadni nastop sokolske ženske dece in primerne deklaracije solarjev. Občinstvo nikakor ni štedilo z odobravanjem.

JESENCE. Za praznik uedinjenja so bile jesenske odeje v državne zastave. Ob 9. se je vršila v mestni cerkvi slovesna služba božja, ki so se je udeležili številni predstavniki. Prostrana cerkev je bila nabito polna. Po cestah in ulicah je vladalo svečano razpoloženje, trgovine in uradi so bili zatvorjeni. — Sokol je že v nedeljo zvečer priredil akademijo, ki je v vsakem pogledu sijajno uspela. Velika dvorana in tudi stranski prostori so bili zasedeni do kraja. Pri slavnostni seji je starešina br. dr. Makso Obersnel pozdravil vse predstavnike in občinstvo ter se iskreno zahvalil za številno udeležbo. Nato se je vršila predvoda dece v naraščaj in naraščaja v članstvo ter slovesna zaobljuba 39 novih članov in članice, ki so se vpisovali tudi v spominsko knjigo. Br. starosta je v lepem nagovoru izročil s. Nadi Segovi in Marici Lahovi ter Janku Pristovu in Francu Noču diplome, ki so si jih priborili pri župnih tekmah. Kot slavnostni govornik je nastopil br. dr. Francšek Kogoj. V iskrenih besedah je pozival vse, ki čutijo jugoslovensko in hočejo državi in narodu dobro, naj se udeležijo pri Sokolu. Sokolska godba na pihala je intonirala himno in »Hej Slovanci«. Pri akademiji so nastopili: moška deca s točko »Junak iz Like«, ženska deca z igro z žogami, moški naraščaj s skupinami brez orodja in z vajami na drugo, mala ženska deca s točko »Mali strelci«, ženski naraščaj s skupinskimi vajami z obroči in marmornimi kipi. Vse točke so bile krasno izvedene, a vendar so bile najlepše izmed vseh vaje z obroči, kipi ženskega naraščaja, »Mali strelci« ženske dece ter vr-

hunske in elegantno izvedene sestave nekaterih telovadcev na drugo, ki so vžgale salve priznanja. Akademijo je najdostojneje zaključila živa slika. Vse telovadni nastop je vodil načelnik br. Tone Buh, ki se je zopet izkazal kot mojster v sestavi in z izvežbanjem programa, pomagali pa so mu sestra Mimi Perkova, br. Pristov, br. Ivan Šega in njegova hčerka Nada. — Aranžiral je brat Klorora, godbo je vodil br. Kleč. — Popoldne je imel župni nadzornik predavanje o isti temi na Gorjušah. Predavanja se je udeležilo 40 mladih fantov in deklet ter uglednih posestnikov, ki so vsi člani Sokola in vsi položili slovesno zaobljubo.

KOPRIVNIK IN GORJUŠE. Novo ustanovljeni sokolski društvi na Koprivniku in na Gorjušah sta na lep način proslavili narodni in sokolski praznik. V ponedeljek dopoldne po sv. maši je imel župni nadzornik in osnovni šoli predavanje o splošnih nalogah sokolstva za narod in državo ter orisal v poljubnih besedah pomen 1. decembra. Navzočih je bilo nad 90 članov in članice iz obeh društev. 59 članov s Koprivnika je podalo slovesno zaobljubo. Vrli sokolski pevci so lepo zapeli narodne pesmi.

KOROŠKA BELA - JAVORNIK. V nedeljo zvečer je priredil Sokol slavnostno akademijo, ki je izredno lepo uspela in pritegnila mnogobrojno občinstvo. Spored akademije je bil izredno pester. Vrstile so se telovadne, pevске in godbene točke. Slavnostni govor je imel br. Stane Bokal. Starosta br. inž. Mirlo Šušteršič je razdelil diplome tekmovalcem. Vršila se je tudi svečana zaobljuba novega članstva, ki je napravila na prisotne lep utis. Pevski zbor bratskega društva Blejska Dobrava je lepo zapel več pesmi.

LITJA. Uvod v prvodecembarsko svečanost je otvorila naša mlada gasilska godba, ki je pod vodstvom g. Kelemenčiča v nedeljo priredila obhod skozi Litijo. Smartno ter v obhodu kraj priredila izvrstna promenadna koncerta. Na praznik je svečani maši prisostvovalo toliko naroda, kakor le redko. Dohod šolske mladine, gasilske župe, sokolske čete, uradništva in orožniške čete se je izvršil ob igranju gasilske godbe. Organizacije so prikoračale v cerkev za svojimi prapori. Ob zaključku cerkvenega opravila so zapeli pevci tudi himno, ki se je doslej večkrat opuščala. Vsa povorka je krenila v Sokolski dom. Dvorana je bila z galerij vred natrpana, ljudje pa so vztrajali do konca, čeprav je bil spored zelo dolg. Po slavnostnem govoru šolskega upravitelja g. Rostoharja so nastopili vsi razredi osnovne šole kakor tudi oba oddelka otroškega vrta z deklaracijami, pevskimi točkami in igrami. Vsa akademija je pokazal lep uspeh vestnega truda našega učiteljskega zbora. Vse točke so bile od publike živahno nagajane s ploskanjem, krona prireditve pa je bil nastop učen 3. razreda, ki so predvajale spevogio: »Litjske učenke«, točko, ki jo je navržala gđ učiteljica Iva Kodernanova in so jo morali ponavljati, kakor je to zahtevalo vžhičeno gledalstvo. Po akademiji se je vršil na Glavnem trgu promenadni koncert. Sijajno je uspela tudi večerna proslava Sokola Vestno so bili podani vsi prizori in telovadne točke, govoril je starosta dr. Krevl. Svečan utis je napravila na vse navzoče zaobljuba novega članstva. Odveč bi bilo naštevati vseh podrobnosti krasno izvedene akademije. Poudarimo naj samo, da je stori vse, kar je mogel, prednjačji zbor, ki ima v svojem načelniku br. Tauferju poštvalnega voditelja, zahvala pa gre tudi vsem sodelujočim, ki so ponovno dokazali, da je edino sokolska telovadnica prava vzgojevalnica naše mlade generacije. Naše beležimo, da se je tudi letos udeležila prav lepa družba Litijanov novinarskega koncerta v Ljubljani.

LOŽKA DOLINA. Sokol je priredil v pravo narodnega praznika akademijo z naravnost odličnim sporedom. Ker je bila to edina javna prireditev, so bile objavljene korporacije, uradi itd. Med povabljenimi smo pogrešali tega in onega predstavnika. Mi dobro vemo, da je neka gospoda denuncirala Sokola, da se člani kljub vabilom (!?) ne udeležujejo cerkvenih slovesnosti na državne praznike. Ali je to morda odvor na dotično vlogo? Pohvalno moramo omeniti večino v našem občinskem odboru. Učestvujejo kulturno mislijo, ki jo vrše društva v Loški dolini, je ta večina določila celih 500 Din za podporo vsem društvom. Lepa pa je disciplina pri večini, ki je tako solidarno odklonila predlog za podporo Sokolu, ki ga je stavil delegat mestne. Vidimo, da pri nas 6. januar se

ni -opolnoma doma. Morda nimajo vsi doma koledarja. Morda ste radovedni koliko bo dobil od teh 500 D.n Sokol? Mi tudi LJUTOMER. Proslava 1. decembra, ki jo je priredilo sokolsko društvo, je bila zelo učinkovita. Po slavnostni maši, katere se je udeležila četa Sokolov s praporom, so se člani društva in zastopniki oblasti zbrali v Sokolskem domu. Na odru je stala vsa sokolska mladina. Orkester je zasviral državno himno, nikar je br. starosta doktor Stajnik očrtal pomen 1. decembra. Po drobnejši izpregovoril o prazniku br. prosvetar Karbaš, nakar je br. načelnik Hubej prevedel nekatere pripadnike v višje oddelke ter razdelil naraščaju znake v spomin na zlet v Beogradu. Nato se je vršila zapisnega članstva. Mladinski zbor je zapel sokolsko prigodno, ženski naraščaj pa je proizvajal lepo »Prisego uedinitelju«. Sokolska koračnica je zaključila svečano sejo.

MEDVA - IZLAKE. Letos je naše sokolsko društvo samostojno prvič na slovesen način proslavilo 1. december. To pa že v nedeljo 30. novembra, da se je naslednji dan lahko korporativno udeležilo proslave v Zagorju. Kmalu popoldne so prihiteli zagorski člani, naraščaj in deca, ki so na dvorišču predvajali par vzornih vaj: prostih, skupinskih in orodnih. Mnogobrojno občinstvo je navdušeno nagradilo lepa izvajanja in se po zaključku podalo v okusno okrašeno dvorano topliške restavracije, kjer je se postavljen odpr. Svečano sejo je otvoril starosta br. Bleweis. Po njegovem pozdravu je zaigral tamburaški zbor zag. Glasbenega društva pod vodstvom br. Hočevarja himno. Župni starosta br. Smrtinik je v daljšem, vrlo poljudnem govoru obrazložil zgodovino sokolske misije. Dve naraščajnici sta lepo deklamirali: »Vizija uedinjenja« in »Obmejna«. Prosvetar br. Kavčič je govoril o idejnem namenu Sokola. Po zapetih deklaracijah: »Kosovo« in »Bože moj čulj« se je vršila zapisnega članstva ter vpis naraščaja in dece. Po zaključni besedi staroste je bil oficijelni del končan. Gostje so se v mraku že poslovlili, domačini pa so se naruc prebili ob požrtvovalnem sviranju tamburaškega zbora.

MURSKA SOBOTA. To, kar smo videli na predvečer in na narodni praznik v Murški Soboti, nam daje pravico, da napišemo: ako so bile vse manifestacije odkritostno mišljene in zaenkrat nimamo povoda domnevati drugo, potem je danes Murska Sobotna najbolj sokolsko mesto dravske banovine. Ze sobotna akademija je dala naslutiti oni ogromni preobrt, ki se je izvršil pri posameznikih. Dvorana nabito polna — in to ne samo občinstva, ki je že dosedaj posećalo sokolske prireditve, ampak skoro v se večji meri občinstva, ki ga dosedaj zidovi Sokolskega doma še niso bili zajeli. Načelniku društva br. Hočevarju, ki je leta in leta bil za svoje neumorno delo pri tukajšnjem Sokolu preganjan, ki je se osebno pripravil to akademijo pred svojim odhodom v Maribor, je gotovo zastala s-pa, ko je stopil na oder in se zrazil v dvorano. Drugi dan ista slika. Vse hiše v zastavi, božje službe pri katoličnih, evangeličanih in izraelskih posebnice kakor še nikoli ob tej priliki (posebno plamete patrijotičen govor je imel nadrabin g. dr. Roth), vse trgovine in vsa obratovališča pa zaprta, da je tudi sicer dobila Sobotna praznično lice. Ob 11. svečana seja sokolske uprave in zaobljuba novih članov. Zopet nabito polna dvorana, slavnostno razpoloženje in bojevit govor direktorja gimnazije g. L. Vagaj, ki je na podlagi dozdokid iz naše kulturne zgodovine pozival predvsem navzočo mladino na revolucionarni podvig v smislu integralne jugoslovenske ideje. Ob 12. svečana seja občinskega sveta v občinski posvetovalnici. Vsi odborniki v črnih oblečilih, mnogo občinskega občinstva, ki je napolnilo vse prostore. Zupan, g. banski svetnik J. Benko se v vzneshenih besedah spominja 1. decembra in predlaga brozjavki kralju in predsedniku vlade. Odgovarja mu zastopnik oblasti sreski načelnik g. Lipovšek. Za njim občinski svetovalec Lanjšček. Ob gromkih vzklikih se je občinstvo šele ob 13. razšlo.

RETECE. Tudi pri nas je minil državni praznik prav lepo. Šolska mladina je imela prisrčno domačo proslavo v okusno okrašeni učni sobi; Sokolu pa je obrazložil velik pomen uedinjenja upravitelj, starosta br. Edvard Vidie. Slavnostnemu sestanku je prisostvovalo preko 30 članov. Retečani so se v obilnem številu udeležili škofješke večerne akademije, kjer so bili deležni ob nastopu lastne sedmorice s prostimi vajami burnega odobravanja.

RIMSKE TOPLICE. Sokol je priredil v nedeljo proslavo: dvorano pri »Novi pošti« je občinstvo napolnilo do kraja. Pevci so zapeli »Iz bratskog zagrljaja«, nakar je izpregovoril starešina br. Kuhar. Novi člani so položili svečano zaobljubo. Obnem se je izvršil tudi prevod dece v naraščaj in naraščaja med člane. Zbor je za-

pel himno. Sledila je živa slika, ki jo je nastudiral br. Dvorak in je zelo ustrezala. Starešina se je spomnil tudi treh letos umrlih: sestre Berte Pazarjeve, ki je v poletju našla smrt v valovih Savinje, sestre Marije Zupanove in šele pred kratkim v ljubljanski bolnici umrlega br. Mišiča. Vsi navzoči so zaklicali trikratni »Slava!« Pri akademiji so nastopili najboljši domači telovadci, ki so izvedli točke zares pohvalno. Na praznik se je vršila ob 8. slovesna služba božja, katere se je poleg drugega občinstva udeležila tudi vsa šolska mladina kakor tudi Sokol in kakatera druga društva. Pri šolski proslavi je predaval upravitelj br. Majer. Ob zaključku je mladina zapela »Bože pravde«.

SEMIC. Tudi Bela Krajina je letos slovesno proslavila narodni praznik. V Semiču se je ob 8. vršila služba božja, ki ji je prisostvovalo izredno mnogo občinstva. V šoli se je nato vršila primerna sokolska slavnost. Ob pol 10. pa so Sokoli imeli svojo pridetv v okusno okrašeni dvorani br. Bukovca. Pevski zbor je zapel himno, nato je nastopil naraščaj z deklaracijami. Ko je zbor odpel »Slovenec, Srb, Hrvat«, je starosta br. Razpotnik predaval o pomenu 1. decembra. Tudi ta slavnost je bila dostojno obiskana in je pokazala, da se navzlic neki tili mržnji, ki se še tu in tam goji proti Sokolstvu, razvija naš nacionalni pokret vedno intenzivneje. — Naš Sokol priredi v nedeljo Mit'v'ev večer.

SLOVENJGRAD. Zelo lepo smo letos proslavili narodni praznik. Ob pol 9. se je vršila v stolni cerkvi slovesna maša ob udeležbi zastopnikov oblasti, občinskega odbora, šolske dece in številnega ostalega meščanstva. Zvečer je priredil Sokol v svoji dvorani svečano akademijo s sodelovanjem salonskega orkestra in z najprejstojšim spored m. Udeležba je bila iz vseh slojev prebivalstva tako številna, da je bila prostorna dvorana skoraj premajhna, kar je pač najboljši dokaz, da državna sokolska ideja prodira v najširše ljudske sloje.

SLOVENSKA BISTRICA. Na predvečer narodnega praznika se je v nabito polni dvorani Ukrajne hranilnice vršila nad vse uspela telovadna akademija Sokola. Prisotne je nagovoril prosvetar V. Rom, nakar so vsi oddelki in sokolski orkester brez presledkov absolvirali 15 točk. Nastopilo je osmero članov s prostimi vajami selskin čet, 12 ženske dece s cvetnimi loki, 6 moške dece s palicami, 9 naraščajnic z robčki in dijaška vrsta s težkimi prostimi vežbami, ki je s preciznim in strunnim nastopom žela zaslužen priznanje. Vmes je orkester odigral Beethovnega Egmonta in Drllov Souvenir. Po odmoru je nastopilo 8 članov z beograjskimi prostimi vajami, 6 deklic z rajalnim nastopom v krogu, 6 članic z vesli na Hajdrihov motiv »Buči morje Adrijanke«, 8 članov na bradlj, ki so dokazali za naše razmere izredno izvežbanost, 16 članov s težavnimi skupinami in ob koncu živi kipi. Orkester je odigral še Griegov »Pomlad« in koroške narodne. Akademija je dokazala neumorno delavnost prednjakov, ki so v kratkem času dosegli uspehe, kakršnih doslej v naši telovadnici še nismo videli. Na praznik po maši se je večina članov Sokola zbrala pred Ukrajno hranilnico, kjer so ob 10. dopoldne pričakali sokolske čete iz Tinja, Črešnjeveca in Laporja. Krepki kmečki fantje so s črešnjevske godbo na čelu veselo prikoračali v mesto, nakar se je vršila v hranilnici svečana seja uprave matinega društva in obvezna prisega vsega članstva. Predaval je o pomenu in namenu Sokolstva starosta dr. J. Pušnik, člani pa so se po prisegi ob sviranju orkestra vpisali v posebno knjigo. Sokolske čete so nato odšle s svojo godbo v hotel Beograd, kjer jih je z lepim nagovorom pozdravil mestni župan g. dr. Schaubach. Zvečer je vojaška posadka skupno z mestno občino, gasilci in s sokolstvom priredila bakljado.

SV. JURJ OB ŠČAVNICI. Proslava 1. decembra se je tudi topot izvršila veličastno. V nedeljo popoldne je priredil Sokol svečano akademijo s prestrim sporedom. Po nagovoru br. staroste je imel lep govor župni delegat br. Zorko iz Maribora. Predvsem so veljale njegove besede mladini. Ženska deca je vaje izvajala zelo ljubko in jih je morala ponoviti. Vaje članov so bile dobre, prekosile pa so jih vsekakor vaje članice. Moška deca je izvršila svojo nalogo v popolno zadovoljstvo, le pri prvem nastopu je bila nekoliko zmedena. Najboljše so se odrezale ženske naraščajnice. Pevske in tamburaške točke, ki jih je Sokol izvajal skupno z Zvezo slov. fantov m deklet, so žele burno odobravanje. Akademija se je zaključila z državno himno in »Zovi, samo zovi«. Zahvala gre delavnemu načelniku in prosvetarju br. Drago Korošaku ter načelnici s. Kurbusovi. Tudi vsem ostalim hvala. V mraku se je formirala povorka. Na čelu državna zastava, nato sokolska mladina, gasilska župa z 80 člani, društvo starih vojakov, člani in članice ter ostalo ljudstvo. Skoraj vse hiše okrog šole, kakor tudi oddaljeneje, so bile lepo raz-

svetljene. Med sviranjem godbe prepevanjem narodnih pesmi in koračnic, se je pomikal sprevod po vasi na Jamno in v Biserjane. Vzklikalo se je Nj. Vel. kralju, Jugoslaviji in Sokolu. Bilo je v sporedu do 400 ljudi, par sto pa je bilo tudi gledalcev ob potu Pred šolo je bil kratek nagovor o pomenu 1. decembra, na križpotju pod cerkvijo pa je zaključil povorko br. Korošak. Na praznik se je Sokol udeležil cerkvene slovesnosti, po maši je br. starosta zapregel novo članstvo.

SMARTNO PRI LITJI. Tudi smartninski smo proslavili 1. december vse veličastneje kakor doslej. V nedeljo nam je koncertiral po deseti službi božji na trgu pred cerkvijo godba gasilskega društva z 14 člani pod vodstvom Joske Kelemenčiča, ki je koncert zaključil s himno. Narodni praznik so pozdravile trobojke, ki so ponosno vihrale z vseh hiš. Ob 9. se je vršila služba božja, ki so se je udeležili tudi zastopniki Sokola v krajini. Proslava se je nato vršila v šoli, kjer je občinstvo pazno sledilo nastopom mladine. Globoko zasnovani govor učiteljice gđ. Rodetove in zaključne pevске točke so napravile najglobljejši utis. Čestitamo vsemu učiteljskemu zboru. Zvečer so se smartninski udeležili prireditve v litjskem Sokolskem domu. V petek ob 18. priredi »Zvone« običajno Miklavževanje.

SMARTNO OB PAKI. Šele nedavno ustanovljeni Sokol je proslavil državni praznik v ponedeljek. Udeležil se je korporativno slavnostne maše. Nato se je članstvo zbralo v osnovni šoli, kjer je br. starosta Jože Trčak pozdravil vse navzoče in nato dal besedo predavatelju br. Vajdu, ki je obeležil delovanje Sokola. Vse občinstvo je himno zapelo stoji. Br. starosta se je toplo zahvalil predavatelju in vsem za tako obilno udeležbo. Sokolsko društvo si je že nabavilo skoraj nov drog, ki ga je kupilo od Ljudske posojilnice v Braslovčah. Želimo novemu društvu, da se s polno vmeno oprime tudi orodne telovadbe.

STEPANJA VAS. Naš Sokol je proslavil narodni praznik že v nedeljo. Proslavo je ob 19.30 otvoril starosta br. Ivan Bricelj v Sokolskem domu in številnim navzočim raztolmačil pomen 1. decembra. Nato je zapregel novo članstvo. Pevsko društvo »Sava« je pod vodstvom agilnega pevovoda je ga. A. Gruma zapelo »Bože pravde«. Br. načelnik Ivan Zitnik je govoril članstvu o borbi za Jugoslavijo in končnem usnehu Sokola. »Savani« so zapeli istrsko himno. Nato so se izvajale telovadne točke članic in moškega naraščaja, ki so uspela prav lepo, enako tudi skupina naraščaja in članov. Po telovadbi so se vršile pevске točke in prosta zabava.

VELIKE POLJANE. Naš, pred kratkim ustanovljeni sokolski odsek, je proslavil praznik uedinjenja prav svečano. Jutranje slavnostne maše se je udeležila šolska mladina in članstvo Sokola, nakar se je vršila skupna slavnost v šoli. V lepem nagovoru je razložila vsem prisotnim pomen državnega in sokolskega praznika upraviteljica Jamnikova. Vrstile so se deklaracije, popoldne pa je članstvo napravilo izlet v Sodražico.

UZENICA. Sola in SKJ v Uzenici sta priredili 1. decembra v šoli veličastno proslavo, ki jo je posetilo mnogo zavednega občinstva, kar znači, da se naši obmejni Slovenci živo zanimajo za Sokola in šolo. Spored je bil prav pester. Najprej so bile mnoge deklaracije, ki so prav dobro uspela. Posebno pa je navdušilo občinstvo mladinsko petje pod spretno taktiko agilnega učitelja Cvetka, za kar je žel mnogo burnega odobravanja. Izmed 6 triglanskih pesmi so posebno ugajale »Oj Triglav« in »Oj Doberdobe«. Deca je pela krasno, s čustvom. Se pač vidi, kdo jih uči! Nad vse je učinkovala na koncu živa slika: »Uedinjenje«. Zamislil si jo je g. Cvetko in ljudje so jo navdušeni hvatili. Temu je sledil nastop obmejne sokolske dece, ki je prav tako zelo zadivil publiko. Vsa proslava je pokazala, da naša severna meja ne spi; svita se in naši zvesti stražarji budno čuvajo mejo. Proslavo in vse delo smo sprejeli z veliko simpatijo. Čestitati je vsem, ki so žrtvovali trud!

ZG. ŠIŠKA. Naš šele nedavno ustanovljeni Sokol je proslavil narodni praznik v ponedeljek ob 17. v dvorani nar. prosvetnega društva »Vodnik« v Zg. Šiški. Pred polno dvorano je prvi izpregovoril podstarosta in prosvetar br. Koch. Sokolska deca je nato deklamirala primerne pesmi, čemur je sledil govor načelnika br. Poharca, ki je razvil zgodovino življenja južnih Slovanov do uedinjenja. S posebnim poudarkom je vpletel v svoj govor tudi pomen Sokolstva in njegovo delo za uedinjenje. Zanosnemu koncu njegovega govora je sledila himna, ki jo je zapel pevski odsek Narodne čitalnice v Šiški pod vodstvom br. Novaka. Ta zbor je tudi prej med posameznimi točkami povzdignil svečanost z izbornim petjem.

KULTURNI PREGLED

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA

Začetek ob 20.

Petek, 5.: Zaprtlo.
Sobota, 6.: Gospa ministrice. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.
Nedelja, 7.: ob 15. Peterčkov poslednje sanje, prva Miklavževa prireditev. Izven. Znižane cene. Ob 20. Mladotletje. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 8.: ob 15. Peterčkov poslednje sanje, druga Miklavževa prireditev. Izven. Znižane cene. Ob 20. Naš spod župnik, 25. predstava. Izven. Znižane cene.

LJUBLJANSKA OPERA

Začetek ob 20.

Petek, 5.: Zaprtlo.
Sobota, 6.: La Mascotte. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.
Nedelja, 7.: ob 15. Madame Butterfly. Goštuje ga. Zlata Gunzjenac - Gavžila. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. Ob 20. Rigoletto. Goštuje ga. Oberwalder in G. Josip Rijavec. Izven.
Ponedeljek, 8.: Knez Igor. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Petek, 5.: Zaprtlo.
Sobota, 6.: Prodana nevesta Premijera. SENTAJSKO GLEDALIŠKO ODER.
Začetek ob 20.
Sobota, 6.: Vozel.
Nedelja, 7.: Vozel.

Violinski koncert Juana Manena

Zibel dovršene violinske igre je Italija, kjer je pa po Viottiju in Paganiniju nastal dolgotrajen zastoj. Španija je rodila več goslačev visoke kvalitete: Sarasata je tip violinskega virtuozu, oblagodarjenega z očarujočimi zmoglostmi, Manen, kolega koncert smo čuli sinoči v Unionski dvorani. Je pa umetnik v pravem pomenu besede, splošno muzikalen in ustvarjaljo. Njegov ton je plemenito čustven, njegova lokova tehnika osvaja z ritmično preciznostjo, njegova leva roka je izredno sigurna, njegova igra manj impulzivna, brez pozgona za efekt hladno preracunjena, v splošnem prikupljiva in ne krene preko meje dobrega okusa.

Ravno te posebne lastnosti ločijo Manena od drugih svetovnih umetnikov, katere odklikuje kakor n. pr. Pribhod nenadkritiva virtuoznost, Heifetza olimpična polnost, Hubermana sugestivna moč, Marteauja plemeniti močnatost, Kreislerja oduševljena igra, tako da glede umetniške prvenstvenosti enega ali drugega ni mogoče izreči dokončne sodbe brez teh znatnih karakternih potez. Manen je umetnik svetovne klase. Violinskim učencem je znan po tkzv. Manenovem prijemu t. j. nečuvno težkem sočasnem prijemu tonov: a-a-a-a na vseh starih strunah violine. Zvo kot otrok je nastopal Manen na koncertnem odru, toda ne z violino temveč kot pianist. Zudežno dete. Pozneje se je posvetil violini in je kot virtuoz na goslih prepotoval skoro ves svet. Manen je tudi priznan komponist, strož proti samemu sebi (lastnih skladb pred letom 1907 ne priznava).

Na sinočnem koncertu je izvajal dva

aranžmana Paganinija in Glucka in dve lastni skladbi: Iberski ples, ki očituje prepevajoči južni temperament in balado, ki jo odlikuje izredno posrečena uporaba vseh zvočnih leg violinskega obsega ter veskroz originalna klavirska spremljava. V Beethovnovi Kreutzerjevi sonati se je razvel Manen šele pri zadnjem stavku (presto), ki ga je odigral z bravurozno tehniko desne in leve roke. Pri varijacijah smo se divili njegovim pri žabici odsviranim akordom in izredno uspelem spicatu. Paganinijev koncert v h-molu nudi violinistu kopico natežljiv tehničnih spisalitet: intervalnih skokov, glissando navigor, oktave, decime, verigo dvojnih trilevkov, pizzicato leve roke, vrženi stavki itd. V Schubertovi »Fabelici«, ki jo je Manen moral na splošno zahtevo ponoviti, kakor tudi v sordiniranim Gluckovem baletu smo občudovali umetnikovo do potankosti izdelano dinamiko in čustveno prednašanje. Klavirsko spremljavo je oskrboval g. Valter Fischer vseskozi vzorno in ritmično precizno, mestoma morda dinamično premalo podrejeno graciozno Manenovi igri. Koncert je bil dobro obiskan in je občinstvo, med katerim smo opazili tudi izredno mnogo mladine, zvalo umetnika zopet in zopet na oder. Manen je dodal svojemu programu prelesto podano Schumanovo »sanjarijoc« in lastni španski ples, ki je zaključil zelo animirani koncertni večer, kakršnih si želimo še več.

Dr. I. Karlin.

Novembarski zvezek

»Ljubljanskega Zvona«

V 11. zvezku, ki je pravkar izšel, objavlja »Ljubljanski Zvon« naslednje prispevke: Ferdo Kozak je zastopan s tremi subtilnimi pesmimi v prozi, ki so to pot edin pesniški prispevek.

Ugledni naš znanstvenik univ. prof. dr. Milan Vidmar je spisal članek z naslovom »O relativitetni teoriji«. O Einsteinovi teoriji je izšlo že mnogo poljudnih spisov, vendar še nismo čitali nobenega, ki bi tako jasno, preprosto in vendar znanstveno močno razložil to prevratno novost v sodobni fiziki in sicer na borih 10 straneh. S svojim člankom je dr. M. Vidmar storil povprečnemu slovenskemu izobražencu veliko uslugo, saj ga je na lahko umljiv način in na kratko seznanil s temelji novega svetovnega nazora, ki bi jih morali naši ljudje bolj poznati nego jih splošno poznaajo. Zeleni bi, da bi se dr. Vidmar večkrat oglasil s podobnimi naravoslovnimi članki.

Nadaljuje se roman Mirana Jarca »Novo mesto«; v prihodnji številki bo zaključen.

Anton Ocvirk, čigar gledališke kritike vzbujajo upravičeno pozornost, čeprav se kajpak marsikdo ne strinja z njimi, začenja razlajevati v članku »Ob začetku gledališke sezone« letošnje prve vpriporitve v ljubljanski drami (»Sen kresne noči«, »Kraljična Haris« in »Pravilica o rajski plici«).

V članku »Zaščita narodnih manjšin«, ki je v tem zvezku zaključen, je dr. Josko Jurkovič orisal teoretične in praktične faze enega najvažnejših evropskih problemov.

Zanimivo razpravo je prispeval znani geograf dr. Jože Rus: »O tipu našega mesta na pomolu«. Pisec se mogoče bavi z geografskimi pogoji in činitelji zgodovinskega razvoja in je v tej študiji o krajevni legi naših malih mest zbral obilo interesantnih geografsko-zgodovinskih izsledkov, ki jih bo s pridom štital izobraženec v vseh delih »lovenske zemlje«.

Med književnimi poročili ocenjuje in izpopolnjuje Juš Kozak Kolarjeve »Preporodovce«, Pero Paik poročila o VIVI zvezku »Razprave«, A. Debeljak pa o Mila-

čičevi doktorski tezi »Le Théâtre de Honoré de Balzac«. Naposled kronika: Marij Kogoj poroča o ljubljanskih koncertih. B. Borko pa o Maurois-jevem »Byroncu« in moderni biografiji sploh ter v drugi beležki o Nietzscheju ob priliki 30letnice njegove smrti.

Za prihodnje leto se obetajo pri »Ljub. Zvoncu« razne izmenbe, ki bodo našo najstarejšo in najzaslužnejšo revijo še bolj povzdignile in znatno razširile krog njene delovanja in vpliva. Opazujemo, da je podjetna izdajateljica »Lj. Zvona« Tiskovna zadruga ponudila ljubitelju slovenske knjige izredno ugodno priliko: za 45 Din mesečno lahko dobiva vse leto »Ljubljanski Zvon« in prejme knjige štirih zbir v

Damam za Božič in Miklavža

lepe plašče, gospodom pa
lepe suknje in konjektske
trgovine

Drago Gorup & Co., Miklošičeva cesta 16/1

Domače vesti

* **Odkupovanja.** Z ukazom Nj. Vel. kralja so odkupovani z redom jugoslovenske krogne IV. stopnje dr. Ivan Štokar, direktor Zadruga gospodarske banke v Ljubljani, z redom V. stopnje pa Avgust Tosti, ravnatelj Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani; Hanuš Kroita, direktor Ljubljanske kreditne banke; dr. J. Krsnik, ravnatelj Kmečke posojilnice ljubljanske okolice, in Marij Dobrila, glavni tajnik ljubljanske borze.

* **Častni konzul Braziliije v Skoplju.** Braziljska vlada je imenovala za častnega vicekonzula republike Braziliije v Skoplju g. Tomo Popovića, industrijski in bivšega predsednika Trgovske zbornice.

* **Napredovanje in finančni službi.** Pri Državni hipotekarni banki, podružnici v Ljubljani, sta napredovala Avgustin Žigon za stalnega uradnika v 4. skupini II. kategorije, Marica Ulanovičeva pa za arhivarka v 5. skupini II. kategorije.

* **Diplomiral je na tehniko v Scharlottenburgu** pri Berlinu za inž. kemije gospod Metod Pogačnik iz Podnarta. Čestitamo!

* **Diplomiral je na tehnični fakulteti ljubljanske univerze za inženjerja arhitekta g. Boris Počkar** iz Ljubljane. Čestitamo!

* **Svetozar Banovec se ostane v Ameriki.** Ameriške slovenske novine poročajo, da se je opernemu pevcu g. Svetozaru Banovcu ponovno podaljšalo dovoljenje za bivanje v Zedinjenih državah. Dovoljenje je dobil na podlagi številnih povabil za nove koncerte v raznih jugoslovenskih naselbinah. Banovec se je odločil, da ostane v Ameriki še do prihodnje pomladi.

* **Natečaj za uradnike-inženjerje agronomov.** Glavna direkcija državnega posestva Belje razpisuje natečaj za tri uradnike-inženjerje agronomov. Pravice in prejemke teh uradnikov ureja uradniška pragmatika, ki je veljavna tudi za državno posestvo. Prošnje sprejema do 15. t. m. glavna direkcija drž. posestva Belje, Knežvo v Baranji.

* **Razpisane službe.** Banska uprava Dravske banovine razpisuje: 1) eno mesto tehničnega zvanika - dnevničarja kot rečnega mojstra za reko Savo s sedežem v Krškem. 2) dve mesti tehničnih služiteljev-dnevničarjev kot rečnih čuvajev na Savi in Dravi in 3) dve mesti tehničnih služiteljev-dnevničarjev kot soferjev za motorne cestne valjarje. Za mesta pod 1) in 2) imajo prednost prosilci, ki so služili pri vojakih kot pionirji, od prosilcev za mesta pod 3) pa se zahteva poleg splošnih pogojev soferskega izpita, odnosno dokaz o sposobnosti za vodstvo in običajno popravljane motornih vozil, odnosno motorjev. Svojerodno spisanje, pravilno kolkovanje prošnje s prilogi (rojstni list, domovinski list, zaonje šolsko izpisevalno, dokazilo o odsotnosti kadrskega roka, zdravniško izpisevalno, pravstveno spričevalo in eventualna dokazila o strokovni usposobljenosti) naj se vložijo najkasneje do 31. t. m. pri banski upravi, oddelek I. v Ljubljani.

* **Jugoslovenski večer v Varšavi.** Iz Varšave prihaja poročilo, da je tamkajšnja Poljsko - jugoslovenska liga pretekli ponedeljek priredila konferenco, posvečeno 12letnici ujedinitve jugoslovenskega naroda. Pri tej priložnosti je profesor dr. Romer, predsednik Poljsko - jugoslovenske lige, predaval o svojih utislih s potovanja po Jugoslaviji. Večer je bil zaključen s slavnostnim koncertom.

* **Rezultat natečaja banske palače v Splitu.** Kakor poročajo iz Splita, je ocenjevalni odbor, ko je pregledal vse prispele načrte, soglasno sklenil, da se prva in druga nagrada ne podelita, ker nobeden načrt ne ustreza vsem pogojem natečaja, zlasti kar se tiče arhitektonsko - umetniške strani. Na podlagi tega soglasnega sklepa je odbor sklenil, da se tretja nagrada podeli dvema projektantom: Andreju Papkovu & Velimiru Gavriloviću iz Beograda ter arhitektu prof. Duimu Graniću

iz Beograda. Odkupijo pa se projekti »Rad«, »Riva«, »Palace«, »Primorska banovina«, »Zapadni front« in »Sistem dvorana«.

* **Rotary klub.** V zadnjem času se tudi po naši državi ustanavljajo takozvani Rotary klubi, zaključene družabne organizacije po ameriškem vzorcu, ki so, čeravno deloma že nekoliko antikvirane, postale sedaj pri nas moderne. Princip teh organizacij je, da so člani porazdeljeni po stanovih - iz vsakega stanu po dvojica. Glavni del klubovega delovanja je skupna tedenska večerja, na kateri naj bi vedno eden izmed članov imel kratko predavanje. V deželi raznovrstnih družabnih domilekov, Ameriki, so se Rotary klubi pred leti močno razširili, pozneje so dobili veliko konkurenco v drugih podobnih klubih. Pri nas, kjer imamo močno razvito prosveto in gospodarsko organizacijo, seveda taki klubi nimajo pomena in so le kot »novost« za trenutek privlačni. V zadnjem času se zlasti z nemške strani forsira pri nas ustanavljanje Rotary klubov ter so mesta v Dravski banovini menda prevzeli avstrijski »rotarici«, da v njih ustanovijo klube. Rotary klub se ustanovi vedno le na pobudo drugega Rotary kluba. Tako bomo torej prav kmalu tudi v naših krajih srečevali gospode s kolesom v gumbici, znak da hodijo na skupne večerje. V Mariboru je tak klub že ustanovljen in ustanavlja se baje tudi že v Ljubljani, Novem mestu, Brezicah, Celju in na Jesenicah. Društvo nam Slovincem torej ne bo manjkalo.

* **Planinci.** Valvazorjeva kočja pod Stolum (poldrugo uro hoda od železniške postaje Žirovnice), ki je vso zimo oskrbovana, je na novo preurejena. V vseh sobah so nove peči, z drvmi je pa tudi dobro preskrbljena. Kočo oskrbuje dobro znana g. Linka Krčeva, večletna oskrbnica Češke kočje. Po zimi je kočja zlasti prikladna za smučarje, ker je dober teren v bližini kočje in pod Bešvico.

* **Zveza telovadnih učiteljev** bo imela občni zbor 8. t. m. ob 8. dopoldne v dvorani III. moške gimnazije v Beogradu. Udeležencem je dovoljen tridnevni dopust.

* **Tumač zakona o izvršnji in obehledjenju** je izšel v založbi Tipografije v Zagrebu. Delo je to našega rojaka dr. Frana Goršiča, inspektorja v pravnem odseku ministrstva notranjih poslov v Beogradu. Knjiga je tiskana na finem papirju, vezana v platno in obsega 615 strani. Cena 160 Din.

* **Družina »Soča«** bo gostovala s Strindbergovim »Očetom« v nedeljo 7. t. m. zvečer v Cerknici in v ponedeljek 8. t. m. popoldne na Rakeku. Pred predstavama priložnostno predavanje.

* **Posebni vlaki v Zagreb.** Na veliko kmetosko zborovanje, ki bo v Zagrebu na Jelačičevem trgu 8. t. m., bodo vozili v nedeljo 7. t. m. poleg pojačenih rednih vlakov tudi 3 posebni vlaki iz Ljubljane odpelje posebni vlak ob 21.18 in pride v Zagreb ob 1. zjutraj. Vozovi bodo kurjeni, v katerih bodo potniki v Zagrebu na postaji Sava lahko do zjutraj spali. Iz Maribora odpelje posebni vlak ob 22.30 in pride v Zagreb ob 3. zjutraj. Iz Novoga mesta odpelje posebni vlak preko Karlovca ob 22. in pride v Zagreb ob 4. zjutraj. Ker bo na redne vlake velik pritisk od poslod, priporočila direkcija, da se udeleženci poslužijo posebnih vlakov.

* **Tečaj za mizarstvo luženje v Mariboru.** Prejeli smo: Ponovno opozirjamo mizarstvo mojstre in pomočnike na dvodnevni tečaj za mizarstvo luženje, ki se bo vršil v Mariboru. Prvotno nameravani termin je na željo zainteresovanih preložen na soboto in nedeljo 13. t. m. Naknadne prijave je poslati najkasneje do torka 9. t. m. na Zavod za pospeševanje obrti Zbornice TOI v Ljubljani. Pripominjamo, da se bo predelalo luženje (pajcanje) hrastovega, smrekovega, javorovega, bukovovega, jelševnega, češnjevega in orehovega lesa na podlagi 120 receptov. Vsak udeleženec prinese s seboj po več z vodo brušnih deščic v dimenziji 10 krat 20 cm in 6 do 8 mm debele. Poučeval bo strokovni učitelj tehniške srednje šole g. Adolf Dolak.

* **Prijava ustanov.** Banska uprava razglasa: Po § 27 zakona o ustanovah (zadružbinah) se morajo vse ustanove, ki že obstojajo v trenutku, ko je bil ta zakon objavljen, prijaviti v roku 6 mesecev pristojnemu ustanovnemu oblastvu zaradi vpisa v ustanovni (zadružbinski) register, katerega ustroj in upravljanje bo predpisal minister za prosveto s posebnim pravilnikom. Dolžnost te prijave velja tudi za one ustanove, ki nimajo posebnih pravil, temveč so urejene na osnovi zakona ne glede na to, da je uprava teh ustanov poverjena po zakonu kakemu javnemu oblastvu. V prijavi je navesti: ime ustanove, ime ustanovitelja, datum in akt ustanove, imovino (z nastopnimi podrobnimi podatki: a) nepremičnine: 1) zgradbe, srez in kraj, 2) zemljišče, opis in kraj, 3) vrednost nepremičnin; b) vrednostni papirji, vrsta in nominalna vrednost; c) v gotovini; d) kje je denar naložen, e) skupna imovina), namen ustanove, letni dohodek, kdaj je ustanova začela delovati. Pozivajo se vse uprave ustanov, da svoje ustanove prijavijo kr. banski upravi v predstoječem smislu najkasneje do 11. januarja 1931.

* **Namesto cvetla na grob dr. Branka Žižka** je daroval bančni uradnik g. Fran Skaza iz Maribora za revno šolsko dečo v Golenju 100 Din. Najlepša hvala!

* **»Gospodinski koledar«** za leto 1931 je izšel. Priporočamo ga našim gospodinjam in ženam, ker najdejo v njem mnogo prekrasnih gospodinskih in kuhinjskih navodov ter dosti praktičnih navodil in nasvetov. Bogat je posebno na novih kuhinjskih receptih. Napredaj je po vseh podružnicah Jugoslovenske Matice, po vseh knjigarnah

in pri upravi »Gospodinskega koledarja« v Ljubljani, Šelenburgova ulica 7-II. Stanje 20 Din, za člane 16 Din, s poštnino 1.75 Din več. Koledar je primerno darilo našim ženam, materam in gospodinjam za Miklavža in božič.

* **»Gospodinski koledar«** je pravkar izdalo Hrvatsko gospodarsko društvo v Zagrebu za leto 1931. Koledar krasi mnogo slik k izvršnim člankom iz kmetijstva, sadjarstva, vinogradništva, živinoreje, gozdarstva in zdravstva. Koledar je uredil rojak dr. Alojz Tavčar, vseučiliški profesor v Zagrebu in znan kmetijski strokovnjak. Koledar stane s poštnino 11.50 Din in se naroča pri Hrvatskem gospodarskem društvu v Zagrebu, Branimirova ulica 41.

* **Za Miklavžev večer zagrebške Narodne knjižnice** in čitalnice drevi v Bogovičevi ulici 7 vlada veliko zanimanje, ker bo prišel v Zagreb Miklavž z vsem spremstvom po slovenskem običaju. Začetek za otroke bo ob 19., za ostale pa ob 21. — Vstopnina za otroke je 5 Din, za odrasle 10 Din. Pevski zbor bo zapel po oficijelnem sporedu nekaj domačih pesmic. Pri plesu bo svirala polnoštevilna vojaška godba. Za jedila poskrbe naše vrle dame. Vino in druga okrepčila pa je prevzel že iz prejšnje sezone dobro nam znani gostilničar Resnik.

* **Slovenski klub v Sarajevu** bo imel v soboto 6. t. m. Miklavžev večer v prostorih Wolframove restavracije (Koetschet). Prest. Petra ulica 21. Začetek ob 21. Vstopnina prostovoljna.

* **Sokolsko gledališče v Radovljici** uprizar v nedeljo 7. t. m. ob 20. in na praznik 8. t. m. ob pol 16. igrokaz »Za otroka«. Snov igre je vzeta iz življenja revnih krogov v velikem mestu in tedaj za naše občinstvo nekaj novega. Osnovnošolski mladini vstop tudi v spremstvu odraslih ne bo dovoljen.

* **50% popusta na železnikih** imajo vsi udeleženci »Skoka preko kočje«, ki se vrši 7. XII. v »Unionu« in sicer v dobi od 4. do 11. decembra za vse vrste in razrede vlakov. Udeleženci kupijo na svoji postaji celo vozno karto do Ljubljane, ki se potrdi na prireditvi. S to potrjeno karto se potem brezplačno, vozijo domov — Vse reklamacije je nasloviti na: Skokov odbor A. K. M. Ljubljana, univerza.

* **Močan potres v daljavi.** Potresomer zavoda za meteorologijo in geodinamiko v Ljubljani je beležil 3. t. m. močan potres v razdalji 8890 km s pričetkom ob 20. uri 3 minut 10 sekundah. Trajal je nad 1 uro.

* **Vlom v vinogradsko hišo.** Iz Ljutomerja nam pišejo: V vinogradsko hišo g. dr. Schwarza v Grosčevski, ki stoji precej na samem, so udrl neznani zlikovci. Odnegli so nekaj jedil in cigaret, precej posteljnine, obleke in drugih reči ter povzročili za nekaj tisočakov škodo, ki je razen poškodbe na hiši krita z zavarovalnino. Pijače se niso lotili. Bilo je kakih osem oseb in so si svetili z električnimi svetilkami.

* **Tatinska sodrga na deželi.** Te dni so vdrli neznani lopovi skozi okno v hišo Franceta Lavriča v Podklancu pri Sodražici in odnesli različno moško obleko, več parov čevljev, nekaj posteljnih odevi, 4 bele zagrinjala in mnogo spodnjega perila. S seboj so vzeli tudi različno domače orodje. — Vlomilci so se pojavili tudi v Zbečavi, kjer so vdrli v trgovino Marice Salamonove ter odnesli več metrov suknja, bombaževga blaga (cajga), nekaj novih moških srajc, ženskih naglavih nit, več parov čevljev, nekaj komadov pletenih jopic, različnih živež in okrog 50 Din gotovine.

* **Trije vlomi v eni noči.** Iz Toplice pri Novem mestu nam pišejo: V noči od 1. na 2. t. m. je v Obiru pri Toplicah v zgodnjih jutranjih urah neznan tat vlomil na treh mestih. Najboljši plen je dobil okoli 5. ure zjutraj v hiši posestnika Peciga, kjer je odnesel en površnik, eno še popolnoma novo obleko in nekaj denarja. Stanovalec hiše, ki so bili v posteljah, so sicer čuli neko hojo, a so mislili, da je že kdo domačih vstal. Gospodinja je tedaj vstala in odprla vrata. V tistem trenutku pa je stopil mimo nje tat in odšel iz hiše. Zaradi teme ni videla neznanca v obraz. Da je bil tat, so spoznali šele pozneje, ko so videli, da je odnesel gori omenjene reči. Predrznega tatu zasleduje topliško orožništvo.

* **Tatvine okoli Semiča.** Pišejo nam: »Jutro« je že poročalo o tatvinah, ki se dogajajo v okolici Semiča že nekaj let, a pravih vlomilcev kljub najvestnejšemu zasledovanju ni mogoče izslediti. Tatovi so 30. novembra zopet udrl v Petričveo vinski klet pri Semiču in odnesli precej vina. Škoda pa je tem večja, ker so tatovi razdrli zid. Vsekakor bi bilo dobro, da bi občinstvo pomagalo pri izsledovanju in vsakega sumljivega pohajkovalca prijavilo orožnikom.

* **Obledela obleke barva v različnih barvah** in plisiru tovarna Jos. Reich.

Iz Ljubljane

* **Produkcije dr. Aljehina v Ljubljani.** Zanimanje za šahovske produkcije dr. Aljehina, svetovnega šahovskega prvaka, v Ljubljani je zelo veliko. Za realizacijo teh prireditve se je treba zavezati v veliki meri pripravljalnemu odboru, katerega sestavljajo: predsednik dr. Egon Stare, podpredsednik Avgust Praprotnik, tajnik Ciril Vidmar in odborniki: dr. Gregorin, arh. Costaperaria, dr. Lapajne, Evgen Lovšin, Bog. Pleničar in Ludovik Gabrovšek. Prva produkcija bo simultanka, pri kateri bo igral dr. Aljehin s 35 igralci, od teh z dvema na slepo. V to število pride poleg članov Ljubljanske šahovske kluba in »Tri glavne« lahko vsak, ki bi želel udeležiti se simultanke. Člani Ljubljanske šahovske kluba in dijaki plačajo 25 Din, ostali 50 dinarjev. Prijave sprejema v petek ob 20. do 21. in soboto ob 18. do 20. Ludovik Gabrovšek, kavarna »Emona«, I. nadstropje. Možno se tudi pismene prijave na naslov: Ludovik Gabrovšek, univerza, Ljubljana. — Čas in prostor bo javljen pravočasno.

* **Rijavec bo gostoval v naši operi.** V nedeljo zvečer bo imela naša opera zopet oddelnega gosta. Gostoval bo eden najodličnejših naših umetnikov g. Josip Rijavec, tenorist opere v Berlinu. Gosp. Rijavec že več let ni nastopil na našem odru, zato bo uprava gotovo ustregla gledališki pu-

bliki, da ga je pridobila za enkratno gostovanje. Gosp. Rijavec bo gostoval samo en večer. Pel bo vlogo vojvode v Verdijevem »Rigolettu«. Poleg njega bo gostovala v vlogi Gilde privrkat na našem odru ga. Oberwalderjeva, ki je doma v Domžalah in je do sedaj gostovala na raznih odrih v Nemčiji in Češkoslovaški. Vlogo Rigoletta bo pel pri nedeljski predstavi g. Robert Primožič.

* **Nov ustanovnik Jugoslovensko-češkoslovske lige v Ljubljani.** Bivši konzul ČSR v Ljubljani g. dr. František Resl, ki je bil ves čas svojega bivanja v Ljubljani vnet prijatelj in podpornik lige, je poslal njenemu odboru iz Prage 1000 Din z naročilom, da se ta vsota porabi za ustanovnino pri ligi. Odbor lige se g. konzulu iskreno zahvaljuje za ta plemeniti čin, ki dokazuje, da g. dr. Resl tudi v zlati Pragi ni pozabil na skromno našo društvo.

* **Pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske** bo po večletnem preledku zopet izvajal eno največjih del svetovne literature »Prokletska Faust«, ki ga je uglasbil slavni francoski skladatelj Hector Berlioz. Koncertno publiko opozarjamo, da izide dne 21. decembra knjižica, kateri bodo pridružene nekatere opazke o delu samem. Knjižica bo od petka dalje v predprodaji v Matični knjigarni, kjer se dobijo tudi vstopnice že od danes naprej.

* **Iz gledališča.** V ponedeljek 8. t. m. bo praznoval »Naš gospod župnik« jubilej svoje 25. uprizoritve. Predstava bo ob sedelovanju godbe dravske divizije pod vodstvom dr. Cerina. Znižane cene. — V soboto 6. t. m. se ponovi opereta »La Mascotte«. Izven abonmaja po znižanih opernih cenah. — V nedeljo ob 15. se bo pela Puccinijeva opera Madame Butterfly. V naslovni partiji nastopi priljubljena sopranistka Gjurgjenčeva. Dalje nastopijo: Kogojeva, Grba (pel bo prvič partijo konzula), Kovač, Zupan in drugi. Dirigent Neffat. Izven abonmaja.

* **Veseloigra »Vozel«** na Šentjakobskem odru se ponovi v soboto 6. in v nedeljo 7. t. m. Veseloigra vsebuje toliko naravnega humorja, da se posetniki od srca nasmejejo. Vstopnice se dobe v trgovini g. Miloša Karničnika na Starem trgu.

* **Prireditve Delavskega odra »Svoboda«** bo v nedeljo 7. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice z Gorkega dramo »Na dnu«. S tem je Delavski odstopil zopet korak naprej na polju umetniškega delovanja. Saj je že vzporedno Golouhova »Križa« in Tolstega »Vstajenja« pokazalo, da je med delavstvom mnogo talentov. — Vstopnice so že v predprodaji v Delavski zbornici I. nadstropje po 12, 10, 8 in 6 Din, stojšča pa po 4 Din.

* **»Siam«** — dežela belega slona. Danes ob 4. pol 8. in 9. zvečer bo predvajala ZKD v prostorih kina »Ljubljanski dvor« krasno filmsko delo »Siam«, ki nam predčuje v bajnih slikah lepoto te eksotične države. Zivalstvo in tropično rastlinstvo, poleg tega pa še šege in običaji tamošnjega prebivalstva, vse to je nazorno predloženo. Solška mladina in ljubitelji lepih kulturnih filmov naj ne zamude tega programa.

* **Prihod cirksa Klud-kega v Ljubljano.** Včeraj popoldne je prišel v Ljubljano

Za preproge nespreneljiva

SMYRNA VOLNA

TONI JAGER, Ljubljana, Dvorski trg št. 1.

Pletene vestie

puloverje za dame, gospode in deco priporoča 386

I. Urbančič, Miklošičeva 20

SRAJCE ZA GOSPODE

bele šifon, modne cezir, modne trikolin z 2 ovratnikoma, flanel srajce zelo trpežne spalne, spodnje gradil in barhent hlače, vseh vrst trikotaje in pletenine za gospode kakor tudi vse vrste modne potrebščine za gospode po konkurenčnih cenah priporočila F. I. GORICAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta 20. Da je naše perilo najboljše in najcenejše je že splošno znano. Lastni izdelki, cene kot tovarniške. 380

Miklavž na Taboru

petek 5. decembra ob 1/2 16.

za mladino, ob 20. za odrasle s plesom 17067

—

Tudi v hotel „Bellevue“ pride sv. Miklavž z darili

za cenj. prijatelje in goste hotela, in sicer

v nedeljo 7. t. m. ob 20.

Darila se sprejemajo pri blagajni.

Pred in po razdelitvi daril godba in PLES. 17097

—

Miklavžev večer

»LJUBLJANSKEGA SOKOLA«

NARODNI DOM

drevi ob 17. za deco,

v soboto ob 20. za odrasle.

Sprejemanje daril v petek in soboto ves dan.

Po obdarovanju PLES do 3.

—

Miklavžev večer

T. K. D. Atene v Kazini

ob 5. uri popoldne. 17 91

—

Miklavžev večer

T. K. D. Atene v Kazini

ob 5. uri popoldne. 17 91

—

Miklavžev večer

T. K. D. Atene v Kazini

ob 5. uri popoldne. 17 91

Vaša ljubljena kava

je dozorela pod vročim tropičnim solncem Brazilije ali Srednje Amerike. Več kakor 50 vse kave prihaja od tam. Čin višja je lega zemlje, kjer raste kava, tem boljše je. Iz takih najboljših vrst je izbrana mešanica kave Hag, katero poznavači tako cenijo. Pa ne samo to. Iz kave je odstranjen marsikomu škodljivi kofein. Kava Hag je torej edina pristna zrnata kava, katero lahko pije vsakdo tudi pozno zvečer, ne da bi se mu kratilo spanje, je brez neprijetnih in celo škodljivih učinkov, kakršni so utripanje srca, razburjenje živcev, povzročanje krvnega pritiska. Zato je kava Hag za zdrave in bolne vzorna kava. Kava Hag je napredaj v vseh dobrih trgovinah z živili, dobiva se pa tudi v kavarnah in hotelih.

veliki češki cirks Kludsky, ki je znan Ljubljancem že iz dveh prejšnjih gostovanj. Vlak z vsemi cirkuškimi vozovi, zvermi, šotori, tehničnimi potrebščinami, traktorji in drugimi je bil dolg okrog 80 vagonov. Takoj po prihodu so začeli razkladati vozove in jih s pomočjo traktorjev, parnih strojev in motorjev na bencinski pogon ter s konjsko vprego dovažati na bivše otroško igrišče v Tivoliju, kjer so začeli tudi takoj zabijati kolče za glavni šotor. V nekaj urah so že postavili šotore za menažerijo, konje in slone. Dovažanje s traktorji in drugimi stroji je trajalo do večera. Za glavni šotor so že tudi postavljeni trije jamborji. Kakor znano, bo imel cirks drevi vsoto prvo predstavo. Vsega skupaj ima cirks okrog 300 personala in pripeljali so okrog 600 živali.

* **Občni zbor društva »Kazino«** bo v ponedeljek 22. t. m. ob 6. zvečer v običajnem dnevnem redom v mali dvorani Kazine.

* **Stavka uslužbencev Meinlove trdnice.** V sredo so začeli stavkati uslužbenci podružnice trdnice Meinl v Ljubljani. Kakor znano, stavkajo uslužbenci vseh Meinlovih podružnic v državi. Vzrok temu je menda izredno slab gneten položaj uslužbencev.

* **Novi grobi v.** V splošni bolnici v Ljubljani je umrl g. Anton Zupančič. Pogreb pokojnika bo v soboto 6. t. m. ob pol 15. Pokojniku blag spomin, žalujočim naše sožalje!

* **Oblastna srelska družina v Ljubljani** ni obveščala članstvo, da bo sobno streljanje (v salonu hotela »Lloyde« do preklica vsako soboto zvečer (ne ob petkih). Vabljeni člani in ljubitelji strelskega sporta. Istotam se sprejema tudi novo članstvo. Prva strelska vaja bo v soboto 6. t. m. ob 20. uri.

* **Tajništvo Centralnega mlečarskega društva** je pričelo včeraj poslovati v prostorih Kmetijske družbe, Turjaški trg št. 3. Tajništvo vodi g. Benko, doslej strokovni učitelj banovinske mlečarske šole v Škofiji Loki.

* **Československa Obec v Ljubljani** poročila v nedeljo 7. prosinca t. r. o 4. hod. odpoledni v Narodnim dome loutkove predstaveni, splošne s nadliko pro deti. Hraje se »Panoš Jirje«. Večer o 8. hod. tamtje. Mikulaška zabava s programem pri restauračnim zarizeni, Zlatym hrebem večera bude »Salome«, katero zahraje naš ohotničuki krouček. Dárky pro obe zabavy prijamaji se v nedelji odpoledne v mistnosti loutkoveho divadélka.

* **Bolniška blagajna samostojnih obrtnikov v Ljubljani** podela 4 ustanove po 100 dinarjev za vdove članov te blagajne. — Prošnje je vložiti do 15. t. m. pri blagajniku g. Ivanu Kernšniku, krojaški mojster, Prečna ulica 4.

* **Trgovine na praznik Marijinega spočetja** 8. t. m. smejo biti, kakor nam javlja Trgovski gremij, v smislu čl. 34. naredbe o odpranju in zapiranju odprte od 8. do 12.

* **»Ženski pokret«** bo imel občni zbor v četrtek 18. t. m. ob 20. v damski sobi kavarne »Emona«.

* **Vlom in tatvina.** Tesarskemu pomočniku Josipu Marnu, stanujočemu v Tomačevem, je neznan tat odnesel v sredo ponoči iz shrambe v Pokopališki ulici tesarsko sekuro, žago, stružnik in še nekaj drugega orodja. — Posestniku Martinu Capudru iz Spodnjih Kozec pri Kamniku je v sredo zjutraj z vozička z mlekom v Kopitarjevi ulici ukradel neznan zlikovec rjav površnik.

* **Velika tatvina obleke.** Delavcem, stanujočim v Ciglarjevi ulici, je neznan tat odnesel različno obleko. Oškodovanci so pričeli tatu zasledovati sami, vendar brez uspeha. Naposled so se obrnili po pomoč na policijo, ki je aretirala delavca Ivana Z. Ta je bil svoečasno stanovan v istih prostorih z drugimi delavci vdr, pa se je potem preselil. Kaže se pa, da aretiranec ne bo pravi storilec.

* **Aretacije.** V noči na četrtek je bilo aretiranih in spravljivih na policijo več pijancev, ki so obležali na cesti. Tekom včerajšnjega dopoldneva so mor

Foto-potrebnice

Perutz - Kodak - Mimosa - Satrap
PLOŠČE — PAPIR vseh vrst
 vedno sveže v zalogi
drogerija KANC
 LJUBLJANA MARIBOR

dve prvovrstni plesni godbi, velikomestni bar in še mnogo drugih, sploh ne govori-
 mo! Nikoli se ne niste tako zabavali, ko
 se boste v soboto 6. t. m. v Kazini na Mi-
 klavževem večeru SK Ilirije!

u— Miklavžev večer TKD Atene bo da-
 nes ob 17. v dvorani Kazine. Legitimacije
 za vstop in sprejemanje daril od 10. do 12.
 dopoldne in od 15. dalje.

u— Miklavž pride danes ob 19. v gostil-
 no Kozlejo. Darila se sprejemajo od opol-
 dne naprej.

u— Miklavžev večer priredi občinska
 uprava Udruženja jugoslovenskih strojevo-
 dijev drevi ob 19.30 v salonu gostilne »Ker-
 šiče«, Ljubljana. — Vabljeni!

u— Sokolsko društvo Ljubljana III.
 priredi, dne 5. t. m. točno ob 6. uri zvečer
 svoj Miklavžev večer v vseh prostorih re-
 stavracije brata Zagorja (Fortuna) ob Vo-
 dovodni cesti.

u— Miklavžev večer priredi Sokolsko
 društvo Ljubljana IV v telovadnici šole
 na Prulah v petek, dne 5. decembra ob 6.
 zvečer za deco in naraščaj. — V soboto 6.
 decembra ob 8. zvečer pa za odrasle v sa-
 lonu gostilne pri Češnovarju na Dolenski
 cesti. — Darila sprejema društvena pisar-
 na na vojaškem strelišču 5. decembra od
 4 do pol 6. zvečer in v soboto 6. decem-
 bra od 5. do pol 8. zvečer.

u— Miklavžev večer SO Preporoda bo v
 soboto ob 20. v areni Narodnega doma.
 Pred razdelitvijo daril in po njej se bo vr-
 šil ples. Izbral bo znanj Odeon-jazz. Darila
 se sprejemajo od 15. do 18. in od pol 20.
 do 20. istotam. Vabljeni!

u— Danes Miklavžev večer Sokola Šiška
 v salonu Reininghaus. Začetek ob 20. Da-
 rila se sprejemajo od 15. do 20. v salonu.

Velike količine odpadkov odstranjuje-
 jo ARTIN-dražeje iz telesa z blagim in
 sigurnim delovanjem. Dobivajo se v vseh
 lekarnah. Vsečina 1 škatljice za 8 Din za-
 dostojuje za 4—6 krat.

u— Odbor plesne šole na Taboru vabi
 posetnike(ce) rednih plesnih vaj, prijatelje
 in znance na čajanko, združeno z nasto-
 pom Miklavža, v nedeljo 7. t. m. ob 20. v
 veliki in stranski dvorani na Taboru z obič-
 ajnim plesnim prispelkom. Ker bo drugi
 dan praznik, se bo podaljšala policijska
 ura. Darila za Miklavža plesne šole se bo-
 do sprejemala v nedeljo 7. t. m. od 14. da-
 lje na Taboru (mali vhod iz Vrhovčeve
 ulice).

u— Preporodcem in njihovim prijate-
 ljem. Miklavž bo prišel med nas v areno
 Narodnega doma v soboto. Pred obdaro-
 vanjem bo ples in po pridnosti plesalk
 in plesalcev se bo ravnal Miklavž pri obdaro-
 vanju. V areni bosta v soboto vse popol-
 dne zaposlena dva delavca s skladanjem
 Miklavževih daril.

Zahtevajte v trgovinah

»Inženjerja Kuglerja milo za roke.«
 Nedosegljivo! Za vsakogar! Produkcija Za-
 greb, Pierottijeva 9. Telefon 64—05. 379

u— Prihodnja plesna vaja ASK Primorja
 bo v nedeljo teden 14. t. m., ker bo to ne-
 deljo dvorana v Unioinu zopet zasedena.
 Prosimo cenj. obiskovalce, da nam blago-
 volijo to neugodnost oprostiti.

u— Miklavžev večer Sokola II. bo v ne-
 deljo 7. t. m. v telovadnici na realki z za-
 četkom ob 16 za deco in za naraščaj, ob
 18. pa za ostalo članstvo. Darila se bodo
 sprejemala istotam v nedeljo dopoldne.

u— Modna revija. Kakor smo že poro-
 čali, priredi TKD Atena letos zopet mod-
 no revijo, ki je pred leti prav lepo uspe-
 la. Prireditev bo 13. t. m. v veliki dvorani
 Uniona ob 20. Razen modne revije, za ka-
 tero so se prijavile prve domače firme,
 bo nudila Atena tudi krasne koncertne toč-
 ke. Upamo, da se prikladi še več trgov-
 skih trgov, ker je to najuspešnejša rekla-
 ma. Prijave sprejema pisarna Atene, Du-
 najska cesta 1 a/II.

Iz Celja

u— Preselitev zdravnik. Priljubljeni celjski
 zdravnik g. dr. Davorin Kolšek, sekund-
 darij kirurškega oddelka celjske javne bol-
 nice, se je preselil iz Celja v Velenje, kjer
 vodi ordinacijo nedavno umrlega okrožne-
 ga in rudniškega zdravnika g. dr. Branka
 Žižka. Dragemu prijatelju in pridnemu dru-
 žabniku, ki ga bomo težko pogrešali, že-
 limo na novem mestu obilo uspehov.

u— Javna seja okoliškega občinskega sveta
 bo 7. t. m. ob 8. v sejni sobi na Bregu.
 Obširen in važen spored.

u— Smrtna kosa. V celjski javni bolnici
 je umrl v starosti 51 let g. Friderik Žerov-
 nik, občinski sluga in krojač v Vojniku
 pri Celju. Pokojnik je bil po rodu iz znane
 Žerovnikove rodbine na Frankolovem. Blag
 mu spomin!

u— Nenavadna nesreča na cesti. Včeraj
 dopoldne je povzročila med pasanti na kri-
 žišču Aleksandrove in Prešernove ulice,
 Kralja Petra ceste in Glavnega trga nena-
 vadna nesreča 72letnega posestnika Anto-
 na Skamna z Dobrove pri Celju veliko pa-
 niko. Stari Skamen je prišel ob omenjenem
 času s kolodvorja po Aleksandrovi ulici in
 po vsej poti so ostajali za njim krvavi sle-
 dovi, ker je močno krvavel iz nosa. Ko je
 prišel v Prešernovo ulico med trgovini
 Stermečki in Weren, mu je privozil nasproti
 v počasnem tempu neki osebni avto iz
 Meziške doline. V trenutku, ko je pripe-
 ljal avtomobil mimo njega, pa je starček
 onemogel in se zgrudil na tla. Pri padcu se
 je poškodoval na desni strani čela. Prisotni
 so mislili v prvem trenutku, da je star-
 čka podrl avtomobil, nekaj očividcev pa je
 pojasnilo dejanski stan. Avtomobilist je
 urno naložil Skamna na avto in ga odpeljal
 v javno bolnico. Tu so ponesrečenca nudili
 potrebno pomoč in ga začasno obdržali v
 oskrbi. Poškodba ni nevarna.

u— Izgubljeni ali ukradeni. V torek do-
 poldne je opazil Josip Toplak z Brega pri
 Celju, ko je hodil po mestu, da mu je na
 neznan način izgubila njeprava črna usnjata
 listnica, v kateri je imel 300 Din in potrdi-

lo o pokojniku. Toplak meni, da je listnico
 najbrže izgubil, mogoče je pa tudi, da mu
 jo je izmaknil kak žepar, ker je bil ta dan
 v Celju dobro obiskani Andrejev sejem.
 Veletrgovca Stermečki pogreša črna psa,
 nemško dogo, ki sliši na ime »Baric«. Kdor
 bi o psu kaj vedel, naj to sporoči na ome-
 njeni naslov.

u— Mestni kino v Celju bo predvajal drevi
 ob 20.15 šestdesetletni vefilm »Rešitev«
 z Lily Damito in Ronaldom Colmanom v
 glavnih vlogah.

Iz Maribora

u— Mariborski občinski svet. Prihodnja
 redna seja mestnega občinskega sveta bo
 v četrtek 11. ob 18. v mestni posvetovalni-
 ci. Na dnevnem redu so poročila pred-
 sedstva, predlogi in vprašanja ter poročila
 odsekov.

u— Iz gledališča. Premijera Smetanove
 komične opere v treh dejanjih »Prodana
 nevesta« bo v soboto 6. t. m. v režiji go-
 spoda Truhovića in pod taktirko g. Her-
 zogza. Kot gosta bosta nastopila bivša čla-
 na naše opere ga. Vida Kovičeva ter go-
 spod Fran Neralič. Ples je nastudiral g. A.
 Harastović. Pripravlja se otroška pred-
 stava, pravljica igra s petjem, plesom in
 godbo »Aladin« Pravljico orientsko obe-
 ležje te čarobne igre bo gotovo deci zelo
 ugajalo ter se bo ob mestoma zelo veseli
 vsebin od srca nasmejala.

TRENCHOATI

površniki, hubertusplasi, usnjeni jopiči,
 kože, pliši, snežni čevlji, snežni škornji,
 galoše, kakor tudi razno manufakturno
 blago na obroke. CRNIK, Maribor, Ko-
 roška cesta 9. 17044

u— Glasbeno društvo »Lira« v Krčevini,
 katerega namen je gojitev in vzdrževanje
 instrumentalne glasbe, šteje že lepo število
 ustanovnih, rednih in podpornih članov.
 Društveno življenje se razvija enakomerno
 ter ima društvo kompletno godbo na
 pišala in že precej lastnih instrumentov.
 Obsto in bodočnost društvene godbe sta
 pod večjo roko g. A. Polica popolnoma za-
 ščitena. Število godbenega naraščaja je
 v no večje, zlasti sedaj v zimski sezoni
 ter je upanje, da bodo tvorili dobro podla-
 go za bodočnost društva, ki vrsi vsekakor
 važno narodno in kulturno delo. Društvo je
 vključeno tudi v ZKD v Mariboru. Radi
 plemenitih namenov društva vabimo vse
 prijatelje glasbe, da pristopijo kot člani
 in mu tako pomagajo do še večjega napred-
 ka. Članarina za rednega člana znaša me-
 sečno 3 Din za podpornega pa od 5 Din
 naprej.

u— Tekma in poskusno kuhanje s plin-
 om. V torek 9. ob 16. priredi mestna pla-
 narna v oblačilnici meščanske šole v Can-
 karjevi ulici poskusno kuhanje s plinom,
 združeno s tekmo kuhanja na plin in pre-
 mog. Zanimiva in prva tekma te vrste v
 Mariboru bo nudila gospodinjstvom, ki imajo
 smisel za modernizacijo kuhinje, vrh
 tega tudi vpoedel v sodobno racionalno
 gospodinjstvo. Prijave za tekmo naj se po-
 šljejo na naslov mestne planarne do toka
 ooldne. Predavanje bo združeno z razsta-
 vo najmodernejših plinskih štedilnikov in
 drugih aparatov.

u— O stvarnosti in umetnosti romantič-
 ne dobe bo predaval v ponedeljek ob 20.
 v »Vesni« pod okriljem francoskega krož-
 ka g. Warner, profesor za francosko knji-
 ževnost na zagrebški univerzi. Predavanje
 bodo spremljale skriptne slike. Vstopni-
 nine ne bo.

u— Smrtna kosa. V Studencih je premi-
 nul v 77. letu stroti upokojeni železničar
 Fran Stamp. Pogreb se bo vršil danes ob
 16. izpred mrtnišnice v Studencih. Blag
 mu spomin!

u— Stavka uslužbencev tvrde Meinl.
 Kakor v vsch drugih mestih države, kjer
 ima tvrda Meinl svoje podružnice, je za-
 čelo včeraj tudi osobe mariborske po-
 družnice Meinl stavkati. Trgovina je za-
 prta.

u— Mariborska reševalna postaja je in-
 tervenirala pretekli mesec v 165 primerih,
 od katerih odpade na nezgode pri delu in
 v prometu 84. Koncem preteklega meseca
 so bili izvršeni tudi 4 poskušni umori in 1
 samomor. Od začetka leta do 30. novembra
 je posredovala rešilna postaja skupno v
 2010 primerih ter izkazuje statistika nez-
 zgod 326 primerov več kakor lani v istem
 času.

u— Nezgode. Na Glavnem trgu se je
 zrušila 22letna posestnikova hčerka A.
 S. iz Radvanja. V Vetrinski ulici je 35letni
 delavec Ivan Kiseljak tako nesrečno padel,
 da si je izpahnil levo nogo. Oba so prepe-
 ljal v bolnico.

u— Policijski drobiž. Zaradi suma ta-
 vine zlate ure je bila v sredo aretirana A.
 M. Pri preiskavi njenega kovčega je poli-
 cija res našla ukradeni uro. Tatice so iz-
 ročili sodišču. — Iz veže »Velike kavarne«
 je bil ukraden ročni dvokolesni vozček,
 vreden 120 Din.

u— Miklavž Sokola I. nastopi v soboto
 s svojim spremstvom ob 16. uri v telovad-
 nici podoficirske šole. Darovi z naslovi se
 bodo sprejemali v soboto od 14.30 do 16.
 v čakalnici pri straži. Istega dne ob 20. uri
 poseti Miklavž tudi člane in članice in se
 bodo sprejemali darovi istotam od 18.30
 do 20. ure.

Iz Kranja

u— Elitne plesne vaje. Drevi ob 20.30
 uri se vrše v hotelu »Jelen« elitne plesne
 vaje, plesni učitelj Mayer.

Iz škoške Loke

u— Velikodušni dar škojloškega ofi-
 cirskega zbora. Gg. oficirji 52. pp. s pri-
 ljubljnim komandantom polkovnikom
 Djordjem Buličem so zbrali znesek 400 Din
 za obdarovanje sokolske dece in narašča-
 ja na današnjem Miklavževem večeru.

Z Jesenic

u— Sokol priredi Miklavžev večer za na-
 raščaj in deco drevi ob pol 18. za odrasle
 pa jutri v soboto ob 20. obakrat v veliki
 dvorani Sokolskega doma. Darila za mla-
 dino se sprejemajo dines od 15. naprej,
 za odrasle pa jutri v soboto od 16. naprej.
 Pri današnjem mladinskem obdarovanju se
 uprizaro lepa mladinska igra v dveh slikah
 »Miklavž prihaja«.

u— Zvočni kino »Radio« na Savi bo
 predvajal grandiozni vefilm »Hadži Mu-
 rat« (Beli vrag). Predstave: v soboto 6.
 t. m. ob 20., v nedeljo 7. t. m. ob 15., 17.
 in ob 20. in v ponedeljek 8. t. m. ob 15. in
 ob 20.

Iz Hrastnika

h— Sv. Miklavž bo obdaroval danes ob
 5. v Narodnem domu tudi najmlajše Hrast-
 ničane in Hrastničanke (deco pred šolsko
 dobo). V začetku se uprizaro igrice. Odras-
 le pa obišče Miklavž v soboto 6. t. m. ob
 20. v Narodnem domu. Za obakrat spre-
 jema darile hišnik Narodnega doma. Po
 obdarovanju v soboto zabava s plesom.

Iz Ljutomera

lj— Dar. Kegjaška kluba Kluka in Kluka
 kica sta darovala Sokolskemu društvu za
 obdarovanje sokolske dece ob Miklavžu
 1300 Din in sicer prvi 500 Din, drugi 800
 dinarjev. Lepa hvala!

Iz Trbovelj

t— Kraljeva zahvala. Podružnica Slove-
 nskega lovškega društva v Trbovljah je pre-
 jela na svojo udanostno brzojavko, ki jo
 je poslala s svojega ustanovnega občnega

zbora Nj. Vel. kralju, naslednjo zahvalo:
 Podružnica Slovenskega lovškega društva,
 Trbovlje. Nj. Vel. kralj je blagovolil od-
 rediti, da Vam sporočim zahvalo za izjavo
 udanosti, ki ste jo poslali ob priliki usta-
 novnega občnega zbora podružnice Slove-
 nskega lovškega društva v Trbovljah. Mini-
 ster dvora Jevtič.

Iz Ličije

i— Miklavževanje za šolsko mladino bo
 v petek ob 15. v litijem Sokolskem do-
 mu, za sokolsko mladino pa ob 17. Tudi
 naša plesna šola bo imela miklavževanje
 na nedeljski plesni vaji. Darila sprejema
 s. Pavla Meškova na svojem domu.

Iz Murske Sobotе

mr— Miklavžev večer priredita v petek
 dopoldne (za mladino) in ob 20. (za odras-
 le) tukajšnje sokolsko društvo in pa
 Kolo jugoslovenskih sester. Darila se spre-
 jemajo v domu vse popoldne.

GOSPODARSTVO

Zakon o avtobusnem prometu

Da se na zakonski podlagi uredi avtobu-
 sni promet v naši državi, je Nj. Vel. kralj
 na predlog trgovskega ministra predpisal
 in objavil zakon o podjetjih za redni in
 začasni prevoz potnikov in blaga z motor-
 niimi vozili. Glavne določbe tega zakona so
 naslednje: Prevažanje potnikov in blaga z
 motornimi vozili (avtomobili, avtobusi itd.)
 obrtoma od kraja do kraja po ugotovljenem
 voznom redu ali od časa do časa v določeni
 smeri, kakor tudi prevažanje v istem kraju
 se sme vršiti samo na podlagi dovoljenja,
 ki ga izda ban one banovine, v katerem
 področju se nahaja proga. Če pa proga pre-
 sega meje ene banovine, tedaj je za izda-
 vanje dovoljenja pristojen ban one banovine,
 kjer ima podjetje svoj sedež, in sicer
 v sporazumu z banom one banovine, preko
 katere se vrši promet. Če pa je sedež pod-
 jetja v drugi banovini preko katere ne gre
 proga, izda dovoljenje ban one banovine,
 v katerem področju se nahaja daljši del pro-
 ge. Dovoljenja morajo imeti tudi podjetja
 samopopravnih teles in državna podjetja, iz-
 vzemši ona, ki se vodijo v režiji gradbenega
 ali prometnega ministristva.

Dovoljenje za izvrševanje obrti za avto-
 busni promet se sme dati samo oni osebi,
 ki izpolnjuje vse pogoje, predpisane v obrt-
 nem zakonu za ustanovitev obrti ali poljet-
 ja, in ki nudi garancijo za sigurnost pro-
 metu. V mestih s preko 30.000 prebivalcev
 se daje dovoljenje za izvrševanje avtobus-
 nega prometa na področju mesta samega v
 prvi vrsti mestnim občinam.

Dovoljenja se smejo izdajati samo tedaj,
 ako je cesta, po kateri se naj vrši promet,
 v tehničnem pogledu primerna za izvrševa-
 nje prometa brez nevarnosti za potnike in
 tovare, kakor tudi za okolno okolje. Podjetje
 je dolžno, da pri določanju zavarova-
 valnega zavoda sklene zavarovanje proti
 poskodovanju ali škodi, ki bi nastala pri
 prevozu potnikov in drugim osebam v ob-
 segu, ki ga bo določil pravilnik. S promet-
 nom podjetje ne sme pričeti, dokler ne pre-
 loži pristojnemu oblastvu dokaz, da je za-
 varovanje izvršeno. Neplačane premije za
 zavarovanje se plačajo iz kavicje.

Na račun odškodnine za uporabo cest se
 lahko od podjetja pobira dajatev do 25 %
 prodajne cene vsake vozne takse. Ta dajatev
 gre v korist banovinskih fondov za zgradbo
 in vzdrževanje cest, odnosno v korist občin,
 kadar se promet vrši po cestah in uli-
 cah, ki jih je dolžna vzdrževati občina. Toč-
 nejše odredbe o tem bodo predpisane s pra-
 vilnikom.

Minister za trgovino in industrijo se po-
 oblašča, da v sporazumu z notranjim mini-
 strom, prometnim ministrom in ministrom
 za socialno politiko s posebnim pravilni-
 kom predpiše podrobne odredbe o delova-
 nju prevoznih podjetij, ki bi se izkazale kot
 potrebne, zlasti glede postopanja pri izda-
 vanju dovoljenj, glede zavarovanja potnikov
 in blaga, glede motornih vozil in vzdrže-
 vanja higijene, glede prometnega osebia, iz-
 vrševanja prometa in glede letne revizije
 voznih redov in cen. Odredbe pravilnikov
 za avtobusni promet, ki so v veljavi v po-
 sameznih banovinah se nadalje uporabljajo
 v celoti, kolikor niso v protislovju s tem za-
 konom, in sicer toliko časa, dokler se ne izda
 pravilnik k temu zakonu. Z uveljavljenjem
 gornjega zakona prenehajo veljati vse od-
 redbe drugih zakonov in naredb, ki so v
 nasprotju s tem zakonom.

Aktivna trgovinska bilanca v oktobru

Generalna direkcija carin je pravkar ob-
 javila podatke o uvozu v oktobru, iz kate-
 ri je razvidno, da smo v tem mesecu uvo-
 zili 125.200 ton (lani v oktobru 153.560 ton)
 v vrednosti 620.7 milijona Din nasproti
 748.1 milijona Din v oktobru preteklega le-
 ta. Naš izvoz je bil torej tudi v oktobru
 znatno manjši kakor lani, in sicer za 127
 milijonov dinarjev ali 17 odst. Že pred dne-
 vi smo objavili podatke o izvozu v oktobru,
 ki je bil prav tako znatno manjši nego lani;
 znašal je namreč 662.1 milijona Din
 nasproti 991.3 milijona Din v lanskem okto-
 bru. Navzile manjšemu izvozu pa smo imeli
 v oktobru po dolgih mesecih zopet enkrat
 aktivno trgovinsko bilanco, kajti izvoz je
 bil za 41.4 milijona Din večji nego uvoz.
 Seveda pa je pri tem treba vpoštevati, da je
 bila lani v oktobru (ki je eden glavnih
 izvoznih mesecev) naša trgovinska bilanca
 aktivna za 243 milijonov dinarjev.

Gibanje naše trgovinske bilance je bilo
 letos naslednje (v milijonih Din):

	Izvoz	Uvoz	
prvo polletje	3362.4	3478.1	—115.7
julij	513.8	577.4	—63.5
avgust	569.2	571.8	—2.6
september	559.4	649.3	—89.9
oktober	662.1	620.7	+41.4

lan-oktobr. 1930 5666.9 5897.3 —230.4
 jan-oktobr. 1929 6329.0 6374.3 —45.3
 jan-oktobr. 1928 5233.0 6523.6 —1290.6
 jan-oktobr. 1927 5249.1 5961.2 —712.1

Kakor je iz gornjih števil razvidno, opa-
 žamo letos tako pri izvozu kakor pri uvozu
 nazadovanje, vendar v celoti vzeti trgovin-
 ska bilanca še ni tako slaba, kajti pasiv-
 nost bilance znaša za prvih deset mesecev
 l. l. 230 milijonov Din, dočim je v istem
 razdobju leta 1928 znašala 1.291 milijonov
 in istem razdobju leta 1927. pa 712 milijonov.

Glavni predmeti našega uvoza v oktobru
 so bili: bombaž (14.3 milijona Din), bomba-
 žno predivo (48.6), bombažne tkanine

leta 1931., če se je istočasno gospodarska
 in finančna situacija nasledstvenih držav
 zboljšala. Madžarska pa po izjavi Szigmom-
 dija še ni danes v stanju prevzeti večja
 bremena. Če bo Madžarska vztrajala na
 svojem stališču, bo propadel ta dogovor,
 glede katerega se vrše razprave že nekaj
 let. Kakor poročajo iz Pariza, je konferen-
 ca dala madžarskemu delegatu nov rok do
 5. decembra, do katerega naj definitivno
 izjavi ali hoče Madžarska dogovor ratifi-
 cirati ali ne.

u— Dobave. Strojni oddelek direkcije dr-
 žavnih železnic v Ljubljani sprejema do 9.
 t. m. ponudbe glede dobave 80 kg azbesto-
 vih vrvic, do 10. t. m. glede dobave 20.0
 kg cementa in 400 kg mavca, do 12. t. m.
 glede dobave 120 kg trtne vrvice, do 13.
 t. m. pa glede dobave 170 kg medene žice,
 2000 komadov zakovice, 100 kg žitnikov, 400
 kg železa za avtogetniško varenje. (Pogoji
 so na vpogled pri istem oddelku). Direk-
 cija državne rudnika Breza sprejema do
 11. t. m. ponudbe glede dobave 50 kg usnja,
 do 18. t. m. pa glede dobave 100 komadov
 rudarskih odelj. Direkcija državnih železnic
 v Subotici sprejema do 12. t. m. ponudbe
 glede dobave 110 komadov kožuhov. Direk-
 cija državne rudnika Zabukovca pri Celju
 sprejema do 18. t. m. ponudbe glede dobave
 dobave sesalke za preiskovanje kolov in
 cevi ter glede dobave strešne lepence, le-
 žišče za vozike in razne železnice. Direk-
 cija državne rudnika Zenica sprejema do
 18. t. m. ponudbe glede dobave vijakov z
 maticami, olja za jamske vozčke, mizar-
 ske orodja in jeklenih vrvi. (Predmetni
 oglasi so na vpogled pri Zbornici za TOI.
 — Dne 11. t. m. se bo vršila pri dravski
 stalni vojni bolnici v Ljubljani licitacija
 glede dobave živil: meso, mleko, kruh,
 zdrob, suhe slive, sladkor, čaj, kako itd.
 (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI,
 pogoji pa pri omenjeni bolnici). — Dne 16.
 t. m. se bo vršila pri računsko-ekonomskem
 oddelku ministrstva za zgradbe v Beogradu
 oteralna licitacija glede dobave pohištva
 za opremo postaj. (Oglas je na vpogled v
 Zbornici za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri
 istem oddelku).

BORZE

4. decembra.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni
 promet prilično velik, zlasti v devizah New-
 york, Praga in Dunaj. Tečaj deviz so ostali
 v glavnem nespremenjeni, le devizi Trst in
 Dunaj sta nekoliko ponostili.

Na zagrebškem efektne tržišču se je
 vojna škoda danes ponovno nekoliko
 okrepila. Za aranžma se je trgovala po 428
 do 430, za december po 428 in za februar
 po 419.50. Od Blairrove posojila se je
 trgovalo 8 odst. po 91.25, 7 odst. po 81
 do 81.24. Med bančnimi vrednotami je
 prišlo do običajnega prometa v Prašteditoni
 po 129 v Union banki po 190, v Zemaljski
 po 920 in v Obrtni po 36.

Zane Grey

Do zadnjega moža

Roman

»Nu, kako se imate, Mr. Bruce?« pravi Isbel za čuda vladno in hladno. Bruce se je neprestano oziral na druge dedce, ki so stali tam okoli in prežali. Nazadnje je zakolovratil še bliže k Isbelu.

Kakor čujemo ste prišli v Tonto, da bi pregnali nas ovčarje s pašnikov. Kako je ta reč?

»O, tedaj so vas nápak poučili,« je mirno odvrnil Isbel. »Prišel sem delat za svojega očeta. To delo je popolnoma odvisno od tega, kako se bodo stvari obračale.

Bruce je še bolj zardel in pest, ki jo je pomolil Isbelu pod nos, se je kar tresla od jeze. »Povem vam, Jean Isbel, zgodilo se je več kot dovolj, da vas poženemo iz Arizone.«

»Ho, kaj pravite! Kaj pa, na primer?« je naglo in posmehljivo vprašal Isbel.

Bruce je pljunil in pihnil: »Kaj na primer? Oho! Da veste, prekleto mešanec, k vragu vas bomo pognali, ker lažete za Jorthovo Ellen. To pri nas ni navada. Posebno pa ne za človeka, ki mu je Isbel ime.«

»Lažete!« je kričnil Isbel in skočil z mize, kakor velika mačka. Čul sem, kako so njegovi mokasini rahlo in mehko cepili na tla. A njegov glas in izraz njegovega obraza se nista niti malo izpremenila.

»Ne lažem,« zakriči Bruce. »Prekličite to. Kar pravim, lahko tudi dokazem... Videli so vas z Jorthovo Ellen — na Rimu —

predvčerajšnjim! In povem vam, Jean Isbel, da ste na teh pašnikih zaznamovan človek.«

»Kdo me je videl?« je hladno in mirno vprašal Isbel.

»Z lažjo si ne boste pomagali. Zasačili smo vas, Lorenzo vas je videl.« Bruce je pokazal na režečega se Mehikanca. »Lorenzo je prednjak pri polkovniku Jorthu, in če pove njemu in Tadu Jorthu in Jacksonu Jorthu to reč, vam bo v peklju bolj hladno kakor v tem našem Tontu, hahaha!«

Greaves in njegova tolpa so se bili približali; ta škandal jih je strašno zabaval... Nu, Isbel pogleda Lorenza. Nato kakor blisk zagrabi malega Mehikanca, ga vzdigne od tal in ga potegne k sebi. Lorenzo se neha režati. Stavim, da mu je mahoma postalo slabo. A videti je bilo, da je bila pravica na njegovi strani.

»Videli ste me?« je vprašal Isbel.

»Si, senjor,« je odvrnil Lorenzo.

»Kaj ste videli?«

»Vidim senjorja in senjorito. Jaz skrit za manzanov grm. Jaz videti senjorita imeti veliki senjor zelo rada. Ona poljubiti veliki senjor. Ona — «

Tedaj je Isbel lopnil malega Mehikanca s hrptom dlani po ustih. Lorenzo se je vznal prekopicnil preko prodajalne mize in kakor klada telebnil po tleh. Nič več ni vstal.

»Mr. Bruce,« pravi Isbel, »Mehikanec se je zlagal. Res je, da sem poljubil Jorthovo Ellen, ali zoper njeno voljo. V resnici me je zaničevala. In ko je zvedela, da sem Jean Isbel, mi je obrnila hrbet in me pustila, kjer sem bil.«

Stari Sprague je premolknil. Pripovedovanje mu je bilo očitno naslada. Kar žarec je Ellen je bila od napetosti kakor hroma. Poprosila je Spraguea, naj se podviza.

»Ho, najrajši bi preskočil prihodnje poglavje in povedal samo konec,« je odgovoril stari »Simon Bruce se je na vse grlo zagrohotal... Čujte, Jean Isbel,« se je nesramno zadril, »mi smo preveč izkušeni ovčarji, da bi nas mogli kar takole zvoditi za nos. Natanko vemo, kaj ste hoteli od Jorthove Ellen. A bili ste prokleto neumni, ko ste ji povedali, da ste Isbel!...«

Isbel se je čudno, zavzeto ozrl na Greavesa in ostale. Bilo je, kakor da ne verjame svojim ušesom.

»Zakaj sem bil prokleto neumen?« je vprašal Brucea.

»Da, prokleto neumni ste bili, če ste mislili postati eden izmed ljubčkov Jorthove Ellen,« je porogljivo rekel Bruce. »Če bi se ne bili izdali sami, bi bili imeli lahek posel.«

Brucejevih besed ni bilo moči napak razumeti, in ko jih je izrekel, so se nekateri izmed dedcev zasmejali. Isbel je gledal zdaj tega, zdaj onega. Nato se je obrnil h Greavesu in tehtno dejal: »Greaves, ta pijani Bruce nas sili, da položimo karte na mizo. Če se ne motim, ste vsi ovčarji in stojite v tej zadevi zastran pašnikov na Jorthovi strani.«

»Ho, Jean Isbel, zdi se mi, da ste zadeli v črno,« je suho rekel Greaves.

»Lepo. Po tem takem ste Jorthovi pristaši. Ali ima kdo izmed vas kaj povedati v obrambo Jorthove hčere?«

Spet so se nekateri zasmejali, a ne več tako glasno, in pričelo se je živčno drsanje z nogami. Greaves je razprostrl svoje velike šape, kakor da bi se branil vse te umazane istorije.

»Kadar gre za babnice, sem rajši gledalec, nikar pa da igral za divjo mačko, kakršna je to Jorthova dekle,« je nekam hladno in čemerno odvrnil Greaves. »Bruce jo mora že poznati. Po vsem, kar govorijo ljudje in kar sam trdi, je Jorthova Ellen že dve leti njegovo dekle.«

Sport

Med boksači

V Milanu se je pred tednom dni odigrala druga dramatična borba za evropsko prvenstvo v srednji kategoriji, in sicer med Italijanom Mariom Bosissiom in Francozom Marcelom Thilom. Zmagal je po 15. rundah Italijan po točkah; boj je gledalo 10.000 oseb.

Thil je sprva ofenziven in boksa da vse strani, vendar ni siguran v nogah. Njegova silna moč vzbuja strah. Bosissio dobro lovi udarce Francoza, ki tudi v borbi telesa ob telesu ne more tehnično obvladati Italijana. Bosissio je vedno bolj v formi in v 3. rundi je njegova premoč že zelo vidna. Thil mora večkrat odnehati zaradi močne nasprotnikove levece ter bežati ob vrvi oziroma v clinch. Tudi v 4. rundi je Bosissio do konca boljši.

Rundo pozneje mora Italijan čutiti silno Thilovo desnico, toda pozneje si pomaga brez večje nesreče. V šesti rundi prede Thilu precej trda; Italijan ga obdeluje po mili volji. Bosissio udarja tudi v 7. rundi vse križem in vse se čudi, da Thil še vedno ni na tleh.

Osmo runda je bolj izenačena, deveta pa izredno ostra. Thil skuša presenetiti pazljivo Bosissiovo obrambo, ki pa krepko vrača in plasira nekaj uspešnih levic. V boju na kratko razdaljo si izpahnje Italijan desno roko; zato odbija v 10. rundi samo z levico, toda z nezmanjšano energijo. Enajsta je podobna prejšnji; Thil skuša doseči Italijanovo lice, ki pa uhaja kot boljši tehničar. Bolj izenačena je 12. runda, vendar tudi nekoliko boljša za Italijana, ki izrablja vsak trenutek, da poglaga svojo levico. Tudi v 13. rundi je Bosissio vedno pripravljen na odpor, ki je precej potreben, ker je nasprotnik opazil, da je njegova desnica brez moči.

Predzadnje kolo je deloma Thilovo, dočim je v zadnjem zopet Bosissio na višku. Thil udarja brez smisla po zraku, dočim zadeva Bosissio s svojo levico bolj točno kot prej. Švicarski sodnik Duvernaz je dvignil njegovo roko; publika je prišla na račun Bosissio pa je zopet osvojil pred leti izgubljeni naslov.

O Youngu Striblingu, ki je bil do nedavne tudi najresnejši kandidat za prvega bodočega nasprotnika Schmelinga, prihajajo same dobre vesti. Preteklo soboto je v Bostonu položil H. Christnerja v 3. rundi k. o. Med tem so ameriški manazerji raznesli zopet drugačno vest, da se bo prvi srečal s Schmelingom Mikey Walter, ki se uspešno udeležuje v najtežji kategoriji. Boj naj bi se vršil sredi junija prihodnjega leta v Chicagu. Seveda so vse to samo kombinacije, ki so za aranježer teh vsakoletnih senzacij neohodno potrebne, torej morda celo narečene.

O velikem matchu med Carnero in Paolinom za evropsko prvenstvo v teški teži, ki se je vršil preteklo nedeljo v Barceloni, pri katerem je po točkah zmagal Carnero, bomo prinesli obširnejše poročilo.

Službene objave LNP

Iz seje poslovnega odbora 3. t. m. Navzoči gg.: Stanko, Kovač P., Accetto, Kovač J., Kačar, Grošelj.

Upravni odbor se preda ASK Primorje, ker ni postavil stranskega sodnika pri tekmi ASK Primorje : SK Železnica. Na podlagi izjave Sekcije nogometnih sodnikov v Ljubljani, da s. s. g. Dollnar ni prekršil pravil, se zavrne protest TSK Slovena proti verifikaciji tekme SK Jadran : TSK Slovan ter se verificira tekma s 4:1 v korist SK Jadrana. Dalje se verificira prv. tekma Atletik SK : SK Olimp z 1:1. MO Celje se ponovno poziva, da določi termin za nadaljevanje prekinjene tekme SK Celje : SK Šostanj, in sicer naj se odigra nadaljevanje 7. ali 8. t. m. V zadevi protesta SK Rapida proti verifikaciji tekme SK Rapid : SK Svoboda, Maribor, se zaslisi o istinitosti izjave kapetana SK Svobode g. Sinkoviča, še s. s. g. Mariniča. MO Trbovlje se pozove, da intervenira pri Pov. Sekcije ZNS zaradi sodniških poročil tekem v brzoturnirju 30. XI. t. l. Dovolj se odigranje prijateljske tekme ASK Primorje : SK Gradjanski 8. t. m. v Zagrebu ter SK Svoboda rez. : SK Tržič 7. in 8. t. m. v Tržiču.

S pravom nastopa 22. XI. t. l. se verificirajo za TSK Slovan Zidan Tone, za SK

Retje Abram Jože; s pravom nastopa 6. t. m. za SK Trbovlje Kuraš Rudi, Rihar Rafael, Filipič Mato; s pravom nastopa 13. t. m. za TSK Slovan Kobe Drago, Pravičič Alfred; za SK Grafika Gomšček Florijan; s pravom nastopa v prvenstvenih tekmah 3. VI. 1931. v prijateljskih tekmah 3. III. 1931. ter v internacionalnih tekmah 13. t. m. se verificira za SK Grafika Buric Rudolf KO se preda igr. Berger Jože (SK Trbovlje) zaradi incidenta pri tekmi 30. XI. t. l. Nalaga se MO Trbovlje, da zaslisi omenjenega igralca na prihodnji seji ter pošlje zapisnik P. o. LNP. Tajnik II.

Službeno iz LNP. Danes v petek ob 19.30 seja u. o. v prostorih Delavske zbornice. Tajnik I.

ASK Primorje igra na praznik 8. t. m. v Zagrebu prijateljsko tekmo z Gradjanskim.

SK Jadran. Opozarjamo članstvo na današnji Miklavžev večer v restavraciji Usenk, Borštunov trg. Začetek ob 20.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes od 14 naprej trening na igrišču. Udeležiti se ga morajo Jančigaj, Svetič, Hassl, Zemljak, Slamič, Jug II, Jug I, Slapar, Senica, Erman, Jež, Uršič. Udeležba nujna zaradi predstoječe tekme v Zagrebu.

Zanesljiva vremenska poročila dobe sportniki vsak dan od 17. dalje pri trdki »Alpina« na Masarykovi cesti št. 12 s stanjem vremena ob 13. istega dne, in sicer iz Planice, Mojstrane, Jesenice, Bohinja in Kamnika. Poročila beležijo temperaturo, višino in kakovost snega ter barometersko stanje.

Iz Gornjega grada

gg— Za Sokolski dom, ki se prične graditi prihodnjo pomlad, je na narodni praznik izplačal obljubljeni znesek 20.000 Din brat starosta dr. Rak Janko.

gg— Premeščenje. K carinarnici v Bohinjsko Bistrico je premeščen od tukajšnje oddelka finančne kontrole podpredsednik g. Verderber Ernest. Želimo mu na novem službenem mestu obilo sreče.

Iz Gornje Radgone

gr— Sestanek krajevnega odbora protituberkulozne lige v Gornji Radgoni bo v nedeljo 7. t. m. v posojilnični dvorani s pričetkom ob pol 9.

gr— S sekiro v roki je te dni izžival ljudi na Noričkem vrhu pri Gornji Radgoni 29 letni delavec Matija Polak iz Očesalskega vrha. Ko je naletel na Jožefa Kavčiča, posestnika istotam, se ga je vinjeni Polak brez povoda dejansko lotil in mu prizadel z sekiro več ran na glavi in hrbtu, da se je Kavčič zgrudil nezavesten na tla. Vpitle Polaka in udarce so slišali tudi sosedje, ki so ranjenega Kavčiča spravili takoj k zdravniku K. sredi niso poskodb Kavčiča hujšega značaja. Polak se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

gr— Tatvina vinskega mošta. V začetku novembra so iz kleti Franca Zamude v Sovjaku neznani storilci ukradli okrog 400 litrov vinskega mošta. Sod, iz katerega so tatovi ukradli mošt, se je nahajal v kleti ob zidu pod oknom. Storiči so izvršili tatvino na ta način, da so se poslužili ročne brizgalke in gumijev cevi, ki so jo enostavno spustili skozi malo odprto okno. Tatvine je bil med drugimi nujno sumljiv neki F. H. iz Grabonškega vrha, ki se je pred meseci vrnil iz zaporov okrožnega sodišča v Mariboru, kjer je odsedel zaradi tatvine daljšo kazen. Izvršena je bila pri njem hišna preiskava, ki je ugotovila, da je imel na podstrešju skrito ročno brizgalko in gumijev cev. Osumljenca je orožništvo pri Sv. Juriju ob Ščavnici aretiralo in ga odvedlo v preiskovalni zapor okrožnega sodišča v Mariboru.

gr— Miklavžev večer. Učiteljstvo osnovne šole priredi drevi ob 19. v posojilnični dvorani Miklavžev večer s pestrim spredom. Čisti dobiček je namenjen za revne šolarje. Pričeti!

Iz Slovenske Bistrice

sb— Delavnico za izdelovanje gumbov montira trgovec g. A. Stiger v hiši, ki jo je nedavno kupil od g. Stampfla. Izdeloval bo samo gumbje iz bisernične polsuvrovine z modernimi miniaturnimi strugali na električni pogon.

L. MIKUŠ

Mestni trg 1c
Tvorilnica dežnikov,
zaloga sprehajalnih
— palic —

Zastopnika

najbolje vpeljanega za jermenje iz jedrovine in gonilne jermene iz jedrovine (Kernleder) išče za Jugoslavijo izvoza zmožna tovarna usnja v Nemčiji. Ponudbe pod »L. K. 7259« bef. Rudolf Mosse, Leipzig (Deutschland). 17089

Galoše in snežni čevlji

z znamko »TRETORN«

so nenadkriljivi v pogledu trpežnosti in elegancije. Kupujte samo vrhne in snežne čevlje »TRETORN«, ker so ti kot je dosedaj dokazano, najboljši.

Dobra kvaliteta - po ceni blago!

Prodamo

po reklamnih cenah:

6 komadov rjuh (plaht) za posteljo, zarobljenih, širina 150 cm, dolžina 220 cm, iz dobrega češkega bombazastega platna št. 36 Din 400.—, boljša vrsta št. 40 Din 440.—, iz pravega lanenega platna Din 575.— za 6 kosov!

Ostanke (Reste) izključno češkega tekstilnega blaga in to: 20 m raznega pravega češkega šifona, platna za perilo in posteljnino, širina 80 cm, dolžina posameznih kosov 3 do 8 m, vse za 260.— Din.

20 m raznega pravega češkega cefirja, kanafasa, druka itd. za perilo in posteljnino, dobre barve, širina cca 75 cm, dolžina posameznih kosov 3 do 8 m, vse za Din 250.—.

Zahtevajte posebne ponudbe.

Prepričajte se o solidnosti našega podjetja.

Prodajamo samo za jamčimo ČEŠKO BLAGO.

Po poštne povzetki pošilja

Češki trgovački muzej: Roubiček i drug

Sarajevo. 17751

Anton Zupančič

uslužbenec tv. K.

dne 4. t. m. po daljšem trpljenju, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragoga pokojnika bo v soboto, dne 6. decembra 1930 ob pol 3. uri popoldne izpred mrtvašnice splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 4. decembra 1930. 17103

MARIJA, soproga — ANTON, STANKO, sinova — IVAN in MARIJA PROSEN, pastorka, in vse ostalo sorodstvo.

Knjige za malčke

za Miklavža in Božič po Din 12.—

1. Princesa Zvezdana.
2. Kralj Debeluh in sinko Debelinko.
3. Skok Cmok in Jokica.
4. Janko in Stanko.
5. Prigode porednega Bobija.
6. Prigode gospoda Kozamurnika.
7. Bratec Branko in sestra Mica.
8. Prigode Tomija Popkinsa.

Neprijeten duh ust

je zoprn. Zobje slabe barve kvarijo najlepši obraz. Obe hibi odstranite pri enkratni uporabi krasno osvežujoče Chlorodont-paste. Zobje dobijo krasen sijaj slonovine, posebno pri uporabi zobčaste ščetke, ker ista čisti zobe tudi na njih stranicah. Gnila ostanki jedi med zobmi, ki povzročajo neprijeten duh ust, se s tem temeljito odstranijo. Poskusite najprej z malo tubo. Ki stane Din. 8.—, Chlorodont ščetka za otroke, za dame (mehke ščetine), za gospode (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modro-zelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se povsod. — Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepiti) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvorilnica Zlatorog. Oddelek Chlorodont. Maribor. 9

Nove knjige otrokom za Miklavža in Božič

naročite takoj.

(izšlo je osem čudovito lepih knjižic, polnih samih ilustriranih pripovedk o dobrih skrateljskih, svetloslavih vilah, okrutnih copernicah, morskih pošastih, začaranih gradovih, čarobnih rožah, princih, princesah, nesrečnih živalih itd.

Vilinske gosli

(priredil Iv. Albreht)

O srečnem krojaču

(priredil Iv. Albreht)

Čarobni studenec

(priredil Alojzij Gradnik)

Mihec in princ Lenuhar

(Priredil Pavel Karlin)

Koko in druge živalske zgodbe

(Priredil Alojzij Gradnik)

Božične pripovedke

(Priredil Pavel Karlin)

Dolgouhi Jernejček

(Priredil Pavel Karlin)

Princesa v pomaranči

(Priredil dr. Stanko Škerlj)

se imenujejo knjižice, odete v pestrobodne, nalašč za otroke slikane ovitke in opremljene z večbarvnimi, otroško domišljijo oči-ajočimi slikami.

Knjižice so zelo poceni.

Vsaka velja s poštnino vred brošurana le Din 13.50, vezana pa Din 17.50.

Vseh osem velja vezanih s poštnino vred le 100 Din.

Naročite jih po dopisnici, denar pa pošljite po pošto, ki jo dobite na pošti, in na katero napišete: Tiskovna zadruga v Ljubljani, knjigarna, pošto-čkovni račun št. 11.926.

Knjigarna Tiskovne zadruga v Ljubljani

Šelenburgova ulica 3.

Oddam gostilno

v Narodnem domu v Celju

Pismene ponudbe na ravnateljstvo CELJSKE POSOJILNICE d. d v Celju do 20. decembra t. l.

Iz življenja in sveta

Nosilca mirovne Noblove nagrade

Frank B. Kellogg, avtor znanega pakta, ki je bil odlikovan z mirovno Noblovo nagrado za l. 1929. Za letos pa je bila ista nagrada podeljena švedskemu nadškofu Natanu Söderblomu.

Novi letalski rekord

Ameriški letalec Bernhard White je dosegel novo zmago pri skoku s padalom. Vrgel se je iz letala v višini 8300 m. Potreboval je 34 minut, dokler ni pristal na tleh. Čeprav je imel gumijevo blazino s kisikom za dihanje, je med besnim padcem za več minut izgubil zavest in zopet odprl oči šele tik nad zemljo. Ena roka mu je zmrznila, ker je med potjo izgubil s kožuho podloženo rokavico. Whiteov višinsmer so poslali v washingtonsko vremensko opazovalnico, da uradno ugotovijo rekord. Do sedaj je znašala največja dolžina skoka iz letala 8.134 m.

Mlad rešitelj

Sergej Bernard, šesti deček, ki je rešil svojega šestletnega brata Rémyja iz narastle reke Sevre. Rémy je iz šole gredoč padel v

reko, Sergej pa je tekel k mostu, se prijel za stebel ter potegnil brata iz vode, ko so ga valovi prinesli pod most.

Američani proučujejo slovansko zgodovino

Ameriški dnevnik »The Democrat Chronicle«, ki izhaja v Rochesteru, je objavil poročilo o odpravi mladim ameriškim raziskovalcem, ki so baje pri izkopavanju na Češkem pri Horovicah in pri Homolcu našli sledove 5000 let stare slovanske kulture. Vodja odprave dr. J. V. Fewkes je priredil o uspehih izkopavanja v Rochesteru predavanja, v katerem je iznesel znamenite trditve, da so Slovani bivali na Češkem že pred 5000 leti. Američani so izkopali res nekoliko zanimivih predmetov, vendar pa so sličnih stvari češki muzeji že polni. Zaključki ameriškega učenjaka so tako neupravičeni, da se o njih doslej še ni izjavil nihče izmed poznavevcev praslanske zgodovine.

Poplave v Indiji

Tudi iz Indije javljajo o velikem deževju in povodnjih. Slika nam kaže prizor z ulice pokrajinskega mesta, kjer teče veletok preko ulice in tvori mičen slap. Domačini gazijo bosonogi po vodi, kar jim je očitno nekaj navadnega.

Zdrav bolnik

Angleški listi poročajo, da je nedavno umrl najstarejši sollicitator v kraljevini Piše se James Underhill in je dosegel lepo starost 98 let. Vendar pa je pri tem možu najzanimivejša to, da je bil vse svoje življenje dognano tako bolan, da je bilo vsak hip pričakovati njegove smrti. James se je hotel kot mlad mož zavarovati in je hotel od zavarovalnice do zavarovalnice. Da bi sklenil zavarovalno pogodbo, povsod pa so mu zdravniki po temeljiti preiskavi dognali take bolezni, da ni nobena zavarovalnica ni upala skleniti z njim zavarovalne pogodbe. Boječ se, da ne bi moral še prihodnji teden izplačati premije Zdravniki ki se nikoli ne motijo, so namreč dali Jamesu črno na belem, da ne bo preživel naslednjih nekaj mesecev. Vsak zdravnik je po temeljiti preiskavi izjavil isto in mož je bil skoro edina izjema, ker ni bil zavarovan. Gospod sollicitator pa je kljub temu živel dalje preko odmerjenih mesecev, dolgo je kašljal, ali dolgo je tudi živel. V veliko zadoščenje mu je bilo, ko je spremljal vse zdravnike, ki so njemu obetali skorajšnjo smrt, na zadnjem potu in jim izkazal zadnjo čast. Zdravje pa se mu je boljšalo, čim starejši je bil. Kolo je vozil do svojega 83. leta, kot 90-letni starček se je javno nastopal na koncertih in igral flavto štiri leta nato si je bil zlomil nogo, pa se mu je kost tako hitro zrastle, da se je vse židilo. Prišel pa je čas, ko se tudi zdravniki niso več močno zmotili, ko so proglasili: mož bo čez nekaj mesecev umrl. Zadnje zdravniško prerokovanje je bilo skoro točno in je James umrl natanko štiri mesece potem, ko so zdravniki dejali, da bo živel samo še nekaj mesecev.

Slikarji brez barv

Sovjetski trgovski zastopnik Sokolnikov je otvoril v Londonu rusko slikarsko razstavo. Ta vsebuje do 300 risb s peresom in vodnimi barvami. Olnatih barv ni videti. Angleško občinstvo se je največ zanimalo za lep boksarski prizor: en borec leži na tleh, zmagovalček je še napol sklonjen in se vzravna po odločilnem sunku. Slika je ugajala, toda Angleži niso razumeli, zakaj sta oba boksarja modre barve. Sovjetski tolmač, ki vodi obiskovalce po razstavi, je pojasnil, da slikar morabitni ni imel druge barve. Povedal je, da ruski slikarji sploh nimajo platna in olnatih barv ter se zaradi tega v rabi zgolj vodne barve ter papir. Isti vodnik je pripovedoval o težkem življenju, ki ga imajo umetniki na Ruskem. Komaj 10 odstotkov jih je v stalni službi, vsi ostali stradajo. Nova naročila daje edino 4000 delavskih klubov in 20.000 kmečkih čitalnic. To število ni preveliko za vsa Rusija. Zato pa ni nobenih bogatih mecenov ali nabiralev slik in tudi državni muzeji niso zmogni kupovati za svoje zbirke nove umetnine.

Nesramnost tujih uvoznikov

Praško tržno nadzorstvo je preteklo dni zaplenilo raznim trgovcem več ko 10.000 kg masti, ki je bila uvožena iz Nizozemske in bi se imela prodajati na drobno siromašnim slojem v Pragi. Ta mast je bila nevarna ljudskemu zdravju, ker je bila pridobljena iz crkvine. Mast izdelujejo v Ameriki iz živali, ki so poginile zavoľo kakšne bolezni in je namenjena samo v industrijske svrhe, osobito za izdelavo mila. Nizozemski brezvestni špekulanti pa so to mast prečistili ter jo poslali v Prago kot pravo leilno mast. Industrijska tolašča dosega namreč na trgu kvečiemu 6 Kč za kilogram, mast za zabelo pa se prodaja v Pragi po 13 Kč. Ta dobiček so hoteli lopovski veletrgovci iz Nizozemske napraviti na stroške siromašnejših slojev. Na srečo pa je bilo tržno nadzorstvo obveščeno o početju, ker je že prečesto zaplenilo slične pošiljke masti iz Nizozemske, ter je nesramnim špekulantom prekrižalo račune. Kakor poročajo praški listi, trgovci v Pragi niso vedeli za ostudno početje in so živeli v dobri veri, da bodo odjemalcem ustregli s ceno zabelo.

so najlažji pot, po katerem prihajajo kilce bolezni v naše telo. Razgreti pari uporabljajo na plesu okusne »ANACOT-PASTIL«
dra. Wandera, da se obvarujejo prehlada, nahoda in influence. Dobivajo se v vseh lekarnah.

Cena malega zavitka Din 8.—, velikega zavitka Din 15.—.

14-letni gimnazist — ropar

Ko se je vračala te dni žena znane berlinskega botanika prof. Rehrenda domov, jo je na stopnišču napadel 14-letni fant in jo pozval z naperjeno pištolo, naj dvigne roke. Gospa Rehrendova je v strahu kriknila, mladi ropar je ustretil, ne da bi jo za srečo zadel, nato je pobegnil v jedilnico in se tam zabarikadiral. Preden so ljudje ugnili sodo odpreti, si je pogнал kroglo v srce in so ga našli že mrtvega. Policija je dognala, da je šlo za sina visokega železniškega uradnika in gimnazista, ki se je bil v zadnjih mesecih vdal pustolovskemu življenju.

Spomin žrtvam morja

Lepak, ki je bil 30. novembra nalepljen po pariških ulicah, pozivajoč meščanstvo, da

se spomni vdov in sirot pomorščakov, žrtve morskih valov.

Svatovska pojedina leto dni po poroki

V Pittsburghu se je imela vršiti nedavno izredno slavnostna poroka. Ženin je bil sinovec ameriškega finančnega ministra Mellona, enega izmed trojice najbogatejših mož Amerike, nevesta pa je bila hči bogatega bankirja Etelka Grace Rowleyeva. Svatie so bili iz najvišjih krogov ameriških denarnih mogotcev ter industrijev in politikov. Vse je bilo v svatovskem razpoloženju, dokler ni pokvaril poroke pastor Allyson, ki je kratkomo izjavil, da mladega para ne more poročiti, ker da je to ceremonijo opravil že pred enim letom; nevesti je bilo tedaj 18, ženinu pa 19 let in sta se poročila skrivaj, ker so se roditelji upirali zakonski zvezi, češ, da sta zarodena še premlada. Veliko je bilo iznenađenje roditeljev in svatov ter bi se bila stvar kmalu zaključila z velikim škandalom. Vendar po so starši uvideli, da je stvar prav za prav v redu ter so se nasmejali mladi zakonski dvojici. Ženinov oče je proglasil, da je prvi del svečanosti s tem odpadel, povabil pa je svate na gostovanje, ki se je končalo med velikim veseljem šele drugi dan. Zakonca sta bila pripravljena še enkrat prestati poroko, češ, da bi jima itak ne mogla škodovati.

Radio

Izveček iz programov

Petek, 5. decembra.

LJUBLJANA, 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 12.45: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Koncert radio - orkestra. — 18.30: Vremenslovje. — 19: Francoščina. — 19.30: Miklavžev večer. — 21: Koncert radio - orkestra. — Napoved časa in poročila. — Lahka glasba.

Sobota, 6. decembra.

LJUBLJANA, 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Plošče. — 18: V dolini gradov. — 18.30: Koncert radio - orkestra. — 19.30: Angleščina. — 20: Prenos opere iz Beograda. — Napoved časa in poročila. BEOGRAD 11.25: Plošče. — 12.35: Koncert radio - orkestra. — 17.30: Popoldanski koncert. — 20: Prenos opere iz gledališča. — Poročila. — Lahka glasba. — ZAGREB 12.35: Plošče. — 17: Koncert radio - orkestra. — 20: Prenos opere iz Beograda. — PRAGA 16.30: Koncert iz Brna. — 19.20: Prenos koncerta iz Bratislave. — 20.10: Operetne arije. — 22.25: Mešan program. — BRNO 16.30: Popoldanski koncert. — 18.20: Klavirski koncert. — 20: Recitacije in koncert iz Prage. — 22.25: Mešan program. — VARŠAVA 18.30: Mladinski koncert. — 20.30: Koncert orkestra in solistov. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Popoldanski koncert. — 15.20: Moderna plesna glasba. — 17.15: Haydnove klavirske skladbe. — 17.30: Arije in pesmi. — 19.45: Dunajske pesmi. — 20.15: Dramski večer. — 22.20: Večerni koncert orkestra. — BERLIN 19.50: Lahka italijanska glasba. — 20.30: Kabaretni program. — Godba za ples. — LANGENBERG 17.15: Večerni koncert. — 20: Zabaven večer. — 22.15: Godba za ples. — MUEHLACKER: 16.30: Prenos opere iz gledališča. — 17.15: Godba za ples. — 20.15: Koncert filharmoničnega orkestra. — 21.30: Sluhogra. — 22.40: Godba za ples. — BUDIMPEŠTA 9.15: Popoldanski koncert. — 17.40: Madžarske pesmi. — 19.30: Prenos slavnostnega koncerta univerzitetne mladine iz opere. — Plošče. — RIM 17: Vokalen in instrumentalni koncert. — 20.32: Godba za ples. — 20.50: Koncertni večer.

Dr. Josip Ciril Oblak:

Slovenski tip

(Glej »Jutro« od 25. novembra.)

Estetičnega uživanja lepote in etike se sploh niti prav ločiti ne da, niti po Lammerju, čigar duh je tako visok, da mu mnogi njegovi interpreti ne sežejo niti do gležnjev... Sploh bi bilo bolje, da bi nam kdo podal v prevodu celega Lammerja nego nepopolne ekscerpte. Ni ga turista, ki bi ga po premaganih težavah ne navdala ponosna zavest doseženega cilja, kakor je to nezgodno po vsakem uspešno opravljenem delu, storjeni dolžnosti, in ne samo po alpskem činu. Neokusno pa je v potopisih vseh vrst poudarjati vedno vlogo zmagovalca, pa če se to komu zdi še tako etično. Toda o tem drugi pot in drugje.

Ko so hoteli svojčas Cankarjevo delo in življenje deliti v periode in je spravičati pod rubriko a, b, c, je proti temu na čisto svoj način reagiral, rogajoč se posmešvalcem in capljavcem, ki so se lovili za njim »smatrajoč svojo absolutno praznino in brezčasnost za Cankarjevo eternost«. (Dr. Jos. Tominšek.)

In Juš Kozak nam v »Jakopičevem zborniku« kaže, kako se je Cankarjevemu Ambrožu (t. j. Jakopiču) kot borbenemu umetniku, ki je sam ustvarjal in ne samo estetiziral, zdela tisto »čvekanje o estetiki in podobnih rečeh dolgočasno in nepotrebno...«

V knjigi se tudi med drugim zagovarja teza, da pravi alpinist zavestno išče nevarnost zaradi nevarnosti; to naj bi bil celo nekaj višek! Takega tipa, ki je pribežal v krilo prirode iz odprave, ni. Likomestni družbi in socialnim razmeram, pa radi psihološkega vzroka, iz katerega je postal alpinist, še ne pritevamo slovenskim tipom. Slovenski tip alpinista ne more biti drugačen kakor je splošen tip široke slovanske duše, polne zdravega optimizma, veselja do življenja in njega uživanja. Marsikdo najde v gorah svoje zdravje in duševno ravnovesje ter osrečujejo filozofijo. Slovenski tip je zdrav, predvsem jako čustven in mehak, liričnega nastroja, pa tudi meditativen. Tip, ki išče zavestno nevarnost zaradi nje, — je več ali manj bolan. Kugy se približuje slovenskemu tipu bolj nego vsi drugi. Sicer pa se v Kugyju pretaka slovenska kri po njegovi materi — to je sam s ponosom poudaril, — in njegov oče je iz Podkloštra ob slovenski Zili, torej sin prastare slovenske koroške zemlje. In tudi ime Kugy ni nemško...

V splošnem slovenskem tipu ni nič bolečnega, on uživa prirodo. Planine in priroda so mu razvedrilo in uteha, so tisti zdravi duhi in veselji srce, ne pa spintizirajočih obupancev. Mi Slovenci smo tako tesno zvezani s prirodo kakor sploh vsi Slovani, da se je alpinizem, turizem kot izliv ljubezni do prirode razvil pri nas vseh, kot nujna posledica splošnega kulturnega gibanja in duha časa, do tako visoke stopinje samo vsled bistva slovanske duševnosti.

Iskanje psihološkega vzroka pri posamezniku je za splošen tip brez pomena in po mojem mnenju g. dr. Tuma sam sebe vara, ako misli, da je specializirani odločilni psihološki moment iz njega ustvaril slovenski tip alpinista.

V vedrem značaju Jakoba Aljaža, ki je centralna postava v razvoju našega planinstva, pa vidim, da se tako izrazijo originalnosti, dobrodušnosti in šegavosti, ki pa ne išče v planinah nevarnosti zaradi nevarnosti. Pa ta tip, ki išče nevarnost zaradi nevarnosti, tudi ni dosleden, vsaj v dr. Tumovi knjigi ne; kajti gre tak tip v zimsko prirodo, da spozna prirodo v njeni zimski lepoti. Na strani 211 pa isti dr. Tuma pravi: Kugy ni šel na Jalovec v zimi zato, da bi iz radovednosti užival zimsko lepoto, ne, on je šel iskati — nevarnosti! Takih nedoslednosti in protislovij je v knjigi precej, pa spajda v drugo poglavje, s katerim se danes podrobno ne pečam. Avtor, ki piše o etiki in snobizmu, pridene sledeči sijajni zaključek: »Koliko višje stoji etično naš Jug, kakor Ku-

gy, kajti Jug je izpostavil svoje življenje sam, Kugy pa tudi življenje svojih vodnikov.« — Previsoko cenim osebnost dr. Juge, da ne bi on, ako bi bil še živ, proti temu protestiral. Kako pa stoji potem z etiko onega in vsakega, ki je sploh hodil z vodnikom po nevarnih potih? Vodnik se ravno tako prostovoljno izpostavi nevarnosti kakor alpinist sam!

S planinstvom in prirodo je približno tako, kakor z gledališčem in marsičem drugim na tem božjem svetu. Kdor pravi, da hodi v gledališče samo zato, da se izobrazuje in uči in išče gotove moči, je po mojem mnenju — hinavec. Seveda se pri tem tudi izobrazuje in najde pouka kakor malokje drugje in prav zaradi tega je tako razvedril kar najbolj priporočati.

Ne zaradi povojnih razmer, nego zaradi sorodnosti Kugyjevega duha in srca je dossegla njegova knjiga pri nas tako fenomenalen uspeh. Prav tako kakor ga je njegov duševni brat Baumbach že pred desetletji, ko svetovne vojne nihče niti slutiti ni. Le ta dva sta duhovno osvojila naša srca in naš Triglav in zares naivne so nekrilate, otročje besede nekega germanškega plezalca — ki ga knjiga čisto resno citira — češ: »Triglav sicer stoji na naši slovenski zemlji osvojili pa smo ga mi nemški plezalci.« itd...

Naš France Kadlinik v svoji skromnosti iskrenosti in preprostosti je pravi slovenski planinski tip. Ali je bil po dr. Tumi slovenski alpinist ali ne, ne vem, ker mu g. dr. Tuma enkrat priznava, da je bil alpinist, v prihodnjem poglavju pa trdi, da je bil le ljubitelj cvetlic in nedeljki izetnik. Toda to kategoriziranje in klasificiranje je zame potranska stvar. Mislim pa, da g. dr. Tuma vendar ne smatra samo onega za alpinista, ki se je dal vsaj enkrat potegniti od kakega vodnika čez triglavsko steno. Tudi Kadlinik je moral plezati na Triglav in to celo večkrat in on — »bosonog« (!) — tudi jahati. In je bil l. 1872. tudi na Velikem Kleku, (katerega dr. Tuma v repertoarju svojih gorskih tur nimam) kar je bilo v onih časih prvovrsten alpinističen. Ta alpinističen pa dr. Tuma popolnoma zamolči, dasi v svoji avtobiografiji v »Plan. Vestniku« celo registrira, da je bil na — Kurešku in na Krimu.

O svojem potovanju na Veliki Klek je napisal naš France Kadlinik za tiste čase skromen, a precej obširen potopis, poleg vseh drugih popotnih pisem, ki so bila za tisti čas večjega pomena kakor je bila morda za poznejši čas debela knjiga, — s tem pa ne mislim te nove dr. Tumove knjige. V preprosto iskrenih besedah Franceta Kadlinika se odkriva več iskrene slovenske duše kakor v vseh onih dolgočasnih potopisih, ki jih je dr. Tavčar imenoval tako karakteristično »planinski dolgočas« s pristavkom: ako bi oile slovenske planine tako dolgočasno kakor jih popisuje nekdo (imenoval je tudi pozitivno ime), bi nikdo ne hodil nanje.

Takole je zapisal Kadlinik: Pririli smo vrh Malega Zvonika, 12.090 črveljev visokega. Ali zdaj pride šele najhujše. Spomnim se, da sem bral popis Zvonika, ki pravi: »Čez ta propad morajo človeka le angelji spremljevati in Bog ga mora skozi veliko okno gledati, da se srečno čez splazi. V imenu Božjem! — si mislim — le naprej, naj bode, kar hoče; srčnim Bog pomaga. Pichler veleva: palice ostanejo tu, zdaj korajža velja! — In kar tiho je postalo; nobeden ne črne ne besede. — Zelo vosek rob je peljal navzdol. Seplj spredaj pazljivo pri vsaki stopinji moje noge podpira, Pichler pa od zadaj vrvjako napeto držj, jaz pa se držim dratu, čez brezno napetega. Na ozkem robu nisem od samega božjega strahu imel časa ne na desno ne na levo stran v tisoč črveljev globok propad ozreti se. Srečno smo prestali do smrti nevarno pot. Ali tudi hudo težavno je bilo po robu do velikega Zvonika. Vsi polomljeni sicer smo vendar srečni na najvišji vrh Velikega Zvonika dospeli.

Hvala Bogu! — je bilo vse, kar sem rekel.

Po starodavni navadi je jel vodnik moj, vrli Pichler moliti v zahvalo vsega močnemu za srečno prestale tolike težave in nevarnosti. Meni med molitvijo solze vesolja v oči igrajo. Ko odkrit v tem trenutku klobuk v rokah držim, zapazim, da je moj mali termometerček na klobuku 11 stopinj gorkote kazal. Sonce je lepo sijalo, nobenega vetra ni bilo čuti in nobene meglice videti, kakor daleč se segale oči; okoli in okoli je ohrbije svoje niže glavice v nebo molelo. Na tem stališču čutil sem se za kaj več nego navadnega človeka. Verjemi mi, dragi čitatelj, da vse fantazije niso nič proti velikanskemu ustvarjenju, katero razporeč tukaj leži na ogled človeku! — Vrhunec, na katerem sem stal, je najvišji kralj mnogim dežlam, res tako veličasten, da mi besed zmanjka, opisati ga spodobno...«

Iz službenih objav

Dražbe nepremičnin. Pri okrajnem sodišču v Kozjem dne 18. decembra ob 19. zemlj. knj. Reštanj, vl. št. 205, cenilna vrednost 6328 Din, najmanjši ponudek 4220 Din. — Na okrajnem sodišču na Vranskem dne 9. januarja ob 9.30 dražba nepremičnin, poslopja in zemljišča, zemlj. knj. k. o. Reška, vl. št. 102, cenilna vrednost 37.455 75 dinarjev, najmanjši ponudek 18.730 Din. — Na okrajnem sodišču v Višnji gori dne 16. januarja ob 9 zemlj. knj. Praprače, vl. št. 17, 56 in 136, cenilna vrednost 151.321 Din, najmanjši ponudek 100.880.66 Din. — Na okrajnem sodišču v Mariboru dne 24. januarja ob 10. zemlj. knj. k. o. Slivniški Pohorje, vl. št. 18, cenilna vrednost 205.283.40 dinarjev, najmanjši ponudek 136.854.92 Din.

Dražba nepremičnin: Pri okrajnem sodišču v Celju soba 7. bo dne 30. decembra ob 9. dražba nepremičnin: Zemlj. knj. Latkova vas, vl. št. 86, hiša, kozolec, zemljišče, zemlj. knj. Sv. Lovrenc, vl. št. 356, zemljišča, cenilna vrednost 602 Din in zemlj. knj. Sv. Peter, vl. št. 382 zemljišča, cenilna vrednost 27.975.05 Din. — Pri okrajnem sodišču v Cerknici dne 18. decembra ob 9. zemlj. knj. Selček vl. št. 415, cenilna vrednost 12.900 Din, najmanjši ponudek 8000 Din. — Istotam dne 20. decembra ob 9 zemlj. knj. Dolenja vas, vl. št. 631, cenilna vrednost 15.800 Din, najmanjši ponudek 5268 dinarjev. — Istotam 30. decembra ob 9. zemlj. knj. Zilce, vl. št. 59 in 109, cenilna vrednost 16.500 Din, najmanjši ponudek 5501 Din. — Pri okrajnem sodišču v Mariboru, soba 11, dne 14. januarja ob 10 zemlj. knj. k. o. Gorica, polovica vložne šte. 343, cenilna vrednost 8035.60 Din, najmanjši ponudek 5357.66 Din.

Za sv. Miklavža.

Na tisoče ljudi premišljuje, kako naj najlepše in najceneje pripravijo iznenadenje svojim najdražjim. Pripravili smo darove za bebico, brata, sestro, mater, očeta, staro mater in starega očeta. Naši darovi prinašajo radost posameznim in vsej družini. Posetite naše prodajalnice, naši sodrudniki Vam bodo pri izbiranju pomagali. — Poklonila, ki ne ustrezajo, a so kupljena v naši prodajalni, zamenjavamo ali vračamo čenar.

Za ples in družbo

Vzorec 9703

Te lahke atlasaste čevljičke Vam pobarvamo v barvo Vaše toalete.

Vzorec 9775-03

Vzorec 9815-03

Za haljo zaprte barve.

Vzorec 9545-05

Najlepši za družbo.

Vzorec 9825-01

Za ples najlepši.

Vzorec 4837-00

Lahki za ples.

Vzorec 9837-21

K smokingu.

Vzorec 9877-00

Za gledališče.

Nogavice ženske:

Iz sunkanca	» 19.—
Floraste	» 29.—
Svilnate	» 39.—

Nogavice moške:

Svilnate	Din 69.—
Iz sunkanca	Din 19.—
Svilnate	» 29.—

Za suhe noge in za neugodno vreme.

Vzorec 2363-75

Za šolo

Vzorec 2363-70

Za dež in neugodno vreme

Za vsake vrste čevljev posebno galoše.

Vzorec 1367-70

Gabarden

417-Ur.

Vzorec 1887-70

Iz cele gume

Naše galoše za polčevlje.

Vzorec 1885-79

Damska s patentno zaponko

Komur je do udobnosti — si bo rad odpočil v naših domačih čevljih.

29.-

Št. 34-46

Za šolarje doma.

Vzorec 230

29.-

Za najmanjše.

Vzorec 240

49.-

Za zjutraj in zvečer.

Vzorec 7045

39.-

Damski s pomponom.

Vzorec 1013-01

59.-

Za preobuvanje po delu.

Vzorec 7047

89.-

Za potovanja.

Vzorec 125

59.-

Za vsak dan.

Vzorec 205

69.-

Topli domači čevlji za Vas.

Vzorec 245

89.-

Za vežbo.

Vzorec 545

Krema v stekleničkah	Din 6.—	Žlice	Din 5.—
Krema v škatlah	» 6.—	Kavliji	» 4.—
Krema v lončkih	» 6.—	Krpa za ličenje	» 4.—
Kopita	» 6.—	Podveze moške	» 15.—
Vložki	» 8.—	Vezice 2 para	» 3.—

Toplo kakor pod blazino — je v naših meltonkah

169.-

Vzorec 3651-2-3-70

Otrokom za šolo.

129.-

Vzorec 1875-86

Za dež in neugodno vreme.

169.-

Vzorec 3657-70

Za železničarje in pismonoše.

169.-

Za starejšo gospodo.

Koliko Vas stanejo darovi za vso družino.

Za očeta polčevlji	Din 169.—	Za hčerko:	
Par nogavic	» 19.—	Generalke iz cele gume	Din 129.—
Par kopit	» 19.—	Nogavičke	» 19.—
Za mamo krasni čevljički	» 169.—	Za vse:	
Snežni čevlji	» 99.—	Žlica za obuvanje	» 5.—
Par kopit	» 19.—	Kavelj za zapenjanje	» 4.—
Par nogavic	» 19.—	Krema bela v steklenički	» 6.—
Za sinčka: generalke iz cele gume	» 120.—	Krema rumena v tubi	» 6.—
Nogavičke	» 10.—	Krema črna v škatli	» 6.—
		Krpa za ličenje	» 4.—

Skupaj dinarjev 840.—

Rata